

Building Systematic Theology: Lesson Four သူနီထီနီဂ်ဝ်ပီယူဂ်ဝ်ပီညါ ၵ တၢ်မၤလိ လွံဂ်
Contents

I. Introduction တၢ်ကတိၤလၢညါ

II. Orientation တၢ်န့ၣ်ကျဲ

- A. Definition အိပညီ
 - 1. Topics တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီတဖၣ်
 - 2. Synthesis တၢ်ပာ်ဖိၣ်ဃုာ်
 - 3. Explanation တၢ်ရှဲပူး
- B. Legitimacy ဒုးကဲထီၣ်အိၤလၢတၢ်အဖိးသဲစး
 - 1. Jesus ယုၣ်ဂ္ဂး
 - 2. Paul စီၤပီလူး
- C. Goals ဖီတၢ်တဖၣ်
 - 1. Positive အဂ့ၤ
 - 2. Negative အတဂ့ၤ
- D. Place တၢ်လိာ်

III. Formation တၢ်ဒုးကဲထီၣ်လိာ်ထီၣ်

- A. Biblical Support လံာ်စီဆံၣ်အတၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤ
 - 1. Process ကျဲ
 - 2. Example တၢ်အဒိ
- B. Logical Support တၢ်သ့ၣ်ညါနီၣ်ပၢၢ်အတၢ်ဆီၣ်ထွဲ
 - 1. Authority အစိကမီၤ
 - 2. Deduction Implications တၢ်အိပညီတဖၣ်လၢဘၣ်တၢ်မၤဆံးလီၤအိၤ
 - 3. Inductive Certainty တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါတၢ်လီၤတံာ်

IV. Values and Dangers တၢ်အလုၤအပူၤတဖၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိာ်တဖၣ်

- E. Christian Living ခရံာ်ဖီအတၢ်အိၣ်မူ
 - 1. Enhancement တၢ်လၢအမၤဆူၣ်ထီၣ်တၢ်
 - 2. Hindrance တၢ်တြီတၢ်
- F. Interaction in Community တၢ်ဘၣ်ထွဲလၢပူၤတၢ်အပူၤ
 - 1. Enhancement တၢ်လၢအမၤဆူၣ်ထီၣ်တၢ်
 - 2. Hindrance တၢ်တြီတၢ်
- G. Exegesis of Scripture တၢ်ထုးထီၣ်လံာ်စီဆံၣ်တဆၢဘၣ်တဆၢအိပညီ
 - 1. Enhancement တၢ်လၢအမၤဆူၣ်ထီၣ်တၢ်
 - 2. Hindrance တၢ်တြီတၢ်

V. Conclusion တၢ်ကတိၤလၢခံ

သျှင်ထီၣ်ယွၤဂ့ၢ်ပိညါဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီ
တၢ်မၤလိလံာ်
တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤလၢယွၤဂ့ၢ်ပိညါဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီအပူၤ

တၢ်ကတိၤလၢညါ Introduction

ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်နကလီၤကံၤဒီးယၤလီၤ.ယဒိၣ်ထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အပူၤဖဲတၢ်ကတိၤ “တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤ” လၢအမ့ၢ်ဒီးတြဲၣ်န့ၣ်တမ့ၢ်တၢ်ကတိၤလၢအမ့ၢ်ဘၣ်.တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤတဖၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢပူၤကညီန့ၣ်ဝဲလၢတၢ်န့ၢ်လံာ်စီဆ့ၣ်အလီၤလီၤ.အဃိဒီး,ဖဲပစးထီၣ်မၤလိယွၤဂ့ၢ်ပိညါဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီလၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်အဂ့ၢ်အဝဲန့ၣ်အဝဲအံၤန့ၣ်,ယသးလၢာ်လီၤ.ဘၣ်မနုၤအဃိပုၤပိာ်ခရံၣ်အခံတက့ၤအဲၣ်ဒီးမၤလိန့ၢ်တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤအဂ့ၢ်လၢလံာ်စီဆ့ၣ်အလီၤလဲၣ်.သန့က့ၤလၢယွၤဂ့ၢ်ပိညါဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီအပူၤ,တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤတဖၣ်န့ၣ်လံာ်စီဆ့ၣ်အလီၤဘၣ်.လၢအလီၤန့ၣ်,အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ကျဲလၢအပာ်ဖျိၣ်ဃုာ်တၢ်န့ၢ်တဖၣ်လၢလံာ်စီဆ့ၣ်သိၣ်လိလီၤ.ဒီးဖဲန့ၣ်,တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤလၢအဘၣ်အိၣ်ဒီးအလီၤလၢအရ့ၣ်ဒိၣ်လၢခရံၣ်ဖိအယွၤဂ့ၢ်ပိညါအပူၤလီၤ.

အဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်မၤလိလံာ်လၢပတၢ်မၤလိသျှင်ထီၣ်နယွၤဂ့ၢ်ပိညါလၢအဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီအပူၤလီၤ.ပပာ်အိၣ်တီလၢ “တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤလၢယွၤဂ့ၢ်ပိညါဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီအပူၤ” လီၤ.စီဖျါလၢပကကွၢ်သကိးကျဲတဖၣ်လၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်ယွၤဂ့ၢ်ပိညါဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီလၢအပာ်ဃုာ်ဒီးတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤမ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်သိၣ်လိတဖၣ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်အါမံၤအဖီခိၣ်လီၤ.

ပတၢ်မၤလိကဘၣ်တၢ်နီၤဖးအိၤလၢသၢခါလီၤ.ပကစးထီၣ်လၢတၢ်သ့ၣ်ညါဆိတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤလၢယွၤဂ့ၢ်ပိညါဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီအပူၤမ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်လီၤ.အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်?လၢယွၤဂ့ၢ်ပိညါဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီအပူၤအဝဲသ့ၣ်အလီၤအိၣ်ဖဲလဲၣ်?ခံခါတခါ,ပကဃုာ်ထံတၢ်ဒုးကဲထီၣ်တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်အဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤအဂ့ၢ်လီၤ.ပုၤမၤလိယွၤဂ့ၢ်ပိညါတဖၣ်ဒုးကဲထီၣ်အတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်အတၢ်တဲသကိးဒ်လဲၣ်?ဒီးသၢ,ပကဃုာ်ထံတၢ်အလုၢ်အပှၢ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိာ်လၢတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤလၢပထံၣ်လၢယွၤဂ့ၢ်ပိညါဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီအပူၤလီၤ.တၢ်အဘျူးအဖျိၣ်ဒီးတၢ်တကဲဘျူးကဲဖျိၣ်အိၣ်လၢပဂီၢ်ဒ်လဲၣ်?ပကစးထီၣ်လၢတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါဆိယတၢ်ဂ့ၢ်တခါအံၤလီၤ.

တၢ်န့ၣ်ကျဲ Orientation

ပတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါဆိတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်အဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤလၢယွၤဂ့ၢ်ပိညါဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီအပူၤကထိးဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လံာ်မံၤလီၤ.တၢ်ပကတုၣ်ထီၣ်တၢ်အနီၤပညီဒီးတဲပပာ်အနီၤပညီဒ်လဲၣ်.ခံ,ပကသးစၢ်ဆၢလၢတၢ်လၢအဘၣ်သဲစးလၢတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်အဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤတဖၣ်လီၤ.သၢ,ပကတရံးဃီဆူတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤလၢယွၤဂ့ၢ်ပိညါဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီအပူၤအဖီတၢ်တဖၣ်လီၤ.ဒီးလံာ်,ပကကွဲးဖျါတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤအလီၤအိၣ်လၢယွၤဂ့ၢ်ပိညါဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီအပူၤဖဲလဲၣ်လီၤ.ပကကွၢ်အဆိကတၢ်တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤလၢယွၤဂ့ၢ်ပိညါဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီအပူၤအနီၤပညီလီၤ.

အနီၤပညီ Definition

ပကစးထီၣ်လၢတၢ်အနီၤပညီယိယိဖိလီၤ.တၢ်ကတိၤ “တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်”ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်အိၤလၢကျဲအါတီလၢယွၤဂ့ၢ်ပိညါအပူၤလၢအမ့ၢ်တၢ်ကီလၢပကထုးထီၣ်အနီၤပညီထဲတခါလၢမၤသးမံပုၤကိးကလီၤ.သန့က့ၤလၢပတၢ်မၤလိတခါအံၤအဂီၢ်,တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်လၢယွၤဂ့ၢ်ပိညါဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီအပူၤကဘၣ်တၢ်ထုးထီၣ်အနီၤပညီလၢကျဲဒ်အံၤလီၤ-

တၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်အမိၢ်ပုၢ်မ့ၢ်တၢ်ပာ်ဖျိၣ်ဃုာ်ဒီးတၢ်ရဲၣ်ပူးလံာ်စီဆုံအတၢ်သိၣ်လိတဖၣ်လၢယွၤဂ့ၢ်ပိညါအခိၣ်တီၢ်အဖီခိၣ်လီၤ.

တၢ်အခိၣ်ပညိတခါအံၤန့ၣ်ဃီၤဆူတၢ်အန့ၣ်သၢန့ၣ်လၢပထုးထီၣ်အခိၣ်ပညိဖဲပတဲတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၢ်အဂ့ၢ်လီၤ.အဆိကတၢ်,တၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်အမိၢ်ပုၢ်တဖၣ်ဘၣ်ထွဲဒီးယွၤဂ့ၢ်ပိညါအတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၢ်တဖၣ်;ခံ,အဝဲသ့ၣ်ပာ်ဖျိၣ်ဃုာ်လံာ်စီဆုံအတၢ်သိၣ်လိတဖၣ်ဒီး;သၢ,အဝဲသ့ၣ်ရဲၣ်ပူးလံာ်စီဆုံအတၢ်သိၣ်လိတဖၣ်လီၤ.

ပကအိးထီၣ်သကိးတၢ်အသန့ၣ်တခါဘၣ်တခါလၢပတၢ်အခိၣ်ပညိအပူၤ,စးထီၣ်လၢက့ၣ်တဖၣ်လၢတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်အဂ့ၢ်မိၢ်ပုၢ်တဖၣ်သးစၢ်ဆၢဆူယွၤဂ့ၢ်ပိညါအတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၢ်တဖၣ်,ဝံၤဒီးသုးအသးဆူတၢ်ဂ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ပာ်ဖျိၣ်ဃုာ်လံာ်စီဆုံအတၢ်သိၣ်လိတဖၣ်,ဒီးဝံၤဆူတၢ်ဂ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ရဲၣ်ပူးလံာ်စီဆုံတၢ်သိၣ်လိတဖၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၢ်တဖၣ် Topics

ပကြးသ့ၣ်ညါလၢယွၤဂ့ၢ်ပိညါမ့ၢ်တၢ်မၤလိတခါလၢအလဲၣ်မးဃုာ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၢ်လၢပဝံၤတဘၣ်ဘၣ်. အဝဲအံၤအပူၤဒိၣ်ဒိၣ်မးတုၤလၢပကထီၣ်သကြီၤအိၣ်ဒီးမုၢ်န့ၣ်အမူကပိာ်လီၤလီၤ.ယွၤဂ့ၢ်ပိညါလၢအလဲၣ်ဒီးအဘံၣ်ဘူအံၤညါန့ၣ်မၤကွၢ်ပုၤဒ်သိးပကထီၣ်လၢတၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်လၢအဒိၣ်ဒီးမၤကွၢ်အိၣ်တလီၤတံၢ်လီၤဆဲးဘၣ်လီၤ.သန့က့ၢ်ဒ်ပုၤမၤလိမုၢ်လါဆၢဖိတဖၣ်နီၤဖးဝဲမူကပိာ်လီၤအဆၢတက့ၢ်တက့ၢ်လၢကမၤလိန့ၣ်ဝဲအသိး,ပုၤမၤလိယွၤဂ့ၢ်ပိညါဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီတဖၣ်စ့ၢ်ကိးထံၣ်ဝဲလၢအနီၤဖးလီၤယွၤဂ့ၢ်ပိညါလၢအခိၣ်တီၢ်လီၤဆိလိာ်သးလီၤ.ပထံၣ်ဘၣ်တုၤလံလၢခဲးသလုးလၢပုၤအစၢ်လၢယွၤဂ့ၢ်ပိညါဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီဘၣ်တၢ်နီၤဖးလီၤအိၣ်ယဲၣ်တီၤမ့ၢ်တမ့ၢ်ဃုာ်တီၤ-လံာ်စီဆုံပိညါ,လၢအဝဲတဲဘၣ်ဃးလံာ်စီဆုံ;ယွၤဂ့ၢ်ပိညါလၢအဘၣ်ဃးဒီးကစၢ်ယွၤ,လၢအဝဲဘၣ်ဃးကစၢ်ယွၤအနီၢ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲအဂ့ၢ်;တၢ်မၤလိပုၤကညိအဂ့ၢ်ပိညါ,တဲဘၣ်ဃးယွၤဂ့ၢ်ပိညါအတၢ်ထံၣ်လၢပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိအဖီခိၣ်;တၢ်အုၣ်က့ၢ်ခိၣ်က့ၢ်ပိညါအခိၣ်တီၢ်တၢ်အုၣ်က့ၢ်ခိၣ်က့ၢ်;ဒီးမုၢ်န့ၣ်လၢခံကတၢ်ပိညါတၢ်ဂ့ၢ်လၢအဝဲဘၣ်ဃးမုၢ်န့ၣ်လၢခံကတၢ်အဂ့ၢ်လီၤ.လၢတၢ်မၤလိတခါအံၤအပူၤတၢ်ကတီၤ(တၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၢ်)ပာ်ဃုာ်ဒီးတၢ်တဲဖျါမ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်ရဲၣ်ပူးလၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၢ်လၢအလဲၣ်တဖၣ်အံၤလီၤ.

သန့က့ၢ်ဒ်ပသ့ၣ်ညါအသိးတၢ်နီၤဖးလၢအလဲၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၢ်တဖၣ်အံၤဘၣ်တၢ်နီၤဖးလီၤအိၣ်တဆိကဒီးလၢတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၢ်ဆံးဆံးဖိတဖၣ်လီၤ.ပာ်ကဲဒ်,ယွၤဂ့ၢ်ပိညါဘၣ်ဃးယွၤအဂ့ၢ်တက့ၢ်.လၢယွၤဂ့ၢ်ပိညါတခါအံၤအဖီလံာ်အိၣ်ဒီးတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်အဂ့ၢ်မိၢ်ပုၢ်ဘၣ်ဃးခရံၣ်န့ၣ်လီၤ.အဝဲတဲဘၣ်ဃးခရံၣ်အနီၢ်ကစၢ်အဂ့ၢ်ဒီးအတၢ်မၤလီၤ.ဒီးခရံၣ်အနီၢ်ကစၢ်ဘၣ်တၢ်နီၤဖးအိၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်ဖိဒီးကစၢ်ယွၤအန့ၣ်ဆၢၣ်ခံခါလၢာ်လီၤ.ဒီးအနီၢ်ကစၢ်လၢနီၢ်ခိၣ်အန့ၣ်ဆၢၣ်ဘၣ်ပာ်ဃုာ်ဒီးအနီၢ်ခိၣ်ဒီးအနီၢ်သးဒီးတၢ်ခဲလၢာ်လီၤ.

တၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်လၢယွၤဂ့ၢ်ပိညါဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီအပူၤဘၣ်တၢ်နီၤဖးလီၤအိၣ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၢ်ဆံးဆံးဖိတဖၣ်လီၤ.ခဲအံၤအါဒၣ်တက့ၢ်,လၢတၢ်မၤလိတခါအံၤအပူၤပကသုတၢ်ကတီၤ“တၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၢ်”လၢပကတဲသကိးတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၢ်တဖၣ်လၢယွၤဂ့ၢ်ပိညါဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီအပူၤလၢအလဲၣ်ဘၣ်ဒးဘၣ်ဒးလီၤ.သန့က့ၢ်ပကြးပာ်သးလဲၣ်လဲၣ်လၢယွၤဂ့ၢ်ပိညါတပတီၢ်ဂ့ၢ်တပတီၢ်ဂ့ၢ်,မ့ၢ်ဆံးထဲလဲၣ်ဘၣ်ဆၢၣ်ပာ်ဃုာ်ဒီးတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်အဂ့ၢ်မိၢ်ပုၢ်လၢအလဲၣ်ဝဲလီၤ.

အါန့ၣ်ဒ်တၢ်ပာ်သးစၢ်ဆၢလၢယွၤဂ့ၢ်ပိညါအခိၣ်တီၢ်တဖၣ်န့ၣ်တၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်အဂ့ၢ်မိၢ်ပုၢ်လၢအဘၣ်တဲသကိးအိၣ်လၢယွၤဂ့ၢ်ပိညါဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီအပူၤပာ်ဖျိၣ်ဃုာ်လံာ်စီဆုံအတၢ်သိၣ်လိတဖၣ်ခိဖျါတၢ်ဒုးဘၣ်ထွဲအဝဲသ့ၣ်တဖၣ်လီၤ.

တၢ်ပာ်ဖျိၣ်ဃုာ် Synthesis

လၢတၢ်မၤလိလၢအပူၤကွံာ်ပထိၣ်သၢဠိၤတၢ်ဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီဒီးသ့ၣ်လီၤ.သ့ၣ်တခါဒိၣ်ဒိၣ်ထီၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်လီၤ,သန့က့တလီၤကၢ်ဒီးဟီၣ်ခိၣ်ညးထ့ၣ်လၢအဒုးမဲထီၣ်အိၤဖဲအဒိၣ်ထီၣ်အခါဘၣ်.ဒ်န့ၣ်အသိးတၢ်စူၤတၢ်န့ၢ်အဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤလၢပကတဲသကိးလၢယုၤဂ့ၢ်ပိညါဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီအပူၤဖဲအဒိၣ်ထီၣ်အခါလၢလံာ်စီဆံ့အပူၤဘၣ်ဆၣ်အဝဲသ့ၣ်လီၤဆီဒီးလံာ်စီဆံ့ဒိၣ်မးဖဲအဒိၣ်ထီၣ်အခါလီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်အဒိၣ်ကတၢၢ်တမံၤလၢတၢ်စူၤတၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤလီၤဆီဒီးလံာ်စီဆံ့မ့ၢ်ဝဲအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်တၢ်ပာ်ဖျိၣ်ဃုာ်အိၤလီၤ.လၢအကပာ်သးလၢလံာ်စီဆံ့ထဲတတီၢ်အလီၢ်န့ၣ်,တၢ်စူၤတၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤညီန့ၣ်ပာ်ဖျိၣ်ထီၣ်တၢ်သိၣ်လိတဖၣ်လၢအဟဲလၢလံာ်စီဆံ့အါတီၤအပူၤလီၤ.

ပကကွၢ်ဒိယိယိဖိလၢပာ်ကဲအဒိတၢ်စူၤတၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤဘၣ်တၢ်ဒုးကဲထီၣ်အိၤလၢပုၤတၢ်မၤဖိတဖၣ်အတၢ်န့ၢ်အခါသ့ၣ်လီၤ.တၢ်န့ၢ်အံၤပာ်ဖျိၣ်ဃုာ်တၢ်စူၤတၢ်န့ၢ်အခါထံးဒိၣ်ဘိမ့တမ့ၢ်တၢ်သိၣ်လိလၢပအာ်လီၤတူၢ်လိာ်အိၤဒ်ပုၤခရံၣ်ခံတဖၣ်အသိးလီၤ.ပကတဲလၢအခါမ့ၢ်ဝဲ“ခရံၣ်ဖိအတၢ်စူၤတၢ်န့ၢ်အခါထံးဒိၣ်ဘိ”အကွဲးအသးဒ်အံၤ-

ယန့ၢ်ပၢ်ကစၢ်ယုၤလၢအသ့တၢ်လၢာ်,
ပုၤလၢအတုၤလီၤမူခိၣ်ဒီးဟီၣ်ခိၣ်,
ယန့ၢ်ကစၢ်ယုၤဂ့ၢ်ခရံၣ်,အဖိခွါထဲတကၤဖိ,ပကစၢ်,
လၢအအိၣ်ထီၣ်လၢသးစီဆံ့,
အိၣ်ဖျဲၣ်လၢမုၢ်ကနီၤစီဆံ့နီၢ်မၤရံ,
အဝဲတူၢ်တၢ်လၢစီၤပံလးအဖိလၢာ်,
ဘၣ်တၢ်ပုၤထီၣ်အိၤ,သံ,ဒီးဘၣ်တၢ်ခူၣ်လီၤအိၤ,
အဝဲလဲၤလီၤဆူလၢဂၢ်ရၢ်.
သၢန့ၢ်တနံၤအဝဲဂဲၤဆၢထၢၣ်က့ၤလၢတၢ်သံလီၤ.
အဝဲက့ၤထီၣ်ဆူမူခိၣ်
ဒီးဆ့ၣ်နီၤလၢပၢ်ကစၢ်သ့တၢ်လၢာ်အစုထွဲတခါလီၤ.
ဖဲန့ၣ်အဝဲကဟဲက့ၤစံၣ်ညီၣ်ပုၤမူဒီးပုၤသံလီၤ.
ယန့ၢ်ကစၢ်ယုၤသးစီဆံ့ ,
တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်စီဆံ့,
ပုၤစီဆံ့တဖၣ်အတၢ်ရူၤလိာ်မုၢ်လိာ်,
တၢ်ဒီးဘးဘၣ်တၢ်ပျိၣ်ကွံာ်,
တၢ်ဂဲၤဆၢထၢၣ်သမူထီၣ်က့ၤလၢနီၢ်ခိ,
ဒီးတၢ်အိၣ်မူလီၤစီၤလီၤဃုာ်လီၤ.အၤမ့ၢ်.

ပကကွၢ်အဒိတၢ်စံၣ်စီၤတဲစီၤလၢပာ်ဖျိၣ်ထီၣ်ခရံၣ်ဖိအတၢ်စူၤတၢ်န့ၢ်အံၤတၢ်ထီၣ်သၢဠိၤအိၤဒီးလံာ်စီဆံ့လီၤ.လၢတၢ်ကတီၤတဖျၢၣ်ပကတဲလၢ,တၢ်စူၤတၢ်န့ၢ်အံၤလီၤကၢ်ဖးဒိၣ်ဒီးလံာ်စီဆံ့လီၤ.လၢလံာ်စီဆံ့အပူၤတကွဲးတၢ်ဒ်အံၤတခါဃီဘၣ်တၢ်ပာ်ဖျိၣ်ဒၣ်လဲာ်ခရံၣ်ဖိအတၢ်စူၤတၢ်န့ၢ်လၢအပာ်ဃုာ်ဒီးတၢ်ထံၣ်တဖၣ်အံၤ,မ့တမ့ၢ်ပာ်ဖျိၣ်ဃုာ်တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီတဖၣ်အံၤလၢတၢ်ဂ့ၢ်တတီၤဃီဘၣ်.

သနင်ကု၊ပှတၢ်မၤဖိအတၢ်နၢ်ခိၣ်သ့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ဘၣ်ဃးဒီးလံာ်စီဆံၣ်ဖျါလၢအတဲဖျါတၢ်အါမံၤလၢအအိၣ်
လၢလံာ်စီဆံၣ်အပူၤလီၤ.ပဆိကမိၣ်အတၢ်ကတိၤလၢခံကတၢ်လၢတၢ်နၢ်အခိၣ်သ့ၣ်အံၤအပူၤ-

ယနၢ်လၢ.....

တၢ်ပျါတၢ်ဒဲးဘး,

တၢ်ဂဲၤဆၢထၢၣ်သမူထီၣ်က့ၤလၢနီၣ်ခိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်မူလီၤထူလီၤယိာ်လီၤ.

လံာ်စီဆံၣ်တအိၣ်နီၣ်တဆၢလၢအတဲဖျါတၢ်သိၣ်လိအံၤခဲလၢာ်ဘၣ်,ဘၣ်ဆၣ်တၢ်သိၣ်လိခဲလၢာ်အံၤဘၣ်
တၢ်ထံၣ်န့ၢ်အိၣ်လၢလံာ်စီဆံၣ်အပူၤအါတီၤလီၤ.ပှတၢ်မၤဖိအတၢ်နၢ်ခိၣ်သ့ၣ်ပာ်ဖျါဘၣ်တၢ်နၢ်တဖၣ်အံၤတပူၤဃီ
လၢအဒုးကဲထီၣ်တၢ်စူၢ်တၢ်နၢ်အမိၣ်ပှၤလၢပာ်ဖျါဘၣ်သးလၢအတဲဖျါခရံၣ်ဖိအတၢ်နၢ်လီၤ.

တၢ်ရှဲး: Explanation

အမဲာ်သ့ၣ်သၢခါတခါလၢပတၢ်ထုးထီၣ်အခီပညီမ့ၢ်ဝဲတၢ်စူၢ်တၢ်နၢ်မိၣ်ပှၤရှဲးပှတၢ်လၢလံာ်စီဆံၣ်သိၣ်လိ
ဘၣ်ဃးတၢ်အခိၣ်တီၤလီၤ.တၢ်ရှဲးတတဖၣ်န့ၢ်နမ့ၢ်ထံၣ်လၢအညီဒီးညီဒ်သိးတၢ်ပာ်ဖျါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်ဆူ
ယွၤဂ့ၢ်ပိညါအတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်အပူၤ,မ့တမ့ၢ်တခီနမ့ၢ်ထံၣ်အကီၢ်ဒီးကီဝဲတုၤဒၣ်လဲၣ်နကဘၣ်ဒီသဒၢတၢ်သံကွၢ်သံဒီး
တဖၣ်လၢအကီၢ်ခဲဝဲလၢယွၤဂ့ၢ်ပိညါအတၢ်သိၣ်လိအပူၤလီၤ.

အအံၤမၤစၢၤပှၤလၢပကရှဲးယွၤဂ့ၢ်ပိညါအတၢ်ကတိၤသကိးအဂီၢ်လၢလီၤကံလၢတၢ်အကျိၤတခါလီၤ.
လၢအကတၢ်လၢအံၤတကပၤန့ၣ်,ပအိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ယိယိဖိလၢအလိၣ်ဘၣ်တၢ်ရှဲးထဲတစဲးဖိလီၤ.လၢအခၢၣ်သး
တခီပထံၣ်ဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢပတဲသကိးလၢအလိၣ်ဘၣ်တၢ်ရှဲးအိၣ်ဖဲအကြၢးလီၤ.ဒီးလၢအကတၢ်လၢ
အံၤတခီ,တၢ်စူၢ်တၢ်နၢ်မိၣ်ပှၤအဂ့ၢ်လၢအလိၣ်ဘၣ်တၢ်ရှဲးအိၣ်လၢာ်ဆၢလၢာ်ကတိၤလီၤ.ပကကွၢ်သကိးတၢ်စူၢ်
တၢ်နၢ်အမိၣ်ပှၤအခီပညီလၢအလိၣ်ဘၣ်တၢ်ရှဲးအိၣ်ထဲတစဲးဖိလီၤ.

ပှတၢ်မၤဖိအတၢ်စူၢ်တၢ်နၢ်ခိၣ်သ့ၣ်တဲပှၤအမ့ၢ်တၢ်နၢ်မနုၤလဲၣ်ရှဲတုၤလၢတၢ်ရှဲးအိၣ်အလီၢ်တအိၣ်
ဘၣ်လီၤ.အဒိန့ၣ်,တၢ်ထဲတမံၤလၢအတဲဘၣ်ဃးပာ်ကစၢ်အဂ့ၢ်မ့ၢ်ကစၢ်လၢအသ့တၢ်လၢာ်,ဒီးအဝဲတုၤလီၤမူခိၣ်ဒီး
ဟီၣ်ခိၣ်လီၤ.တၢ်လၢပထံၣ်အကံၢ်အစီတဖၣ်အံၤတဲပှၤဘၣ်မနုၤအဃီပဘၣ်နၢ်ပာ်ကစၢ်ယွၤလဲၣ်,သနင်ကုတၢ်ရှဲး
ပှအါအါဘၣ်.တၢ်စူၢ်တၢ်နၢ်အခိၣ်သ့ၣ်အံၤတဲပှၤဖိခါအဂ့ၢ်အါထီၣ်တစဲးလီၤ.သနင်ကုတုၤလၢသးစီဆံၣ်ကစၢ်န့ၣ်,
ပှတၢ်မၤဖိအတၢ်နၢ်ခိၣ်သ့ၣ်တဲဒၣ်ထဲ,“ယနၢ်ယွၤအသးစီဆံၣ်”လီၤ,ဒီး“ခရံၣ်ဟဲအိၣ်ထီၣ်လၢသးစီဆံၣ်”ဒီးတအါ
န့ၢ်အဝဲန့ၣ်ဘၣ်.ညီန့ၢ်န့ၣ်တၢ်စူၢ်တၢ်နၢ်မိၣ်ပှၤဘၣ်တၢ်ကွဲးအိၣ်ယိယိဖိလီၤ.တၢ်ကွဲးယိယိဖိတဖၣ်အံၤအိၣ်ဒီးအတၢ်
ကဲဘျူးကဲဖျါလၢတၢ်အိၣ်ဖျါအတၢ်အိၣ်မူအဂီၢ်,ဘၣ်ဆၣ်တမ့ၢ်က့ၤထဲတဘိလၢတၢ်စူၢ်တၢ်နၢ်မိၣ်ပှၤဟဲဖျါထီၣ်
ဘၣ်.

လၢပနီၣ်ဘျၢအခၢၣ်သးန့ၣ်ပကထံၣ်ဘၣ်တၢ်ကတိၤသကိးလၢအလိၣ်ဘၣ်တၢ်ရှဲးဖဲအကြၢးတဖၣ်လီၤ.အ
ဒိန့ၣ်,ပှထီၣ်ဒါခဲးသလုးတဖၣ်အတၢ်နၢ်အခိၣ်သ့ၣ်ဒီးအတၢ်အၢၣ်လီၤတဖၣ်လၢအသ့ယွၤဂ့ၢ်ပိညါအခိၣ်တီတဖၣ်ဒ်
အံၤလီၤ.

ပထံၣ်ဘၣ်လံပှတၢ်မၤဖိအတၢ်စူၢ်တၢ်နၢ်အခိၣ်သ့ၣ်တဲဖျါယွၤသၢတကပၤဃီလၢလံာ်အကျိၤစ့ၤကျိၤ
လီၤ.သနင်ကုလၢတၢ်ထီၣ်သဠာ်အဂီၢ်ပကကွၢ်ဟ့ၣ်ဒုလ်ဘးအခၢၣ်ထံၣ်ခံၣ်စၢၤမံ(ဘၣ်တၢ်ကွဲးအိၣ်လၢ၁၅၆၃)
န့ၣ်ဖျါရှဲဒိၣ်ဖဲအတဲယွၤသၢတကပၤဃီအဂ့ၢ်လီၤ.လၢပကစးထီၣ်အဂီၢ်,ပကကွၢ်လၢတၢ်သံကွၢ်ဒီးတၢ်စံးဆၢလၢ
၂၃,ဟ့ၣ်ဒုလ်ဘးအခၢၣ်ထံၣ်ခံၣ်စၢၤမံကွဲးကူပှတၢ်မၤဖိအတၢ်စူၢ်တၢ်နၢ်ခိၣ်သ့ၣ်ဒီတခါလီၤ.သနင်ကုတၢ်စူၢ်တၢ်နၢ်

အခိုင်သွန်အံပိတ်ထွဲထိန်အခံဒီးတၢ်သံကွၢ်စံးဆၢ(၃၁)ဖျၢၣ်လၢအတဲဘၣ်ဃးယွၤသၢကတၢၤဃီအဂ့ၢ်လီၤ.ဟံးအဒိ,တၢ်သံကွၢ်(၂၆)အပူၤတၢ်သံကွၢ်သံကွၢ်ဝဲ-

နနာ်တၢ်မနုၤဖဲနသံကွၢ်,“ယနာ်ပၢ်ကစၢ်လၢအသ့တၢ်လၢာ်,ပုၤလၢအတူလီၤမူခိၣ်ဒီးဟီၣ်ခိၣ်”န့ၣ်လဲၣ်? ဒီးပသ့ၣ်ညါအဝဲအံၤဟဲလၢပုၤတၢ်မၤဖိအတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်ခိၣ်သ့ၣ်လီၤ.ဒီးဖဲအံၤပထံၣ်ဘၣ်တၢ်စံးဆၢနီၣ်ဂံၢ် ၂၆ လၢစံးဆၢက့ၤတၢ်လီၤ.-

လၢယုၣ်ဂူးခရံၣ်ပကစၢ်အပၢ်လၢအအိၣ်မူလီၤစါလီၤဃာ်,လၢအတူလီၤမူခိၣ်ဒီးဟီၣ်ခိၣ်ဒီးတၢ်ခဲလၢာ်လၢအပူၤလၢတၢ်တအိၣ်နီၣ်တမံၤဘၣ်အပူၤ,လၢအစိာ်ဒီးပၢတၢ်ဘၣ်တူခဲလၢာ်လၢအတၢ်မၤစၢဒီးတၢ်ကဟုကယာ်တစါသးအပူၤ,မ့ၢ်ယကစၢ်ယွၤဒီးယပၢ်ခီဖျါလၢယုၣ်ဂူးမ့ၢ်အဖိခွါအဃီလီၤ.ပနာ်အိၣ်ဒိၣ်မးတူၤလၢယတသးဒုဒိနီၣ်တစဲးလၢအဝဲသ့ၣ်ညါဒီးမၤစၢတ့ၣ်ပုၤတၢ်လၢယလိၣ်ခဲလၢာ်,လၢယနီၣ်ခိၣ်ဒီးနီၣ်သးအဂီၢ်,ဒီးအဝဲကဒုးကဲထီၣ်တၢ်လၢယဘၣ်တူၢ်ဘၣ်တၢ်သးတမ့ၢ်ခဲလၢာ်ဆူတၢ်အဂ့ၢ်လီၤ.အဝဲမၤစၢပၤယသ့ခီဖျါလၢအဝဲမ့ၢ်ကစၢ်လၢအသ့တၢ်လၢာ်,အဝဲအသးမၤစၢပၤယခီဖျါအဝဲမ့ၢ်ပၢ်ကစၢ်လၢအသးတီလီၤ.တၢ်ရဲၣ်ပူးတၢ်န့ၣ်ပၢ်ကစၢ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လၢပွဲၤဝဲဒိၣ်န့ၣ်ဒီးလံာ်ဖိတက့ၢ်လၢပထံၣ်လၢပုၤတၢ်မၤဖိအတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်ခိၣ်သ့ၣ်အပူၤတက့ၢ်လီၤ.

ခဲအံၤပကကွၢ်ဆူပနီၣ်ဘျၢအကတၢ်လၢအံၤတခီလၢအတဲဘၣ်ဃးတၢ်ရဲၣ်ပူးလၢအလၢအပွဲၤအါအါဂီၢ်ဂီၢ်လီၤ.ညါန့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ဒ်အံၤတဖၣ်လိၣ်ဘၣ်တၢ်ရဲၣ်ပူးလၢအတၢ်အုၣ်သးကအိၣ်အါလၢယွၤဂ့ၢ်ပီညါအတၢ်ထံၣ်အပူၤအဃီ,တၢ်တဲလၢပတူၢ်လိာ်တၢ်ထံၣ်အံၤပတူၢ်လိာ်တၢ်ထံၣ်န့ၣ်သ့ဝဲလီၤ.

အါဒၣ်တၢ်တက့ၢ်,တၢ်ကွဲးယွၤဂ့ၢ်ပီညါအဂ့ၢ်အဝီလၢအဘၣ်တၢ်ပာ်ပနီၣ်အိၣ်အါမံၤမ့ၢ်တၢ်ဒ်အံၤအသိးလီၤ.တၢ်မၤလိမၤဒီးယွၤဂ့ၢ်ပီညါဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီလီၤတံၢ်လီၤဆဲးပာ်ဖျိၣ်ဃုာ်တၢ်ဂ့ၢ်ခဲလၢာ်လၢပထံၣ်လၢတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်ခိၣ်သ့ၣ်အပူၤ,ခၢ်ထၣ်ခံၣ်စၢမံၤ,ဒီးတၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤတဖၣ်အပူၤ,တၢ်ပာ်ဖျိၣ်ဃုာ်ဒီးတၢ်လၢအရဲၣ်ပူးတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်အဂ့ၢ်တဖၣ်လီၤ.

အဒိန့ၣ်,ဖဲပုၤတၢ်မၤဖိအတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်ခိၣ်သ့ၣ်ယၤထီၣ်ယွၤသၢကတၢၤဃီအဂ့ၢ်ထဲတစဲးဖိအခါ,ဒီးဟ့ထုလ်ဘးအခၢ်ထၣ်ခံၣ်စၢမံၤဟ့ၣ်ထီၣ်အတၢ်သံကွၢ်စံးဆၢ၃၁န့ၣ်,ခွါလိာ်စံးလၢအယွၤဂ့ၢ်ပီညါဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီအပူၤတဲဝဲတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်ခိၣ်ပုၤအံၤအဂ့ၢ်လံာ်ဆၢဒိၣ်,ဒီးလံာ်အဆၢဒိၣ်တဖၣ်အံၤအိၣ်အကဘျးခံကယၤညါလီၤ.တၢ်ရဲၣ်ပူးတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်အဂ့ၢ်အကျါလီၤတံၢ်လီၤဆဲးဒ်အံၤမ့ၢ်ယွၤဂ့ၢ်ပီညါဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီအသကဲးပဝးလီၤ.

အဃီဒီး,ဖဲတၢ်ပတဲသကိးတၢ်ဂ့ၢ်လၢယွၤဂ့ၢ်ပီညါဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီအပူၤန့ၣ်,ပဘၣ်သ့ၣ်ညါလၢပအိၣ်ဒီးတၢ်ရဲၣ်ပူးလၢအပတီၢ်တဖၣ်,တၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်ခိၣ်အဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤရဲၣ်ပူးလံာ်စီဆံၣ်အတၢ်သိၣ်လိလၢယွၤဂ့ၢ်ပီညါအလံာ်ခိၣ်တီတဖၣ်လၢအတလီၤကလိာ်အသးဘၣ်လီၤ.

ခဲအံၤပထံၣ်ဘၣ်လံတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်ခိၣ်ပုၤလၢယွၤဂ့ၢ်ပီညါဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီဝံၤအလီၢ်ခံ,ပကတရံးဃီဆူတၢ်ဂ့ၢ်ခံမံၤတမံၤလၢတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါဆိဘၣ်ဃးတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီအံၤအပူၤလီၤ.ပတဲပူၤပသးဘၣ်ဃးတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်ခိၣ်ပုၤအဂ့ၢ်ကသ့ဒ်လဲၣ်?ဘၣ်မနုၤအဃီပုၤမၤလိယွၤဂ့ၢ်ပီညါတဖၣ်ဆိကမိၣ်ဝဲမ့ၢ်တၢ်လၢအဘၣ်ဘျးဘၣ်ဒါလၢပကပာ်ဖျိၣ်ဒီးရဲၣ်ပူးလံာ်စီဆံၣ်အတၢ်သိၣ်လိလၢကျဲဒ်အံၤလဲၣ်?

ဒုးကဲထီၣ်အိၣ်လၢတၢ်အဖိးသဲစး Legitimacy

တၢ်သံကွၢ်တဖၣ်အံၤမ့ၢ်တၢ်သံကွၢ်လၢအရဲၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်လၢခရံၣ်ဖိအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အါဖုထီၣ်ဒါတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်ခိၣ်ပုၤအဂ့ၢ်လၢဘၣ်တၢ်အာၣ်လီၤတူၢ်လိာ်အိၣ်တဖၣ်လီၤ.ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်နကနၢ်ဟူဘူတၢ်ကတီၤတဖၣ်,“တတူၢ်လိာ်တၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်ခိၣ်အတၢ်ကွဲးဘၣ်န့ၣ်က့ထဲခရံၣ်လီၤ”.“ပတသးလီတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်ခိၣ်ပုၤဘၣ်ထဲလံာ်စီဆံၣ်တဘျီဒီး

လီ။”ခဲအံ၊ပကွင်ဒီးဘဉ်သုဉ်ဘဉ်သးတၢ်ပၢ်သးလၢတၢ်ထံဉ်အံ၊အလီၢ်ခံသ့ဘဉ်ဆဉ်အဝဲသ့ဉ်ညီန့ၢ်တဲဖျါတၢ်ထံဉ်လၢအထီလၢလံာ်စီဆံအပူၤလီၤ.အဃိဒီး,ဘဉ်မနုၤအဃိပုၤမၤလီၤယွၤဂ့ၢ်ပီညါဘဉ်ဂ့ၢ်ဘဉ်ဝီတဖၣ်ပၢ်လံာ်စီဆံအတၢ်သိဉ်လိတဖၣ်ဒ်အမ့ၢ်တၢ်အသိးတသ့ဘဉ်လဲဉ်?ဘဉ်မနုၤအဃိအဝဲသ့ဉ်နီၤဖးလံာ်စီဆံအတၢ်သိဉ်လိဆူတၢ်ဂ့ၢ်ခိဉ်တီတဖၣ်,ဒီးပၢ်ဖိဉ်ဒီးဂ့ၢ်ပုၤတၢ်လၢလံာ်စီဆံတဲဘဉ်ဃးတၢ်ဂ့ၢ်ခိဉ်သ့ဉ်တဖၣ်အံ၊လဲဉ်?

ကျဲအဂ့ၢ်ကတၢၢ်လၢပကဒုးအိဉ်ထီဉ်တၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤန့ၢ်ပထံဉ်အဒိလၢပုၤလၢလံာ်စီဆံအပူၤတဖၣ်ဒုးန့ၢ်ပုၤအဒိအတဲာ်အဃိလီၤ.ပကတဲပုၤခံဂၤလၢလံာ်စီဆံပုၤလၢအတဲတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤအဂ့ၢ်လီၤ.တၢ်တဂၤ,ပကကွၢ်အဒိလၢယုၣ်ဂ့ၢ်,ဒီးခံဂၤတဂၤ,ပကကွၢ်အဒိလၢပုၤတၢ်မၤဖိစီပီလူးလီၤ.ပကကွၢ်သကိးအဆိကတၢၢ်ဖဲယုၣ်ဂ့ၢ်ဟ့ၣ်ပုၤတၢ်အဒိထီလၢလၢအပၢ်ဖိဉ်ဃုာ်ဒီးဂ့ၢ်ပုၤလံာ်စီဆံအတၢ်သိဉ်လိတဖၣ်လီၤ.

ယုၣ်ဂ့ၢ် Jesus

အဒိန့ၢ်,ပကွၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ်ဖဲယုၣ်ဂ့ၢ်ဘဉ်တၢ်သံကွၢ်အံ၊လၢတၢ်မၤလိာ်အဒိဉ်ကတၢၢ်တထံဉ်အခါလီၤ.ပကကန့ၢ်သကိးတၢ်ကတီၢ်လၢအဖျါဖဲလံာ် မးသဲ ၂၂:၃၅-၄၀ တက့ၢ်-

ဒီးပုၤသ့လံာ်တၢ်သိဉ်တၢ်သီလၢအကျါတဂၤ(ပုၤဖၤရံၤရဲ),လ့ပစီတၢ်ဒီးသံကွၢ်အံ၊လၢတၢ်တမံၤ,ဒီးစံးဝဲဒဉ်,သရၣ်ဒေ,တၢ်မၤလိာ်ဖးဒိဉ်လၢတၢ်သိဉ်တၢ်သီအကျါ,မ့ၢ်ဖဲလဲဉ်တထံဉ်လဲဉ်.ဒီးယုၣ်ဂ့ၢ်စံးဘဉ်အံ၊,“အဲဉ်ယွၤနကစၢ်လၢနသ့ဉ်ကံၢ်နသးလဲ,ဒီးနသးဒီဖျါညါ,ဒီးနတၢ်ကူဉ်တၢ်ဖးတုၤအလၢာ်တက့ၢ်.အအံ၊မ့ၢ်တၢ်မၤလိာ်အခိဉ်ထံး,ဒီးအဖးဒိဉ်တထံဉ်လီၤ.ဒီးခံထံဉ်တထံဉ်န့ၢ်,လီၤကံၢ်လၢအံ၊လီၤ.အဲဉ်ပုၤလၢနဃၤဒ်နအဲဉ်လီၤနသးဒဉ်နဲအသိးတက့ၢ်.တၢ်လၢတၢ်မၤလိခံထံဉ်အံ၊,ဝံအကလုၢ်ဒီးတၢ်သိဉ်တၢ်သီ,လီၤစဲၤဝဲလၢအံ၊ခဲလၢာ်လီၤ”.

(မးသဲ ၂၂:၃၅-၄၀).

ဒ်ပထံဉ်ဘဉ်အသိး,တၢ်လၢယုၣ်ဂ့ၢ်မၤဖဲအံ၊မ့ၢ်တၢ်လၢအပၢ်ဖျါတၢ်အလုၢ်အလၢကိးမံၤလၢယွၤဂ့ၢ်ပီညါအတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်မၤဝဲလီၤ.

အဆိကတၢၢ်,လံာ်တတီၢ်အံ၊စၢ်ဆၢလၢယွၤဂ့ၢ်ပီညါအတၢ်ဂ့ၢ်ခိဉ်တီလီၤ.ပုၤဖၤရံၤရဲဟဲဆူယုၣ်အအိဉ်ဒီးသံကွၢ်ဝဲတၢ်သံကွၢ်အံ၊လီၤ.“သရၣ်ဒေ,တၢ်မၤလိာ်ဖးဒိဉ်လၢတၢ်သိဉ်တၢ်သီအကျါ,မ့ၢ်ဖဲလဲဉ်တထံဉ်လဲဉ်?”တၢ်သံကွၢ်အံ၊ဟဲတးထီဉ်လၢပုၤမၤလီၤယွၤဂ့ၢ်ပီညါလၢယုၣ်ဂ့ၢ်အစၢ်တဖၣ်ဒါလီၤဝဲအယွၤဂ့ၢ်ပီညါအတၢ်ထံဉ်တဖၣ်လီၤ.လံာ်စီဆံအလီၢ်လံာ်တကကြူၢ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်,အဆၢဒိဉ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်,အဆၢမ့ၢ်ဂ့ၢ်,မ့ၢ်တမ့ၢ်အဆၢဖိဒဉ်လဲဉ်လၢအကစံးဆၢတၢ်သံကွၢ်အံ၊တအိဉ်ဘဉ်.အဃိဒီး,ပုၤဖၤရံၤရဲထူးထီဉ်ယွၤဂ့ၢ်ပီညါအခိဉ်တီအံ၊လၢအလီၢ်ပလိာ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ခိဉ်တီတဖၣ်အံ၊လၢပထံဉ်လၢယွၤဂ့ၢ်ပီညါဘဉ်ဂ့ၢ်ဘဉ်ဝီအပူၤလီၤ.

ခံမံတမံၤ,ယုၣ်ဂ့ၢ်စံးဆၢဒီဖျါပၢ်ဃုာ်ဝဲလံာ်ဆံအံတီၤ.အဝဲတဟံးန့ၢ်ထဲလံာ်စီဆံတတီၤဒီးပၢ်တုၤဝဲဖဲန့ၢ်ဘဉ်လၢအလီၢ်န့ၢ်,အဝဲတဲဖျါလံာ်စီဆံအံတီၤလၢလံာ်စီဆံအလီၢ်လံာ်တကကြူၢ်အပူၤတခီ-၅မိၤရှုး၅ဒီး၃မိၤရှုး၅၅၅၅လီၤ.လၢတကဟၤန့ၢ်,အဝဲတဟံးန့ၢ်,လံာ်၅မိၤရှုး၅၅၅၅အတဲ,“အဲဉ်ယွၤနကစၢ်လၢနသ့ဉ်ကံၢ်နသးလဲလၢနသးဒီဖျါညါဒီးနဂံၢ်နဘါခဲလၢာ်လီၤ.”ဒီးအဝဲတဟံးန့ၢ်စ့ၢ်ကိးလံာ်၃မိၤရှုး၅၅၅၅အတဲဝဲ,“အဲဉ်ပုၤလၢနဃၤဒ်နအဲဉ်လီၤနသးဒဉ်နဲ”န့ၢ်လီၤ.ဒ်ပုၤမၤလီၤယွၤဂ့ၢ်ပီညါအသိး,ယုၣ်ဂ့ၢ်ပၢ်ဖိဉ်လံာ်စီဆံအတီၤအါတီၤလၢကဲထီဉ်တၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤလၢဘဉ်ဃးဒီးတၢ်မၤလိာ်ဖးဒိဉ်လီၤ.

သၢမံတမံၤ,ယုၣ်ဂ့ၢ်ဟ့ၣ်အတၢ်ထံဉ်ဒီးဂ့ၢ်ပုၤဝဲအတၢ်ထံဉ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်ခိဉ်တီတခါအံ၊အဖိခိဉ်လီၤ.အဝဲဂ့ၢ်ပုၤတၢ်မနုၤလၢပဘဉ်မၤဆိဖဲအတဲတၢ်မၤလိာ်တဖၣ်အံ၊,“အအံ၊မ့ၢ်တၢ်မၤလိာ်အခိဉ်ထံး,ဒီးအဖးဒိဉ်တထံဉ်လီၤ.ဒီး

ခံထံတံတံန့်န့်,လီၤကံလၢအိၤလီၤ” .ဒီးလၢခံကတၢၢ်ယုၣ်ဂ္ၤဂ္ၤပုၤတၢ်လိာ်တဖၣ်အံၤအရၢဒိၣ်ထဲလဲၣ်ဖဲအမၤကတၢၢ်အယုၣ်ဂ္ၤပိညါအတၢ်ကတိၤလီၤ. “ဝံအကလုာ်ဒီးအတၢ်သိၣ်တၢ်သီ,လီၤစဲၤဝဲလၢအိၤခဲလၢာ်လီၤ” .

တၢ်အဒိလၢပထံၣ်လၢယုၣ်ဂ္ၤဒိၣ်ဖဲအံၤဒုးကဲထီၣ်ဂ့ၢ်ပိယုၣ်ဂ္ၤပိညါလၢအဖိးသဲစးလၢပုၤတူၢ်လိာ်အိၤသ့လီၤ.ကစၢ်ခရံၣ်မ့ၢ်ထံၣ်လၢတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤတဖၣ်တမ့ၢ်တၢ်လၢအဂ့ၢ်ဘၣ်န့ၢ်,အဝဲကတဲပုၤဖၤဂ့ၢ်ဒိၣ်အံၤဘၣ်မန့ၢ်အယိသ့ဘၣ်တဲဖျါထီၣ်တၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤလဲၣ်?သ့ကြာၤဒီးသးမံလၢတၢ်လၢလံာ်စီဆံၣ်တဲသ့လီၤ” .သန့က့ၤလၢအလီၢ်န့ၢ်,ယုၣ်ဂ္ၤတဲသကိးဃုာ်တၢ်ဒီးအဝဲသ့ဘၣ်ဘးတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤအဂ့ၢ်လီၤ.

ပထံၣ်ဘၣ်ယုၣ်ဂ္ၤအတၢ်ယၤထီၣ်တၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤအဂ့ၢ်အါဘျီဝံၤအလီၢ်ခံ,ပကကွၢ်ကဒီးဆူစီၤပီလူးလၢအမၤစ့ၢ်ကိးတၢ်တမံၤဃီလီၤ.

စီၤပီလူး Paul

စီၤပီလူးကွဲးလံာ်ပရၢအါဘျီဆူပုၤခရံၣ်ဖိလၢအအိၣ်လၢမဲးဒံၤထၢၣ်ရုနယၢၣ်တဖၣ်,ဒီးအဝဲတဲအါတက့ၢ်တၢ်အိၣ်ဖိၣ်သရၣ်အတၢ်မၤတဖၣ်လီၤ.သန့က့ၤအဝဲညိၣ်န့ၢ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးလၢယုၣ်ဂ္ၤပိညါအတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤတဖၣ်အဂ့ၢ်ဖဲအတဲတၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်အံၤလီၤ.

ပကကွၢ်သကိးစီၤပီလူးအတၢ်မၤအံၤလၢလံာ်ရိမ့ၢ်အပူၤတက့ၢ်.ဖဲအဝဲတဲဘၣ်ဘးတၢ်အိၣ်ဖိၣ်အတၢ်မၤဘၣ်ဘးတၢ်သဘံၣ်ဘၣ်လၢယုၣ်ဒီးပုၤတဒိဘီမုၢ်ဖိအဘၢၣ်စၤလၢတၢ်အိၣ်ဖိၣ်လၢဂ့ၢ်ရိမ့ၢ်အပူၤအခါန့ၢ်,စီၤပီလူးဒုးကဲထီၣ်တၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤအဂ့ၢ်လီၤ.တၢ်အဒိလၢအဖျါဂ့ၢ်ဂ့ၢ်န့ၢ်ပကထံၣ်ဘၣ်လၢ ရိမ့ၢ် ၄:၁- ၂၅ လီၤ.

ခဲအံၤတၢ်ဂ့ၢ်အိၣ်ဝဲအကလုာ်ကလုာ်ဘၣ်ဘးတၢ်ဂ့ၢ်အံၤ,ဘၣ်ဆၣ်ပကဟံးန့ၢ်လံာ်တဆၢအံၤလၢကတဲဖျါတၢ်အမိၢ်ပုၤသၢမံၤလၢအမ့ၢ်ယုၣ်ဂ္ၤပိညါအတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤအဒိပညါလီၤ.အဝဲတဲတၢ်ဂ့ၢ်တခါလၢအပာ်ဖိၣ်လံာ်စီဆံၣ်အဆၢဒီးဂ့ၢ်ပုၤဝဲလီၤ.အဆိကတၢၢ်န့ၢ်,စီၤပီလူးဟ့ၣ်အတၢ်သးစၢ်ဆၢဆူတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီတခါ-တၢ်ပာ်တီပာ်လီၤခိဖျါလၢတၢ်န့ၢ်လၢလံာ်စီဆံၣ်အလီၢ်လံာ်တကကြူၢ်အပူၤလီၤ.

ရိမ့ၢ်၄:မ့ၢ်လံာ်တဆၢလၢအဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်သံကွၢ်လၢလံာ်စီဆံၣ်အဆၢလၢအပူၤကွံာ်တဆၢဒိၣ်အပူၤလီၤ.ပကန့ၢ်သကိးတၢ်သံကွၢ်လၢလံာ်ရိမ့ၢ်၃:၃၁သံကွၢ်ဝဲတက့ၢ်-

မၤသးဒိန့ၢ်ဒီးမ့ၢ်ပမၤဟးဂီၤတၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢတၢ်န့ၢ်န့ၢ်ဖါ?မိၢ်အသုတမၤအသးဒိန့ၢ်တဂ့ၢ်.မ့ၢ်ပမၤဂၢၢ်မၤကျၢၤတၢ်သိၣ်တၢ်သီလီၤ. (ရိမ့ၢ်၃:၃၁).

တၢ်သံကွၢ်အံၤဟ့ၣ်စီၤပီလူးအလီၢ်လၢကဟံၤဖျါထီၣ်အတၢ်ထံၣ်တဖၣ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီလၢရိမ့ၢ်၄:တဲဝဲ-တၢ်ပာ်တီပာ်လီၤခိဖျါတၢ်န့ၢ်လၢလံာ်စီဆံၣ်အလီၢ်လံာ်တကကြူၢ်အပူၤလီၤ.လံာ်စီဆံၣ်အလီၢ်လံာ်တကကြူၢ်အလံာ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်,အဆၢဒိၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်,အဆၢဖိမ့ၢ်ဂ့ၢ်,လၢကရဲပုၤတၢ်အံၤလီၤလီၤန့ၢ်တအိၣ်ဘၣ်.လၢအလီၢ်န့ၢ်,အဝဲအံၤမ့ၢ်ယုၣ်ဂ္ၤပိညါအတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီလၢစီၤပီလူးသးစဲဝဲလီၤ.

အါန့ၢ်ဒံးအကဲယုၣ်ဂ္ၤပိညါအလံာ်ခိၣ်တီန့ၢ်,လံာ်ရိမ့ၢ်၄:၁- ၂၅ဘၣ်လိာ်ဒီးအဒိပညါခိဖျါစီၤပီလူးတဲယုၣ်ဂ္ၤပိညါအတၢ်ကတိၤသကိးခိဖျါလၢအပာ်ဖိၣ်တၢ်သိၣ်လိတဖၣ်လၢအအိၣ်လၢလံာ်စီဆံၣ်အပူၤအါတီၤလီၤ.ပကကွၢ်တဘျးဖိဒီးပကထံၣ်လၢအဝဲဟံးန့ၢ်လံာ်စီဆံၣ်အလီၢ်လံာ်တကကြူၢ်အတၢ်ကတိၤတစ့ၢ်န့ၢ်န့ၢ်န့ၢ်ဘျီဘၣ်.

လၢအဆၢဖိသၢန့ၢ်,စီၤပီလူးသုလံာ်ခိမိၤဂ့ၢ်ဒီးလီၤ.လၢအဆၢဖိန့ၢ်,စီၤပီလူးပာ်ဖျါထီၣ်လံာ်စံးထီၣ်ပပြာၤ၃:၁- ၂လီၤ.လၢအဆၢဖိဝဲန့ၢ်,အဝဲထီၣ်သပြီၤလံာ်ခိမိၤဂ့ၢ်ဒီးဝဲလီၤ.လၢအဆၢဖိဒီးဝဲန့ၢ်,စီၤပီလူးဟံးန့ၢ်ခိမိၤဂ့ၢ်ဒီးအတၢ်ကတိၤလီၤ.လၢအဆၢဖိဝဲန့ၢ်,အဝဲဟံးန့ၢ်လံာ်ခိမိၤဂ့ၢ်ဒီးဝဲလီၤ.လၢအဆၢဖိဝဲန့ၢ်,ပုၤတၢ်မၤဖိဒုးစဲဘူးအိၤဒီးလံာ်ခိမိၤဂ့ၢ်ဒီးဝဲလီၤ.ဒီးလၢခံကတၢၢ်,လၢအဆၢဖိ ၂၃: ၂၄န့ၢ်,စီၤပီလူးဟံးန့ၢ်

လံာ်ခမိၤဂ့ၤၤဒီးတဝီၤကဒီးလီၤ.တၢ်ဟံးန့ၢ်လံာ်စီဆုံအတၢ်တဖၣ်လၢလံာ်စီဆုံအလီၢ်လံာ်တကၢ်တြုၤအပူၤန့ၢ်ပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢအဝဲပာ်ဖျါလံာ်စီဆုံအဆၢတဖၣ်လၢအဒုးကဲထီၣ်အတၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤလီၤ.

လၢသၢတၢ်တတၢ်န့ၢ်,ဒ်တၢ်အဒိပညီဟ့ၣ်က့ၣ်ပုၤအသိး,စီပီလူးဂ့ၤပုၤအတၢ်ထံၣ်တဖၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်ဂ့ၢ်တခါအံၤလီၤ.အဝဲကျၢၢ်တံာ်အတၢ်ထံၣ်လၢတၢ်ပာ်တီပာ်လီၤနီၤဖျါတၢ်န့ၢ်န့ၢ်ဘၣ်တၢ်အၢၣ်လီၤ.တူၢ်လိာ်အံၤလၢလံာ်စီဆုံအလီၢ်လံာ်တကၢ်တြုၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သီလီၤ.အဝဲတဲဖျါအတၢ်ထံၣ်လၢက့ၢ်အါတီၤလီၤ.အဆိကတၢ်,ခမိၤဂ့ၤၤဒီးတဲပုၤလၢစီအၢၣ်ဟ့ၣ်အတၢ်န့ၢ်မ့ၢ် “ ”လၢအဒုးကဲထီၣ်အီၤပုၤတီပုၤလီၤ,စီပီလူးဂ့ၤပုၤတၢ်ဒ်သိး “ ”တမ့ၢ်ပန့ၢ်ဘၣ်နီၤဖျါတၢ်မၤဂ့ၢ်ဘၣ်.စီပီလူးဂ့ၤပုၤဒ်အၢၣ်လီၤအတၢ်ထံၣ်နီၤဖျါအဝဲသုတၢ်ကတီၤ “ ပုၤဘၣ်ဆိၣ်ဂ့ၢ် ”ဒ်လံာ်စံးထီၣ်ပတြၢၤ၂၃၂-၂၃၂အသိးလီၤ.ပုၤတၢ်မၤဖိအံၤပာ်ဖျါထီၣ်အတၢ်ပာ်တီပာ်လီၤနီၤဖျါတၢ်န့ၢ်လၢအမ့ၢ်နီၤဖျါတၢ်သိၣ်တၢ်သီနီၤဖျါစီအၢၣ်ဟ့ၣ်ဘၣ်တၢ်ယၤထီၣ်အီၤဒ်ပုၤတီပုၤလီၤလၢခမိၤဂ့ၤၤတချးလၢအဘၣ်တၢ်ကူးတရံးအီၤလၢခမိၤဂ့ၤၤအပူၤလီၤ.

အါန့ၢ်အန့ၢ်,စီပီလူးဟ့ၣ်ထီၣ်အတၢ်ထံၣ်လၢခမိၤဂ့ၤၤဒီးတဲစီအၢၣ်ဟ့ၣ်န့ၢ်ဘၣ်တၢ်စံးပာ်လၢကကဲထီၣ်ပုၤယူၤဖိဒီးပုၤတခါတီမုၢ်ဖိအပၢ်,လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီဒီးတအိၣ်ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီဘၣ်လီၤ.အနီၢ်ကီၢ်န့ၢ်,ဖဲအဝဲယၤထီၣ်ခမိၤဂ့ၤၤဒီးတဲလၢအဝဲတဲစီအၢၣ်ဟ့ၣ်အတၢ်မုၢ်လၢထဲတမံၤမ့ၢ်ဒ်သိးကအိၣ်ဒီးတၢ်န့ၢ်လၢယူၤအတၢ်အၢၣ်လီၤအပူၤနီၤဖျါအဖိတအိၣ်နီၤတကၢ်ဘၣ်အယီၤလီၤ.ဒီးဒ်လံာ်ခမိၤဂ့ၤၤဒီးတဲခမိၤဂ့ၤၤဒီးတဲပာ်ဖျါအသိး,တၢ်န့ၢ်န့ၢ်လိာ်ဘၣ်စီအၢၣ်ဟ့ၣ်နီၤဖျါလၢအနီၢ်ကတၢ်ဒ်ဝဲဒီးအမါန့ၢ်အဖိအိၣ်တသ့နီၤဖျါလၢအသးပုၤတလၢအယီၤလီၤ.

လၢခံကတၢ်,စီပီလူးမၤကတၢ်လၢခမိၤဂ့ၤၤဒီးန့ၢ်အါန့ၢ်လံာ်တၢ်စံးတဲစီဘၣ်ဃးစီအၢၣ်ဟ့ၣ်,အဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်မၤလိတၢ်န့ၢ်အကံၢ်အလဲလၢပုၤခရံၣ်ဖိဖျါက့ၢ်န့ၢ်က့ၢ်တၢ်တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.လၢအဖျါန့ၢ်,ပထံၣ်လၢ,ဒ်သိးယုၣ်ဂ့ၤအသိး,စီပီလူးတဲယူၤဂ့ၢ်ပိညါအတၢ်ကတီၤသကိးလီၤ.အဝဲပာ်ဖျါဃုာ်ဒီးဂ့ၤပုၤလံာ်စီဆုံအတၢ်သိၣ်လိတဖၣ်လၢယူၤဂ့ၢ်ပိညါတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီအဖိလၢလီၤ.

အါန့ၢ်တၢ်န့ၢ်ပၢၢ်ပတၢ်အဒိပညီဘၣ်ဃးတၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤဒီးယူၤဂ့ၢ်ပိညါအတၢ်ကတီၤသကိးလၢအဖိးသဲးန့ၢ်,မ့ၢ်တၢ်လၢအဂ့ၢ်ဒ်လၢပကဟံးဃုာ်ဖိတၢ်တဖၣ်လၢတၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤလၢဂ့ၢ်ပိညါအဂီၢ်လီၤ.

ဖိတၢ်တဖၣ် Goals

လၢပကန့ၢ်ပၢၢ်ပတၢ်မၤလိယူၤဂ့ၢ်ပိညါဒီးအိၣ်ထီၣ်အတၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤဒ်လဲၣ်အဂီၢ်,မ့ၢ်တၢ်အဂ့ၢ်ဒ်လၢပကထံၣ်ဖိတၢ်ခံခါလၢအတဲတၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤအဂ့ၢ်လၢဘၣ်တၢ်တဲသကိးအီၤလီၤလၢတကၢ်ဟ့ၣ်,တၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤတဖၣ်အိၣ်ဒီးဖိတၢ်လၢအဂ့ၢ်လၢအဒုးကဲထီၣ်တၢ်သိၣ်လိနီၤနီၤတဖၣ်-တၢ်လၢပုၤလၢအပိာ်ခရံၣ်အခံတဖၣ်ကဘၣ်န့ၢ်ဝဲလီၤ.သန့က့ၢ်လၢအဂၤတကၢ်,အဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီးအဖိတၢ်လၢအဂ့ၢ်လၢအထီဒါတၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤကမၣ်န့ၢ်ကမၣ်လီၤ.ဖိတၢ်ခံခါလၢအံၤမ့ၢ်ဂ့ၢ်ပိညါတၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤအသကဲးပဝးလီၤ.အယီၤဒီး,ပကက့ၢ်သကိးတၢ်ခံမံၤလၢအံၤ,စးထီၣ်လၢဖိတၢ်လၢအဂ့ၢ်လၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤလီၤ.

အဂ့ၢ် Positive

ဒ်ပထံၣ်ဘၣ်အသိးပုၤမၤလိဂ့ၢ်ပိညါအိၣ်ဒီးအတၢ်သးအိၣ်လၢကပိာ်လံာ်စီဆုံအတၢ်သိၣ်လီၤ.တၢ်သးအိၣ်လၢကပာ်ဖျါထီၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီဆုၢ်ပုၤမၤလိဂ့ၢ်ပိညါလၢကပိာ်ယူၤကလုာ်ကထါဒ်အမ့ၢ်ပုၤစံၣ်ညီၣ်တၢ်အဒိၣ်ကတၢ်လၢတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီအဂီၢ်လီၤ.သန့က့ၢ်တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲအိၣ်လၢပုၤမၤလိယူၤဂ့ၢ်ပိညါတဖၣ်ဘၣ်

ကွဲဆာၣ်မဲာ်ဝဲလီၤ.လံာ်စီဆုံပာ်ဖျါထီၣ်တၢ်သိၣ်လိလၢအဘၣ်ထွဲလိာ်သးအါမံၤလၢတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၢ်အါမံၤအဖီခိၣ်လၢ ပှၤမၤလိယွၤဂ့ၢ်ပိညါတဖၣ်အသးကလီၤဘျဲးဖဲတၢ်လၢကဆၢအဒိၤန့ၣ်မ့ၢ်ဒၣ်ထဲလံာ်စီဆုံတဘျီလီၤ.ပာ်ကဲအဒိၤလံာ် စီဆုံသိၣ်လိပှၤပိညါဘၣ်ဃးခရံၣ်အဂ့ၢ်ထဲလဲၣ်.လၢတၢ်ဂ့ၢ်အါမံၤအဖီခိၣ်,လံာ်စီဆုံဒိတဘျီတဲဘၣ်ဃးခရံၣ်အဂ့ၢ် လီၤလီၤမ့တမ့ၢ်တဘျီတခါတလီၤဘၣ်.အဝဲဒုးပာ်ဖျါထီၣ်ကစၢ်ယုၣ်ဂူးအဂ့ၢ်အါအါဂီၢ်ဂီၢ်လီၤ.ဒီးပှၤမၤလိယွၤဂ့ၢ်ပိညါ တဖၣ်မ့ၢ်ဘၣ်တဲတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီၢ်ကိးမံၤဒဲးလၢလံာ်စီဆုံတဲဘၣ်ဃးခရံၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်,အဝဲသ့ၣ်ပာ်လီၤအထီၣ်ဒီး ဘိအဆၢကတီၢ်တအိၣ်ဘၣ်.

မ့ၢ်ဒၣ်ဒီးပှၤမၤလိယွၤဂ့ၢ်ပိညါကဆၢတဲာ်လၢလံာ်စီဆုံဖဲလဲၣ်တတီၢ်ကပာ်ဃုာ်ဒီးဖဲလဲၣ်တတီၢ်တ ပာ်ဃုာ်လဲၣ်?.

ကျဲအဂ့ၢ်လၢအဆၢဂ့ၢ်ပိညါန့ၣ်တဘျီတၢ်ပာ်ဆၢအဒိၤလၢလံာ်စီဆုံဘၣ်,မ့ၢ်တဒိၤဖျါခရံၣ်ဖိအ တၢ်ဟဲလီၤစၢၤအတၢ်သးစဲဒီးတၢ်လၢအဒိၣ်ဝဲတဖၣ်လီၤ.လၢကျဲအါဘိန့ၣ်ပှၤမၤလိယွၤဂ့ၢ်ပိညါတဖၣ်ဆၢတဲာ် တၢ်ဂ့ၢ်ဖဲလဲၣ်တခါလၢအကဘၣ်တဲဝဲဒိဖျါတၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤခရံၣ်ဖိလၢအသးတီတဖၣ်မၤတ့ၢ်တၢ်လၢမုၢ်န့ၣ်လၢညါ တဖၣ်ဒဲလဲၣ်လီၤ.ပှၤတကအတၢ်ကျဲးစးလၢကဆၢပှၤမၤလိယွၤဂ့ၢ်ပိညါ,တၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်အဂ့ၢ်ခိၣ်သ့ၣ်,တၢ်အါန့ၣ် လီၤအီၤလီၤတဖၣ်ဒီးတၢ်ဒိးတဖၣ်အံၤမ့ၢ်တၢ်လၢအမၤစၢၤတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်မိၢ်အတၢ်ကတီၢ်သကိးတဖၣ်လၢဂ့ၢ်ပိ ယွၤဂ့ၢ်ပိညါအပူၤလီၤ

အတဂ့ၢ် Negative

ခဲအံၤဒိၣ်ပိယွၤဂ့ၢ်ပိညါမၤစၢၤတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်မိၢ်ပှၤလၢအဂ့ၢ်အသိး,ပှၤမၤလိယွၤဂ့ၢ်ပိညါတဖၣ်ဆၢ တဲာ်တၢ်ကွဲးအသကိၢ်ဒီးအတၢ်သးစဲအတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်မိၢ်ပှၤဒိဖျါလၢအဖီတၢ်လၢအတဂ့ၢ်ဘၣ်လီၤ.ဖဲပတဲဒိအံၤပ ပာ်အဒိပညိလၢတၢ်တီာ်ပာ်အဂ့ၢ်ဒိၣ်လၢတၢ်ကတီၢ်သကိးတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်အဂ့ၢ်မိၢ်ပှၤမ့ၢ်တၢ်လၢအတဂ့ၢ်ဒိဖျါအတၢ် ထီဒါတၢ်သိၣ်တၢ်သိကမၣ်တဖၣ်လီၤ.

ဖီတၢ်လၢအတဂ့ၢ်အံၤဟဲစ့ၢ်ကိးလၢလံာ်စီဆုံအပူၤလီၤ.အနီၢ်ကီၢ်န့ၣ်,လံာ်စီဆုံအတၢ်ကွဲးမ့ၢ်တၢ်လၢအ ထီဒါတၢ်သိၣ်လိလၢအကမၣ်တဖၣ်လီၤ.လံာ်စီဆုံအယွၤဂ့ၢ်ပိညါထီဘိအိၣ်ခံကပၤ,ဟ့ၣ်တၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်မိၢ်ပှၤလၢ အဂ့ၢ်,ဒီးအတဂ့ၢ်လၢအထီဒါတၢ်သိၣ်လိအကမၣ်တဖၣ်လီၤ.အဃိဒီး,ဖဲပှၤမၤလိယွၤဂ့ၢ်ပိညါတဖၣ်ဃုထၢလၢ တၢ်လၢအပာ်ဃုာ်ဒီးတၢ်တပာ်ဃုာ်,ဟ့ၣ်အတၢ်သးစးါဆၢဒီးပာ်တ့ၢ်န့ၣ်,အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဆၢတဲာ်အါမံၤကဲထီၣ်ဒိ ဖျါသးလၢအကမၤက့ၤတၢ်စူၢ်ကမၣ်န့ၣ်ကမၣ်တဖၣ်

အါန့ၣ်ဒိတၢ်မၤဘၣ်က့ၤတၢ်စူၢ်ကမၣ်န့ၣ်ကမၣ်ဒိဖျါလၢလံာ်စီဆုံမၤအဃိ,ပှၤမၤလိယွၤဂ့ၢ်ပိညါတဖၣ် စ့ၢ်ကိးသူတၢ်တဂ့ၢ်အဖီတၢ်နီၤဖျါလၢအဝဲသ့ၣ်ပိာ်ထွဲမိၢ်ပာ်ဖဲဖုလၢအမ့ၢ်ခရံၣ်ဖိလၢပျၢၤတဖၣ်အတၢ်သးစဲဒီးတၢ် လၢအဝဲသ့ၣ်ပာ်ဒိၣ်ဝဲတဖၣ်လီၤ.

ကမ့ၢ်တၢ်လၢအဂ့ၢ်ဒိၣ်ဒိၣ်မးလၢပကဟ့ၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်အါတလၢတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်မိၢ်ပှၤအထူသနူလၢဂ့ၢ်ပိ ဝိညါအပူၤလီၤ.အဒိန့ၣ်,ပကဆိကမိၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်ခိၣ်သ့ၣ်လၢခွါလဲစ့ၢ်ဒီးအတၢ်ကွဲးလၢအဘၣ်တၢ်ကွဲး အဒိၤလၢ ၄၅၁ လၢအတဲဘၣ်ဃးခရံၣ်အနီၢ်ကစၢ်ဒီးအန့ဆၢၣ်အဂ့ၢ်လီၤ.တဲဝဲဒိအံၤ-

(ခရံၣ်မ့ၢ်)ယွၤနီၢ်နီၢ်ဒီးပှၤကညိနီၢ်နီၢ်...ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါအီၤလၢန့ဆၢၣ်ခံမံၤ,လၢပတလိၣ်သးဒုဒိလၢအ ဂ့ၢ်,လၢအတဆိတလဲ,လၢအလီၤဖး,လၢအတနီၤဖးဘၣ်;တၢ်ပဲာ်ထံၣ်နီၤဖးန့ဆၢၣ်ခံခါတမ့ၢ်တၢ်လၢအမၤ ဟးဂီၤအတၢ်ပာ်ဖျါဃုာ်ဘၣ်,ဘၣ်ဆၢၣ်မ့ၢ်သကဲးပဝးလၢအဘၣ်တၢ်ဟံးဃုာ်ဒီးကဲထီၣ်တၢ်တမံၤဃီလၢအ ဒုးကဲထီၣ်ပှၤတကဃီဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲသးသမူ,လၢအတလီၤဖးမ့တမ့ၢ်နီၤဖးအီၤဆူပှၤခံဂၤဘၣ်လီၤ.

ခဲအံလၢတၢ်ကွဲးအံၤဘၣ်တၢ်ဆှၢအံၤလၢဖီတၢ်လၢအကပီၤလၢအတီၤဒီးလံာ်စီဆုံဒီးပာ်ဖျါထီၣ်တၢ်လၢပှၤခရံၣ်ဖိတဖၣ်န့ၣ်တၢ်လံာ်လီၤ.အဝဲအံၤဖျါရဲၣ်လီၤ.သန့က့ပက့ၢ်ကဒီးလၢတၢ်လၢတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်ခိၣ်သ့ၣ်တဲဘၣ်ဃးခရံၣ်အဂ့ၢ်လီၤ.လၢတၢ်လၢပတဲဘၣ်ဃးခရံၣ်အဂ့ၢ်သ့ၣ်ခဲလၢာ်အကျါ,ဘၣ်မနုၤအဃိခါလံာ်ခိၣ်ဒိဘၣ်ယၢၤထီၣ်ခရံၣ်အနုၤဆၢၣ်ခံၣ်လၢအမ့ၢ်ယုၤဒီးပှၤကညီၣ်လဲၣ်?ဘၣ်မနုၤအဃိလၢအဝဲတဲဝဲလၢန့ၣ်ခိၣ်အံၤတလီၣ်တၢ်သးဒုဒီလၢအဂ့ၢ်,လၢအတဆိတလဲ,လၢအတလီၤဖး,ဒီးဘၣ်တၢ်နီၤဖးအံၤတသ့ဘၣ်လဲၣ်?ဘၣ်မနုၤအဃိအဝဲတဲဝဲလၢခရံၣ်အနုၤဆၢၣ်ခံၣ်အံၤဘၣ်တၢ်ပာ်ဖိၣ်ဃုာ်အံၤလၢပှၤတကပီၤအပူၤလဲၣ်?တၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်အံၤတဘၣ်တၢ်တဲအဂ့ၢ်အါအါလၢလံာ်စီဆုံအပူၤဘၣ်.သန့က့အဝဲအံၤတဲပှၤလီၤတံၢ်လီၤဆဲးဘၣ်မနုၤအဃိတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်ခိၣ်သ့ၣ်ဘၣ်တဲတၢ်ဂ့ၢ်အံၤလဲၣ်လီၤ.

အနီၢ်ကီၢ်န့ၣ်,ခါလံာ်ခိၣ်ဒိအတၢ်သးစဲန့ၣ်ဘၣ်ထွဲဘၣ်ဃးဖးဒိၣ်ဒီးအတၢ်စံးဆၢက့ၤတၢ်စူၢ်ကမၣ်န့ၣ်ကမၣ်ခရံၣ်အဂ့ၢ်လၢအမၤအသးဖဲန့ၣ်ယၢၤဖိၣ်အဆိတဖၣ်လီၤ.တၢ်စူၢ်ကမၣ်န့ၣ်ကမၣ်တနီၤအံၤတန့ၣ်လၢခရံၣ်မ့ၢ်ပှၤကညီဘၣ်,တနီၤထီၣ်ခါခရံၣ်ဒိအမ့ၢ်ယုၤ,ဒီးတနီၤထီၣ်ခါလၢအဝဲမ့ၢ်ပှၤနီၢ်ထဲတကလီၤ.

ဒီးတကတီၢ်ဃီန့ၣ်,တၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်မိၢ်ပှၤလၢဂ့ၢ်ဝီယုၤဂ့ၢ်ဝီညါတဖၣ်ပံးန့ၣ်စ့ၢ်ကီးကျဲတဘီအံၤဖဲအထီၣ်ဒါတၢ်စူၢ်ကမၣ်န့ၣ်ကမၣ်လီၤ.

အဒိန့ၣ်,ဖဲခါစံးတဲအတၢ်သ့ၣ်ညါဘၣ်ဃးကစၢ်ယုၤလၢအတၢ်ကွဲးဂ့ၢ်ဝီယုၤဂ့ၢ်ဝီညါအလံာ်တၢ်ကွဲးအယုၤ၁,အဆၢဒိၣ်ဒုအပူၤန့ၣ်,အဝဲစးထီၣ်လၢအတၢ်ကွဲးဖျါကိာ်ဖိလၢအတဲတၢ်လၢအကပီၤတကပီၤ-

အဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်မိၢ်ပှၤလၢယုၤကလုာ်ကထါအပူၤလၢယုၤန့ၣ်ပသ့ၣ်ညါအံၤသ့ၣ်လီၤ.သန့က့တကတီၢ်ဃီလၢပပိာ်တၢ်အာၣ်လီၤတူၢ်လိာ်အံၤ,ဟီးတဲတၢ်ထံၣ်ကမၣ်သၢမံၤဖဲပတဲလၢပသ့ၣ်ညါယုၤလီၤလၢအထီၣ်ဒါက့ၤတၢ်သိၣ်လိအကတဖၣ်န့ၣ်,အဝဲတဲဝဲဒိအံၤ-

အဝဲအံၤအဒိညါတမ့ၢ်လၢပသ့ၣ်ညါလၢတၢ်ခဲလၢာ်ဘၣ်ဃးကစၢ်ယုၤန့ၣ်ဘၣ်ဝဲလီၤန့ၣ်ဘၣ်ဒီးအဝဲတဲစ့ၢ်ကီးတၢ်စူၢ်ကမၣ်န့ၣ်ကမၣ်တဖၣ်ခိဖျါအဝဲတဲ-

(ပတကြားန့ၣ်)လၢပဒုးအိၣ်ထီၣ်ယုၤအက့ၢ်အဂီၤသ့န့ၣ်ဘၣ်.

ဒီးသၢ,အဝဲကွဲးဝဲ-

(ပတကြားန့ၣ်)လၢ(ယုၤ)န့ၣ်ပသ့ၣ်ညါအံၤသ့(မ့တမ့ၢ်သ့ၣ်ညါအံၤခဲလၢာ်)ဘၣ်.လၢတၢ်ထီၣ်ဒါတၢ်ထံၣ်လၢအကမၣ်န့ၣ်,ဟီးရဲပုးကျဲအဂ့ၢ်လၢတၢ်သ့ၣ်ညါကစၢ်ယုၤသ့ၣ်လီၤ.တၢ်လၢဟီးမၤဖဲအံၤမ့ၢ်တၢ်လၢပှၤမၤလိဂ့ၢ်ဝီယုၤဂ့ၢ်ဝီညါတဖၣ်မၤဝဲလီၤ.

အဃိဒီး,ပထံၣ်လၢဖီတၢ်တဖၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤအံၤလၢတၢ်သးဆၢန့ၣ်ခံၣ်လီၤ.-သးလၢအအဲၣ်ဒီးတဲဖျါတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ,သန့က့သးလၢအထီၣ်ဒါတၢ်လၢအကမၣ်လီၤ.ခဲအံၤပန့ၣ်ပာ်တၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်မိၢ်ပှၤလၢယုၤဂ့ၢ်ဝီညါဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီအိၣ်ပညီဒီးပထံၣ်ဘၣ်အတၢ်ဖိးသဲစးဒီးအဖီတၢ်တဖၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံ,ပကတရံးဃီဆူတၢ်ထံၣ်သၢမံၤတမံၤလၢတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါဆိတဘျီအံၤအပူၤလၢအမ့ၢ်ဝဲ-တၢ်လီၢ်လၢတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်မိၢ်ပှၤအိၣ်လၢဂ့ၢ်ဝီယုၤဂ့ၢ်ဝီညါအပူၤလီၢ်လီၤ.

တၢ်လီၢ် Place

လၢတၢ်မၤလိလၢအပူၤကွံာ်အပူၤ,ပထံၣ်လၢယုၤဂ့ၢ်ဝီညါလၢခဲးသလုးလၢပျၢၤတဖၣ်အစါန့ၣ်ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အံၤလၢဃီသ့ၣ်လွံၤဘီလီၤ-တၢ်ဒုးကဲထီၣ်တၢ်ကတီၢ်လီၤဆိတဖၣ်,တၢ်ဒုးကဲထီၣ်တၢ်တၢ်ကတီၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်

ဆီတဖန်ဝံဒီးတၢ်ဒုးကဲထီၣ်တၢ်ကတိၤဟ့ၣ်ကူၣ်ဆီတဖန်ဝံဒီးတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်စူၣ်တၢ်နၢ်မိၣ်ပှၢ်ဒီးလၢခံကတၢ်,တၢ်နၢ်အဂ့ၢ်လၢပနၢ်ပၢၢ်သ့လီၤ.

ခဲအံၤထီၣ်ဘိပၢၢ်ဒုးသ့ၣ်နီၣ်လၢတမ့ၢ်တၢ်နီၣ်နီၣ်ဖဲပတဲတၢ်ထံၣ်တဖၣ်အံၤမ့ၢ်လၢပဃီသ့ၣ်လၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ယွၤဂ့ၢ်ပီၣ်ညါအခါလီၤ.ပှၢ်မၤလိၣ်ဂ့ၢ်ပီၣ်ညါတဖၣ်အနီၣ်နီၣ်န့ၣ်သ့ၣ်ပဃီသ့ၣ်တဖၣ်အံၤထီၣ်လီၤ.သနၢ်က့ၢ်ကမၤစၢၤပှၢ်ဖဲပဆိကမိၣ်လၢက့ၢ်လၢပကသ့ၣ်ထီၣ်ယွၤဂ့ၢ်ပီၣ်ညါန့ၣ်ပစးထီၣ်လၢအယိယိဖိဒီးထီၣ်တဆိတဆိဆူတၢ်လၢအကီၤထီၣ်ကီထီၣ်လီၤ.လၢအဖျၢ်ကတၢ်န့ၣ်,ယွၤဂ့ၢ်ပီၣ်ညါအတၢ်ကတိၤလီၤဆီတဖၣ်တၢ်ပာ်ဖျိၣ်ဃုာ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အအူးခဲတဖၣ်လၢဂ့ၢ်ပီၣ်ညါအပူၤလီၤ.ပမ့ၢ်တထုးထီၣ်တၢ်ကတိၤတဖၣ်အံၤအဒိပညီလီၤတံၢ်လီၤဆဲးဘၣ်န့ၣ်,ကမ့ၢ်တၢ်လၢအကီၤလၢပကသ့ၣ်ထီၣ်ဂ့ၢ်ပီၣ်ညါလၢအဘၣ်တဖၣ်လီၤ.ဃီသ့ၣ်ခံဘိတဘိမ့ၢ်တၢ်ဒုးကဲထီၣ်တၢ်ကတိၤဟ့ၣ်ကူၣ်ဆီတဖန်လီၤ.ပမ့ၢ်ဆိကမိၣ်တၢ်ကတိၤလီၤဆီတဖၣ်ဒ်အူးခဲအသိးဒီးပကဆိကမိၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဆီတဖၣ်ဒ်အမ့ၢ်အူးခဲအကျိၤတဖၣ်လၢအရဲပူးတၢ်ကတိၤလီၤဆီတဖၣ်မ့ၢ်မနုၤလဲၣ်န့ၣ်လီၤ.ဒီးပကထံၣ်တၢ်စူၣ်တၢ်နၢ်အမိၣ်ပှၢ်တဖၣ်ပကထံၣ်အဒိဒ်အတၢ်ကတိၤဟ့ၣ်ကူၣ်ဆီအကျိၤတကျိၤတကျိၤလၢအဒုးကဲထီၣ်တၢ်ဒုၣ်ကမၤတနီၤမ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်ဒုၣ်ကမၤခဲလၢာ်လီၤ.ဒီးလၢခံကတၢ်,ယွၤဂ့ၢ်ပီၣ်ညါအဂ့ၢ်အဝီဒုးန့ၣ်ဖျါက့ၢ်လၢပှၢ်မၤလိၣ်ဂ့ၢ်ပီၣ်ညါတဖၣ်တ့ထီၣ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ခိဖျိတၢ်စူၣ်တၢ်နၢ်မိၣ်ပှၢ်တဖၣ်လီၤ.အဃိဒီးပထံၣ်လၢတၢ်အဒုၣ်တဖၣ်အရ့ၣ်လၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အဂီၢ်အသိး,တၢ်စူၣ်တၢ်နၢ်မိၣ်ပှၢ်စ့ၢ်ကီးမ့ၢ်တၢ်အရ့ၣ်လၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဂ့ၢ်ပီၣ်ညါလီၤ.

ခဲအံၤပတဲသကိးတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါဆီတၢ်စူၣ်တၢ်နၢ်အမိၣ်ပှၢ်လၢဂ့ၢ်ပီၣ်ညါဝံဒီးအလီၤခံ,ပကလဲၤဆူတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီလၢအရ့ၣ်ခံခါတခါ-တၢ်ဒုးကဲထီၣ်တၢ်စူၣ်တၢ်နၢ်မိၣ်ပှၢ်တဖၣ်လီၤ.ပှၢ်မၤလိၣ်ဂ့ၢ်ပီၣ်ညါတဖၣ်ဒုးကဲထီၣ်တၢ်စူၣ်တၢ်နၢ်အဂ့ၢ်မိၣ်ပှၢ်လၢပကတဲသကိးအဂ့ၢ်တဖၣ်လၢအရ့ၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်အတၢ်မၤအပူၤလၢက့ၢ်ဒ်လဲၣ်?

တၢ်ဒုးကဲထီၣ်လိၣ်ထီၣ် Formation

ဖဲပှၢ်ကွီၤတဖၣ်စးထီၣ်မၤလိၣ်ဂ့ၢ်ပီၣ်ညါန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်နၢ်ပၢၢ်ကမၢ်လၢတၢ်စူၣ်တၢ်နၢ်မိၣ်ပှၢ်န့ၣ်ကဲထီၣ်အသးခိဖျိတၢ်ကတိၤဆိအတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီတဖၣ်လၢလံာ်စိဆုံအပူၤတဖၣ်တၢ်ပာ်ဖျိၣ်ဃုာ်အီၤတပူၤဃီလီၤ.လၢပှၢ်မၤလိၣ်တၢ်သီသီဖိတဖၣ်အဂီၢ်တၢ်မၤညါန့ၣ်လီၤကံၤဖျါယိယိဖိလီၤ.သနၢ်က့ၢ်လၢအဒုးကဲထီၣ်တၢ်စူၣ်တၢ်နၢ်မိၣ်ပှၢ်လၢဂ့ၢ်ပီၣ်ညါအပူၤမ့ၢ်တၢ်မၤလၢအကီၤအခဲလီၤ.အနီၣ်ကီၢ်န့ၣ်,တၢ်ဂ့ၢ်အကလုာ်ကလုာ်လၢတၢ်ကမၤကွၢ်အီၤလီၤတံၢ်လီၤဆဲးခဲလၢာ်တမ့ၢ်တၢ်လၢအညီဘၣ်.သနၢ်က့ၢ်ပသ့ၣ်ညါဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တနီၤလၢတၢ်စူၣ်တၢ်နၢ်အဂ့ၢ်မိၣ်ပှၢ်တဖၣ်ဘၣ်တၢ်ဒုးကဲထီၣ်အီၤလၢဂ့ၢ်ပီၣ်ညါဒ်လဲၣ်န့ၣ်သ့လီၤ.

ဒ်သိးပကနၢ်ပၢၢ်က့ၢ်လၢတၢ်ဒုးကဲထီၣ်တၢ်စူၣ်တၢ်နၢ်အဂ့ၢ်မိၣ်ပှၢ်လၢဂ့ၢ်ပီၣ်ညါပူၤအဂီၢ်,ပကကွၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီခံမံၤလီၤ.-အဆိကတၢ်ပကကွၢ်က့ၢ်လၢပှၢ်မၤလိၣ်ဂ့ၢ်ပီၣ်ညါတဖၣ်ဒုးကဲထီၣ်လံာ်စိဆုံအတၢ်ကွဲးလၢကဆိၣ်ထွဲအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ထံၣ်လီၤ.ဒီးခံမံၤတမံၤ,ပကဃုဃိထံပှၢ်မၤလိၣ်ဂ့ၢ်ပီၣ်ညါတဖၣ်သ့တၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးလၢကရဲပူးဒီးဆိၣ်ထွဲအဝဲသ့ၣ်အတၢ်စူၣ်တၢ်နၢ်မိၣ်ပှၢ်တဖၣ်လီၤ.မိပကကွၢ်အဆိကတၢ်လၢလံာ်စိဆုံအတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတၢ်စူၣ်တၢ်နၢ်မိၣ်ပှၢ်တဖၣ်လီၤ.

လံာ်စီဆုံအတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၤ Biblical Support

အခဲအံၤ,မ့ၢ်တၢ်လၢအရ့ၣ်ဒိၣ်ထီၣ်တၢ်လၢပကသ့ၣ်နီၣ်လၢပုၤမၤလိၣ်ဂ့ၢ်ပိၣ်ညါတဖၣ်ညီၣ်န့ၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်လၢတၢ်စံၣ်စီၤတဲၤစီၤအပူၤလီၤ.မတၤန့ၢ်ပန့ၢ်,ဒီးအဝဲသ့ၣ်န့ၢ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤအခါဖဲလဲၣ်? အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဘၣ်မ့ၢ်အတၢ်ကမၣ်လဲၣ်? တၢ်ထံၣ်ဒ်အံၤတဖၣ်တဘျီတခါအရ့ၣ်ဒိၣ်မး,လီၤဆိၣ်ဒ်တၢ်ဖဲပုၤမၤလိၣ်ဂ့ၢ်ပိၣ်ညါတဖၣ်ဘၣ်က့ၢ်တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤအတၢ်စံၣ်စီၤတဲၤစီၤဒီးဂ့ၢ်ကျဲးစးဃုထံၣ်တၢ်ကမၣ်မန့ၢ်လၢအထီၣ်ဒါအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ထံၣ်လဲၣ်လီၤ.သန့ၣ်က့ၢ်အိၣ်ဒ်တၢ်တက့ၢ်,ကျဲးအရ့ၣ်ဒိၣ်ကတၢ်လၢပုၤမၤလိၣ်ဂ့ၢ်ပိၣ်ညါတဖၣ်န့ၢ်ဘၣ်တၢ်မၤစၤလၢကဆိၣ်ထွဲတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်အဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤတဖၣ်န့ၢ်တၢ်ထံၣ်န့ၢ်အိၣ်လၢလံာ်စီဆုံအပူၤလီၤ.

ပကဃုသ့ၣ်ညါလံာ်စီဆုံအဆိၣ်ထွဲလၢတၢ်တဲၤသကိးတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်အမိၢ်ပုၤအဂ့ၢ်လၢကျဲးခဲၣ်လီၤ.တၢ်တဘျီပကတဲၤဖျါကျဲးလၢပုၤမၤလိၣ်ဂ့ၢ်ပိၣ်ညါတဖၣ်ပိၣ်ဝဲဖဲအပာ်ဖျိၣ်လံာ်စီဆုံအဆၢတဖၣ်လၢကဆိၣ်ထွဲအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ထံၣ်လီၤ.ဒီးခံ,ပကက့ၢ်အဒိၣ်ပညီၣ်လၢအတဲၤဖျါကျဲးတဘျီအံၤလီၤ.ဆိကတၢ်ပကက့ၢ်ကျဲးလၢပုၤမၤလိၣ်ဂ့ၢ်ပိၣ်ညါတဖၣ်အိၣ်ဝဲဖဲအဝဲသ့ၣ်သ့ၣ်ထီၣ်အတၢ်ထံၣ်ဃုၣ်ဒီးလံာ်စီဆုံအတၢ်မၤစၤလၢလီၤ.

ကျဲး Process

လၢတၢ်မၤလိၣ်လၢညါတဖၣ်အပူၤ,ပထံၣ်ဘၣ်လၢပုၤမၤလိၣ်ဂ့ၢ်ပိၣ်ညါတဖၣ်စးထီၣ်ဟံးန့ၢ်လံာ်စီဆုံဒီးဖျါတၢ်ဃုထံၣ်န့ၢ်တၢ်လၢအကဲထီၣ်သးနီၣ်ကီၢ်ဖဲအမၤဆဲးလီၤအတၢ်ထံၣ်လီၤ.အဝဲသ့ၣ်ဃုယုၤဂ့ၢ်ပိၣ်ညါအတၢ်ကဲထီၣ်အသးလၢလံာ်စီဆုံအဆၢလၢဘၣ်တၢ်သိၣ်လိၣ်အိၣ်တဖၣ်လီၤ.ဒီးပထံၣ်စ့ၢ်ကိးအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ပာ်ဖျိၣ်ဃုၣ်တၢ်လၢအကဲထီၣ်အသးတဖၣ်လၢယုၤဂ့ၢ်ပိၣ်ညါအတၢ်ကတိၤဟ့ၣ်ကူၣ်ဆိတဖၣ်လီၤ.သန့ၣ်က့ၢ်ပုၤမၤလိၣ်ဂ့ၢ်ပိၣ်ညါတဖၣ်ဆဲးလဲၣ်ဆူတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤ,ဖဲအဝဲသ့ၣ်ပာ်ဖျိၣ်ဃုၣ်တၢ်ဒီးဂ့ၢ်ပုၤတၢ်အါအါန့ၢ်လီၤ.

ဖဲပတဲၤလၢတၢ်ပာ်ဖျိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ပုၤလၢအဒိၣ်အမ့ၢ်န့ၢ်,လၢပခိၣ်န့ၢ်ပုၤပဆိကမိၣ်လၢပုၤမၤလိၣ်ဂ့ၢ်ပိၣ်ညါတဖၣ်ဆဲးပာ်ဖျိၣ်လံာ်စီဆုံအတၢ်သိၣ်လိၣ်ဆိတဖၣ်လီၤ.အဝဲသ့ၣ်ဃုယုၤဂ့ၢ်ပိၣ်ညါအတၢ်ကတိၤဟ့ၣ်ကူၣ်ဆိတဖၣ်လၢအကဒုးအိၣ်ထီၣ်ယုၤဂ့ၢ်ပိၣ်ညါအတၢ်ပာ်ဖျိၣ်လၢအဒိၣ်န့ၢ်ကျဲးကျိၤအါန့ၢ်လၢညါတက့ၢ်လီၤ.အဝဲသ့ၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်လံာ်စီဆုံအတၢ်သိၣ်လိၣ်တဖၣ်တကၤတြာၢ်တကၤတြာၢ်တုၤလၢအဝဲသ့ၣ်မၤဝံၤအတၢ်တဲၤဘၣ်ဃးယုၤဂ့ၢ်ပိၣ်ညါအတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၤလီၤ.အဃိဒီး,တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤအတၢ်ကတိၤသကိးအိၣ်ဃုၣ်ဒီးတၢ်ပာ်ဖျိၣ်ဃုၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ပုၤယုၤဂ့ၢ်ပိၣ်ညါအတၢ်ထံၣ်လၢအလဲၣ်ဒီးအကီၢ်တဖၣ်လီၤ.ဃုၣ်ဒီးတၢ်န့ၢ်ပာ်အံၤ,ပကက့ၢ်သကိးအဒိတက့ၢ်.

တၢ်အဒိ Example

လၢပကတဲၤပုၤတၢ်အဒိအဂီၢ်,ပကက့ၢ်ဘးရဲၤဟီးအတၢ်ကတိၤသကိး:“တၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤဆူတၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဃးတၢ်လၢတၢ်ပုၤ”လၢဘၣ်တၢ်ထံၣ်န့ၢ်အိၣ်လၢအဆၢၣ်,အဆၢဒိၣ်၁၀လၢဂ့ၢ်ပိၣ်ညါအပူၤလီၤ.တၢ်လၢတၢ်ပုၤမ့ၢ်တၢ်န့ၢ်လၢပုၤခရံၣ်ဖိတနီၤန့ၢ်ဝဲလၢပအိၣ်မူလၢအသဘျီဒီးတၢ်ဒဲးဘးတစီၤသး,ဒီးလၢကထီၣ်ဒါတၢ်စ့ၢ်ကမၣ်န့ၢ်ကမၣ်အံၤဘးရဲၤဟီးပာ်ဖျိၣ်လံာ်စီဆုံအဆၢတဖၣ်လၢကဆိၣ်ထွဲအဖီတၢ်လၢအဂ့ၢ်လီၤ.လၢဘးရဲၤဟီးအတၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ်အပူၤ,အဝဲတဲၤဝဲဒ်အံၤ-

လံာ်စီဆုံအပူၤတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်အဂ့ၢ်ဘၣ်ဃးတၢ်လၢတၢ်ပုၤန့ၢ်မ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တခါလၢပတြီၤဆၢတၢ်ထီၣ်ဒါအိၣ်တသ့ဘၣ်.

ဝံဒီးအဝဲဗုတၢ်လၢကဆိၣ်ထွဲအတၢ်ထံၣ်လၢလံာ်အဆၢဖးထီၣ်သၢဆၢ,လၢတဆၢဘၣ်တဆၢဟ့ၣ်ထီၣ်အတၢ်ထံၣ်ခိၣ်သ့ၣ်လီၤ.တၢ်တဆၢတဲၣ်ဒဲဒဲအံၤ-

လံာ်စီဆံၣ်ဟ့ၣ်...တၢ်အုၣ်သးလၢပုၤလၢဟီၣ်ခိၣ်ချၢလၢအတၢ်တၢ်ဒဲးဘးတအိၣ်နီၣ်တကၢဘၣ်.

လံာ်ခံဆၢတဆၢစးထီၣ်ဒဲဒဲအံၤ-

လံာ်စီဆံၣ်တဲၣ်ပုၤလၢတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဖံးတၢ်ညၣ်ဒီးသးအဘၣ်စၢၤလၢယုၤအဖိအလံာ်သ့ၣ်တဖၣ်အကျိၤဒီးပုၤလၢအဂ့ၢ်ကတၢ်လၢအကျိၤဒၣ်လဲၣ်ဂ့ၢ်ကျဲးစးဒီးသးကလၢထီၣ်ပုၤထီၣ်လီၤ.

ဒီးအဆၢဒိၣ်သၢစးထီၣ်-

တၢ်အၢၣ်လီၤပတၢ်ကမၣ်ဒီးတၢ်ထုကဖၣ်လၢတၢ်ပျၢ်တၢ်ဒဲးဘးအဂီၢ်မ့ၢ်တၢ်လၢပကြၢးမၤတဘိယုၢ်ဃီ (လၢလံာ်စီဆံၣ်အပူၤလီၤ.)

ဘၢရဲဟီးအတၢ်ထံၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအကီၢ်လၢပကနၢ်ပၢၢ်ဘၣ်.အဝဲဂ့ၢ်တဲၣ်လၢတၢ်အဲၣ်ဒီးလၢပုၤမ့ၢ်တၢ်လၢအထီၣ်ဒါလိာ်သးဒီးလံာ်စီဆံၣ်မ့ၢ်လၢလံာ်စီဆံၣ်သိၣ်လိပုၤလၢပုၤကိးဂၤလၢဟီၣ်ခိၣ်ချၢမၤတၢ်ဒဲးဘး,ဒီးပုၤစ့ၢ်က့ၢ်န့ၢ်က့ၢ်တၢ်ခဲလၢာ်ဘၣ်ဂံၢ်ဂ့ၢ်ဒီးတၢ်ဒဲးဘး,ဒီးပုၤကိးဂၤဒဲးဘၣ်အၢၣ်လီၤဒီးဃုပျၢ်အတၢ်ကမၣ်လီၤ.

ခဲအံၤ,ဖဲဘၢရဲဟီးအတၢ်ထံၣ်ဘၣ်တၢ်နၢ်ပၢၢ်အီၤလၢလံာ်လၢအကွဲးဝဲအပူၤအခါ,ပအဲၣ်ဒီးကွၢ်ကဒါက့ၢ်လၢတၢ်လၢအလီၢ်ခံတစဲးဖဲအဝဲပာ်ဖိၣ်ပာ်တံၤလံာ်စီဆံၣ်အဆၢလၢအကဆိၣ်ထွဲအတၢ်ထံၣ်တဖၣ်လီၤ.

ဘၢရဲဟီးဟံးန့ၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်တဲၣ်ဘၣ်ဃးလံာ်စီဆံၣ်အတီၤတဆံၣ်တီၤလီၤ.အဝဲပာ်ဖိၣ်လံာ်တဖၣ်အံၤသၢဖုလၢအဒုးကဲထီၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဆိလၢအဟဲထီၣ်လၢလံာ်စီဆံၣ်အဆၢတဖၣ်အံၤအပူၤလီၤ.လၢတၢ်တၢ်တဆၢအပူၤ,အဝဲယၢၤထီၣ်လံာ်စီဆံၣ်အတၢ်ဘၣ်ထွဲဃုဆၢဒီးမၤကျၢ်တံၢ်ဝဲဒဲဒဲအံၤ-

လံာ်စီဆံၣ်ဟ့ၣ်ပုၤတၢ်အုၣ်သးလၢပုၤကိးဂၤလၢဟီၣ်ခိၣ်ချၢအံၤတမၤတၢ်ဒဲးဘးတအိၣ်ဘၣ်.

လၢခံဆၢတဆၢအပူၤ,ဘၢရဲဟီးပာ်ဖိၣ်လံာ်တဆၢဖိတဆၢဖိလီၤလီၤဆီဆီဃုၣ်ဒီးယုၤဂ့ၢ်ပိညါအတၢ်ကတီၤဟ့ၣ်ကူၣ်ဆိလီၤ.လၢအဘၣ်ထွဲဒီး ရဲမ့ၢ် ၇း၇-၂၆ န့ၣ်ဘၢရဲဟီးကွဲးဝဲ-

စီၤပီလုးဟ့ၣ်ထီၣ်အတၢ်ကွဲးလၢအဆူၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်တခါအံၤ

လၢအဘၣ်ထွဲဒီး ကလၢတံ ၅း၁၆-၂၄ န့ၣ်အဝဲကွဲးဝဲ-

(စီၤပီလုး)တဲၣ်...တၢ်ဘၣ်ဂံၢ်ဂ့ၢ်လၢအဘၣ်ယုၤအဖိအလံာ်တဖၣ်လီၤ.

လၢအဘၣ်ထွဲဒီးလံာ်ဖဲလံးပံၤ ၃း၁၀-၁၄ အဝဲတဲၣ်-

(စီၤပီလုး)ကတီၤအနီၢ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲအဂ့ၢ်,လီၤဆီဒၣ်တၢ်အတၢ်မၤလၢခံကတၢ်,ဒ်မ့ၢ်ပုၤတကၤလၢအတတူၢ်လိာ်တၢ်လၢတၢ်ပုၤဒဲးဘၣ်.

ဖဲအဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဆိလၢလံာ်စီဆံၣ်အပူၤဝံၤ,အဝဲဟံးန့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဆိသၢခါဒီးပာ်ဖိၣ်ဃုာ်ဝဲလၢကကဲထီၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီၤလၢအတက့ၢ်လဲၣ်လီၤ.အဝဲကွဲးဝဲဒဲဒဲအံၤ-

လံာ်စီဆံၣ်တဲၣ်ပုၤလၢတၢ်ဒုးအိၣ်ဝဲလၢတၢ်ညၣ်ဒီးနီၢ်သးအဘၣ်စၢၤလၢယုၤအဖိမ့ၢ်ဖိခါတဖၣ်အတၢ်အိၣ်မူအပူၤ,အဃိဒီးပုၤခရံၣ်ဖိလၢအဂ့ၢ်ကတၢ်ဒၣ်လဲၣ်ဂ့ၢ်ကျဲးစးဒီးလၢကတုၤလၢတၢ်လၢတၢ်ပုၤအဂီၢ်လီၤ.

လၢသၢဆၢကတီၢ်အပူၤ, **Berkhof** ပာ်ဖိၣ်တၢ်အဆၢဖိတဖၣ်လၢကကဲထီၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဖိယိယိဖိလီၤ. အဆိကတၢ်,အဝဲဟံးန့ၢ်လံာ်မးသဲ ၆း၁၂-၁၃ဖဲအကွဲးတၢ်အံၤ

ယုၣ်ဂူးသိၣ်လိအပူၤတၢ်မၤဖိကိးဂၤ...လၢကထုကဖၣ်ဃုပျၢ်တၢ်ဒဲးဘးလီၤ.

ဖဲန့ၣ်ဝံၤဒီးအဝဲဟံးန့ၢ်၁ယါ ဟၣ်၁း၉လၢအတဲၣ်ပျၢ်ထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤတမံၤဃီအံၤလီၤ.

လၢအံတကတီၢ်, **Berkhof**တံးန့ၢ်စ့ၢ်ကိးလံာ်စီဆုံအဆၢဖိတဖၣ်လၢလံာ်ယီၤဘး,လံာ်တၢ်ကတီၢ်ဒီး, ယၤဂျါယၤ,အနံၤယုလးဒီးလံာ်ရိမ့ၤတဖၣ်လၢအတဲဘၣ်ဘးပုၤစီဆုံတဖၣ်ဃုပျၢ်အတၢ်ဒဲးဘးအဂ့ၢ်,ဒီးလၢလံာ်စီဆုံ တဖၣ်အံၤအဖီခိၣ်အဝဲဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဆိအံၤလီၤ.

လၢလံာ်စီဆုံအပူၤပုၤစီဆုံတဖၣ်တပယူၣ်ဃီဃုပျၢ်အတၢ်ဒဲးဘးလီၤ.(လံာ်စီဆုံတဲ)အဝဲဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ် ကတီၢ်ဆိတဖၣ်အံၤတံၤအလီၢ်ခံ,အဝဲဒုးအိၣ်ထီၣ်ယွၤဂ့ၢ်ပီညါအတၢ်ကတီၢ်ဆိခံခါလၢအသုတၢ်ကတီၢ်လၢအထီ လၢအစံးဝဲ-

တၢ်ဃုပျၢ်တၢ်ဒဲးဘးတၢ်ထုကဖၣ်လၢတၢ်ပျၢ်တၢ်ဒဲးဘးအဂီၢ်မ့ၢ်တၢ်လၢလံာ်စီဆုံတဲပုၤလၢပကြၢးမၤလီၤ. အဃီဒီး,ပထံၣ်လၢ**Berkhof**ဒုးအိၣ်ထီၣ်ယွၤဂ့ၢ်ပီညါအတၢ်ကတီၢ်သၢထံၣ်ဖဲအတဲဘၣ်ဘးတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်အတၢ် သိၣ်လိဘၣ်ဘးတၢ်လၢတၢ်ပျဲအဂ့ၢ်လီၤ.-လၢအဆၢဖိတဆၢဂ့ၢ်ဂ့ၢ်အပူၤ-ဒီဖျိတၢ်ပာ်ဖျိဒီးရဲပုၤလၢအလဲဒီးအ ကြၢအခါဝဲလီၤ.လၢအကွဲးတၢ်တဆၢန့ၢ်,အဝဲစံးဝဲ,“လံာ်စီဆုံဟ့ၣ်...တၢ်အုၣ်ကီၤလၢလၢဟီၣ်ခိၣ်ချၢအံၤပုၤတ မၤတၢ်ဒဲးဘးတအိၣ်ဘၣ်နီတဂၤဘၣ်.”လၢအံတဆၢန့ၢ်,အဝဲစံးဝဲ“လၢလံာ်စီဆုံအပူၤတၢ်ဒုးအိၣ်ဝဲတပယူၣ်ဃီလၢ တၢ်ညၣ်ဒီးသးအဘၣ်စၢၤလၢယွၤအဖိအလံာ်တဖၣ်အတၢ်အိၣ်မူအပူၤလီၤ.,ဒီးပုၤလၢအဂ့ၢ်ကတၢ်လၢအဝဲ သ့ၣ်အကျိဒၣ်လဲၣ်ကျဲးစၢးလၢတၢ်လၢတၢ်ပျဲအဂီၢ်လီၤ.”ဒီးလၢအဆၢဖိသၢအပူၤ,အဝဲစံးဝဲ,“တၢ်အၢၣ်လီၤအိ လီၤတၢ်ကမၣ်ဒီးတၢ်ထုကဖၣ်လၢတၢ်ပျၢ်တၢ်ဒဲးဘးအဂီၢ်မ့ၢ်တၢ်လၢအလီၢ်အိၣ်(လၢလံာ်စီဆုံအပူၤ)လီၤ”.

တံၤဒီးလၢကမၤလၢပျဲတၢ်သိၣ်လိမိၢ်ပုၤဘၣ်ဘးတၢ်လၢတၢ်ပျဲအဂီၢ်, **Berkhof** ဟဲစိာ်တၢ်ထံၣ်လၢ အထီန့ၢ်တခါလီၤ.အဝဲကျၢၢ်တံၢ်ဝဲဒ်အံၤ,

ပမ့ၢ်ကွၢ်လၢလံာ်စီဆုံအပူၤန့ၢ်တၢ်သိၣ်လိဘၣ်ဘးတၢ်လၢတၢ်ပျဲန့ၢ်မ့ၢ်တၢ်လၢပမၤလၢပျဲတန့ၢ်ဘၣ်.

ခဲအံၤ,ပုၤမၤလိယွၤဂ့ၢ်ပီညါဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီတဖၣ်တမ့ၢ်လၢအတဲတၢ်ရဲရဲဒီးလီၤလီၤဘျၢဘျၢဒ်တၢ်အဒိဖဲအံၤ အသိးထီဘိဘၣ်.သန့က့တၢ်လၢပထံၣ်ဖဲအံၤမ့ၢ်ဝဲပုၤမၤလိဂ့ၢ်ပီညါတၢ်ဟံးန့ၢ်လံာ်စီဆုံအဆၢလၢကဆိၣ် ထွဲအဝဲသ့ၣ်အတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤအဂ့ၢ်လီၤ.အဝဲသ့ၣ်မၤဆံးလီၤလံာ်စီဆုံလၢအတဲတၢ်ဂ့ၢ်နီၢ်ကီၢ်တဖၣ်,အဝဲ သ့ၣ်ပာ်ဖျိတၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်လၢကဒုးကဲထီၣ်ယွၤဂ့ၢ်ပီညါအတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဆိတဖၣ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်ကဲထီၣ်တၢ်ကတီၢ်ဟ့ၣ် ကူၣ်ဆိလၢကကဲထီၣ်ယွၤဂ့ၢ်ပီညါအတၢ်ကတီၢ်လၢအပတီၢ်ထီဒီးကီခဲတဖၣ်လီၤ.

အဝဲအံၤမ့ၢ်ကျဲလၢပုၤမၤလိဂ့ၢ်ပီညါတဖၣ်သ့ဝဲတဘျီလၢလၢဖဲအပာ်ဖျိလံာ်စီဆုံလၢအကဆိၣ် ထွဲအတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်အဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤတဖၣ်လီၤ.

တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်အတၢ်ဆိၣ်ထွဲ Logical Support

ပုၤမၤလိဂ့ၢ်ပီညါတဖၣ်မ့ၢ်ဆိးကါအခိၣ်န့ၢ်တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်လၢကျဲကိးကတီၢ်ဖဲအသ့ၣ်ထီၣ်ဂ့ၢ်ပီ ယွၤဂ့ၢ်ပီညါအဆၢကတီၢ်ဘၣ်ဆၣ်,တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်မ့ၢ်တၢ်လၢအရ့ဒိၣ်တခါလၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်အ ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤလီၤ.

ပကကွၢ်သကိးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်အတၢ်ဆိၣ်ထွဲသၢမံၤလၢတၢ်တဲသကိးတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်အဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤအဂီၢ် လီၤ.တၢ,ပကကွၢ်သကိးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်အစိကမီလီၤ.မ့ၢ်ပုၤမၤလိဂ့ၢ်ပီညါတဖၣ်ဟ့ၣ်တၢ်စိကမီလၢ တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်အဂီၢ်ထဲလဲၣ်.ခံ,ပကကွၢ်ပုၤမၤလိဂ့ၢ်ပီညါတဖၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ထံၣ်လၢတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ် ပၢၢ်အတၢ်ဆိၣ်ထွဲလၢအဟဲထီၣ်လၢလံာ်စီဆုံအခီပညီလၢတၢ်ထူးကွံာ်အီၤ-လၢအတၢ်န့ၢ်ပၢၢ်ဒၣ်ဝဲမၤစ့ၢ်လီၤတၢ် ထံၣ်လၢလၢလံာ်စီဆုံအပူၤလီၤ.ဒီးသၢ,ပကကွၢ်သကိးကျဲလၢတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်ဟ့ၣ်သ့ဆူတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်အဂ့ၢ်

မိဂ်ပှ်အတၢ်ကတိၤသကိးလီၤ.မ့ၢ်ပနၢ်န့ၢ်တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်အတၢ်ဃုသ့ၣ်ညါလၢအရ့ၣ်ဒိၣ်လၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်အဂ့ၢ်မိဂ်ပှ်လဲၣ်?ပကကွၢ်အဆိကတၢ်လၢတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်အစိကမိၤလီၤ.

အစိကမိၤ Authority

လၢတၢ်မၤလိတခါအံၤအခိၣ်ထံးန့ၢ်ပထံၣ်ဘၣ်လၢခရံၣ်ဖိအတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်အိၣ်သ့ၣ်လီၤအသးလၢယူၤအဖိအတၢ်ဆဲးတၢ်လၢအပူၤဒီးရၤလီၤအသးလၢမဲးဒီးထၢၣ်ရုန့ၤပၤအတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၢ်တဖၣ်ဒီးပှၤမၤလိယူၤဂ့ၢ်ပိညါတဖၣ်အိၣ်ဒီးအတၢ်သးစဲလၢပှၤဟ့ၤလ့ၣ်ဖိအတၢ်ဆိကမိၣ်လီၤ.

လၢပၢၢ်သ့ၣ်လၢပျၢၤအစိန့ၢ်,တၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးန့ၢ်ဖျဲးထီၣ်န့ၢ်စၢၤမ့ၢ်တၢ်လၢပှၤသ့ၣ်အိၣ်အါဖဲတၢ်သမံသမိးခရံၣ်ဖိအယူၤဂ့ၢ်ပိညါအဆၢကတိၢ်လီၤ.သန့ၣ်က့ၤခရံၣ်ဖိအပၢၢ်သ့ၣ်လၢပျၢၤပၢၢ်လီၤအတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်လၢခရံၣ်ဖိအတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်အတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီတဖၣ်ကဘၣ်တၢ်န့ၢ်ဘၣ်အိၣ်သ့ၣ်ထဲတၢ်လီၣ်ဖျါလၢတၢ်လီၤလးလၢကစၢ်ဒုးယူၤဒုးန့ၢ်လၢအအါန့ၢ်ဒီးပတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်တက့ၢ်လီၤ.

ဖဲMedieval/ခဲးသလုးလၢပျၢၤအစိဆၢကတိၢ်န့ၢ်,ခရံၣ်ဖိအပှၤသ့ၣ်လံာ်သ့ၣ်လဲၣ်တဖၣ်ပၢၢ်ဒိၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်တဖၣ်အါထီၣ်လီၤ.ဒ်ပှၤသ့ၣ်လံာ်တဖၣ်ပၢၢ်ဖျါAristotleအတၢ်ထံၣ်လၢယူၤဂ့ၢ်ပိညါအပူၤအသိး,ယူၤဂ့ၢ်ပိညါအတၢ်ကတိၤသကိးတဖၣ်ကဲထီၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်အတၢ်ကွီၣ်လၢအလဲၣ်လီၤ.လၢအထီၣ်ဒါလိာ်သးဒီးတၢ်ထံၣ်လၢပှၤတလိာ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်ဘၣ်ဃးကစၢ်ယူၤန့ၢ်,ပှၤကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တဖၣ်သ့တၢ်ဆိကမိၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်အကျဲလၢခရံၣ်ဖိအတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်ကိးကဟးဒီးလီၤ.လၢတၢ်ဂ့ၢ်အါမံၤအပူၤ,တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်ကဲထီၣ်တၢ်လၢအရ့ၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်မးတုၤဒၣ်လဲၣ်ပံးန့ၢ်လံာ်စီဆံ့အလီၢ်လီၤ.

ပှၤထီၣ်ဒါခဲးသလုးအပှၤမၤလိယူၤဂ့ၢ်ပိညါတဖၣ်တခါထီၣ်ဒါMedievalအတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်အံၤခိဖျါအဝဲသ့ၣ်အတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိဂ်ပှ်လၢအမ့ၢ် sola scripturaလီၤ.ပှၤထီၣ်ဒါခဲးသလုးတဖၣ်ကိးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢကဘျၢလီၤအတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်ခဲလၢာ်လံာ်စီဆံ့အပူၤ,တုၤလၢကပၢၢ်လံာ်စီဆံ့အစိကမိၤလၢပှၤတီၣ်ခိၣ်ဖိအတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးအဖီခိၣ်လီၤ.ဘၣ်ဃးလၢတၢ်ဂ့ၢ်အံၤပှၤထီၣ်ဒါခဲးသလုးတဖၣ်အိၣ်ဒီးအတၢ်ထံၣ်တကတမံၤတကတမိၣ်ဘၣ်ဆၣ်ပမ့ၢ်ကွၢ်လၢအတကွီၣ်လဲၣ်န့ၢ်,အဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်န့ၢ်တၢ်ခံမံၤဘၣ်ဃးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်လီၤ.

လၢတကဟးန့ၢ်,ပှၤထီၣ်ဒါခဲးသလုးတဖၣ်သ့ၣ်ညါဘၣ်ဝဲလၢတၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်မ့ၢ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢအအိၣ်ဒီးအလုၢ်အပူၤလီၤ.အဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်လၢကစၢ်ယူၤအအိၣ်,ဒီးကြားဘၣ်တၢ်သ့ၣ်အိၣ်လၢတၢ်သ့ၣ်ဆူၣ်သးဂဲၤအပူၤဖဲပသ့ၣ်ထီၣ်ယူၤဂ့ၢ်ပိညါလီၤ.သန့ၣ်က့ၤလၢကျဲအဂၤတဘိ,တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢပကဆိကမိၣ်တၢ်အိၣ်အယိာ်သ့န့ၢ်ကြားအိၣ်လၢကစၢ်ယူၤအတၢ်လီၣ်ဖျါလၢအကလုၢ်ကထါအပူၤအဖီလၢာ်လီၤ.

တၢ်အဒိလၢအရ့ၣ်ဒိၣ်လၢကပၢၢ်ဖျါထံၣ်ခံမံၤပၢၢ်ဖျိၣ်ထီၣ်အသးအံၤဘၣ်တၢ်ထံၣ်အိၣ်လၢပှၤမၤလိဂ့ၢ်ပိယူၤဂ့ၢ်ပိညါအတၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲလၢအကိးဝဲလၢ-တၢ်လၢအတထီၣ်ဒါလိာ်သးလီၤ.အဝဲသ့ၣ်ပၢၢ်လုၢ်ပၢၢ်ပှၤတၢ်ထံၣ်အံၤဒိၣ်မး,တကတိၢ်ဃီသ့ၣ်ညါအတၢ်တလၢတပှၤဘၣ်လီၤ.

တၢ်ထံၣ်လၢအတထီၣ်ဒါလိာ်သးန့ၢ်မ့ၢ်အၣ်ရံးစိထီၣ်ထဲလဲ/Aristotleအတၢ်ထံၣ်အဆိကတၢ်တမံၤလၢပှၤခရံၣ်ဖိအပှၤမၤလိယူၤဂ့ၢ်ပိညါတဖၣ်လုၢ်ပိာ်ထွဲဝဲလီၤ.တၢ်ထံၣ်အံၤဘၣ်တၢ်ထံၣ်အိၣ်လၢကကျဲအါဘိ,ဘၣ်ဆၣ်လၢပတၢ်မၤလိအံၤအပူၤပကတဲအိၣ်ဒ်အံၤ,“တၢ်လၢပတဲလၢအကဲတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီသ့ဒီးတမ့ၢ်တတီသ့တဘျီဃီတအိၣ်နီတခါဘၣ်” အဒိန့ၢ်,လၢပတၢ်အိၣ်မူကိးန့ၢ်ဒီးအပူၤပကတဲလၢဆၣ်ဖိကိၢ်ဖိတဒုန့ၢ်ကဲထွံၣ်တသ့ဒီးတမ့ၢ်ထွံၣ်တကတိၢ်ဃီဒီးလၢတၢ်ဂ့ၢ်တမံၤဃီတသ့ဘၣ်.မ့ၢ်လၢယူၤဂ့ၢ်ပိညါအပူၤတခါ,ပကတဲလၢယုၣ်ရူးမ့ၢ်တၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤကစၢ်တသ့ဒီးတမ့ၢ်တၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤကစၢ်ဘၣ်တကတိၢ်ဃီဒီးလၢတၢ်ဂ့ၢ်တခါဃီတသ့ဘၣ်.

ခဲအံ၊ဒ်ပှာထီဒါခဲးသလူးအပှာမာလိယွာဂုဂ်ပိညါတဖှ်ထံဂ်တဂ်သ့ဂ်ညါနဂ်ပာဂ်လၢက့ခံဘိအသိး၊အဝဲ သ့ဂ်ထံဂ်စ့ဂ်ကီးတဂ်လၢအတထီဒါလိာ်သးလၢက့ခံဘိစ့ဂ်ကီးလီၤ.လၢတကဟန့ဂ်,တဂ်သိဂ်လိအခိဂ်သ့ဂ်လၢအ မှာတဂ်တထီဒါလိာ်သးအံဘဂ်တဂ်ပာဂ်ပာဂ်ပှာအခါဒိဂ်ဒိဂ်လၢဂုဂ်ပိညါအပှာလီၤ.မှာကစၢ်ယွာအတဂ် ဟ့ဂ်လၢပဂီၢ်လီၤ.အဝဲဟ့ဂ်ပှာတဂ်သ့တဂ်ဘဂ်လၢပကဟ့ဂ်တဂ်ဂုဂ်တဂ်ကျိၤလၢအဘဂ်ဃးဒီးယွာဂုဂ်ပိညါအတဂ်ဂု ဂ်တဂ်ကျိၤလၢကသ့နီၤဖးတဂ်မှာတဂ်တီဒီးတဂ်လၢအတမှာတတီဘဂ်လီၤ.

သနာ်က့န့ဂ်,ပှာမာလိယွာဂုဂ်ပိညါလၢအသးတီလၢအအိဂ်လၢန့ဂ်တကထီတဖှ်အပှာအိဂ်စ့ဂ်ကီးဒီးတဂ် ထံဂ်အကတမံလီၤ.ဃုာ်ပတဂ်သ့ဆိကမိဂ်ဆိကမးတဂ်န့ဂ်,တဂ်တထီဒါအတဂ်သိဂ်တဂ်သိအံတမှာတဂ်လၢအ လၢအပှာခဲလၢာ်ဖဲပဃုသ့ဂ်ညါလံာ်စီဆုံအဂုဂ်အကျိၤဘဂ်လီၤ.ကြားဘဂ်တဂ်သ့အံလၢလံာ်စီဆုံအတဂ်သိဂ်လိ အဖီလၢာ်လီၤ.

တဂ်အးလီၤတဂ်သိဂ်တဂ်သိလၢအတထီဒါလိာ်သးလၢလံာ်စီဆုံအဖီလၢာ်အံမှာတဂ်လၢဂ့ဒိဂ်ဒိဖျိလၢတ ခိဂ်တဘျီ,လံာ်စီဆုံအတဂ်ကတီၤတဖှ်ထီဒါလိာ်အသးအပိလီၤ.အတဂ်ကတီၤတဖှ်ပမှာဆိကမိဂ်ပဲာ်ဖးနီၤဖးဒီး မှာထံဒီးပနာ်ပာဂ်အံတရဲဘဂ်.တဂ်မှာကဲထီဂ်အသးဒ်အံန့ဂ်ပှာမာလိဂုဂ်ပိညါတဖှ်မာဝဲဒ်လဲာ်.အဝဲသ့ဂ် မာဝဲဒ်လဲာ်ဖဲအဝဲသ့ဂ်ဃုထံဂ်န့ဂ်ကျိၤလၢကနဂ်ပာဂ်လံာ်စီဆုံအတဂ်သိဂ်လိတဖှ်လၢပနာ်ပာဂ်ကသ့အဂီၢ်ဒ်လဲာ်.

အါဒ်တဂ်တက့ဂ်,ပှာမာလိဂုဂ်ပိညါတဖှ်စံးဆာတဂ်ဂုဂ်ကိအံလၢတဂ်မှာတဂ်တီခံမံလီၤ-ပတဂ် တလၢတပှာဒီးပတဂ်လီၤတူာ်လီၤကံာ်လီၤ.

လၢတကဟန့ဂ်,လံာ်စီဆုံဖျါဘဂ်ပှာလၢအထီဒါလိာ်အသးဒိဖျိလၢပမှာပှာလၢအတလၢပှာအပိလီၤ.လၢ တဂ်ကတီၤအကတမံ,တဂ်ဒီးဘးမာဟးဂီၤပတဂ်ဆိကမိဂ်အပိဒီးပမာကမ့တဂ်လီၤ.ဒိဖျိလၢပတလၢပှာအပိတ ဘျီတခိဂ်ပထူးထီဂ်ဖးလံာ်စီဆုံအခိပညါလၢအတဘဂ်,ထံဂ်မ့တဂ်လၢအထီဒါလိာ်အသး,လၢအနီၢ်ကီၢ်တခိတမှာ တဂ်လၢအထီဒါလိာ်အသးဘဂ်န့ဂ်လီၤ.

ခဲအံလၢပတဂ်ကတီၤမှာဆုာ်မှာဂီၤန့ဂ်ပနာ်ပာဂ်လၢတဂ်ထီဒါလိာ်သးမှာအိဂ်လၢပသိးပကျိဒီးတဂ်သံကွာ် လၢကဘျီရဲတဂ်မှာအိဂ်မှာဂုဂ်တဂ်ကန့ဂ်စၢလၢတဂ်သးအိဂ်မှာအိဂ်ဒီးတဂ်ဘဂ်ဂံာ်ဂုဂ်ရဲထီဂ်က့ၤသ့လီၤ.ဒ်န့ဂ်အ သိးလံာ်စီဆုံမှာတဂ်ဒ်န့ဂ်လီၤ.တဘျီဘျီ,လံာ်စီဆုံအတဂ်ကတီၤဖျါလၢထီဒါလိာ်အသး,ဘဂ်ဆုာ်တဂ်ဃုသ့ဂ်ညါအါ ထီဂ်အဂုဂ်ဘျီရဲတဂ်လၢအတရဲတဖှ်လီၤ.အဒိန့ဂ်,လံာ်ကတီၤဒ် ၂၆:၄-၅ -

စံးဆာပှာဟးဂီၤဖိဒ်အပှာဟးဂီၤဖိအတဂ်အသိးန့ဂ်တဂ့ၤ.နကလီၤကံာ်ဘဂ်ဖးဒီးအံလီၤ.စံးဆာပှာဟးဂီၤဖိဒ် အပှာဟးဂီၤဖိအတဂ်အသိးန့ဂ်တက့ၤ.ကကူာ်တဂ်သ့ဘဂ်ဖးလၢအမဲာ်ဒ်ဝဲလီၤ.

လၢန့ဂ်ယၢဖျိဂ်တဖှ်အပှာ,ပှာလၢအသးဒုဒိတဖှ်ထံဂ်လၢလံာ်စီဆုံတတီၤအံကတီၤထီဒါလိာ်အသးလီၤ.အဆာ ဖိလွံာ်တဲဝဲစံးဆာပှာဟးဂီၤဖိဒ်အပှာဟးဂီၤဖိအတဂ်အသိးန့ဂ်တဂ့ၤ.ဒီးအဆာဖိယဲာ်စံးဝဲစံးဆာပှာဟးဂီၤဖိဒ်အပှာဟး ဂီၤဖိအတဂ်အသိးန့ဂ်တက့ၤ.သနာ်က့တဂ်မှာတဂ်တီန့ဂ်လံာ်စီဆုံဖိဆာအံတသ့တဂ်ကတီၤတခါဃီဖဲအတဲ “စံး ဆာပှာဟးဂီၤဖိဒ်အပှာဟးဂီၤဖိအတဂ်အသိး” ဘဂ်.လၢအလီၢ်န့ဂ်,အဆာဖိတဆာလၢလၢတဲပှာပကဘဂ်မာအ ဆာကတီၢ်တတခါဖဲလဲာ်.ဒီးခံခါတခါဖဲလဲာ်လီၤ.ပမှာခံကွာ်စီၤကွာ်လီၤတံာ်လီၤဆဲးဒီးပကထံဂ်လၢအဝဲသ့ဂ်ဖျါထီ ဒါလိာ်အသးဘဂ်ဆုာ်,အဝဲသ့ဂ်တကတီၤထီဒါလိာ်အသးဘဂ်.

တဂ်အဒိအဝဲအံပာ်ဖျါထီဂ်ပှာမာလိဂုဂ်ပိညါတဖှ်ဂုဂ်ကျဲးစးဝဲသပှာပှာဒ်သိးကမာဃုမာဖိးလံာ်စီ ဆုံအတဂ်သိဂ်လိတဖှ်လီၤ.အဝဲသ့ဂ်ဖးလံာ်စီဆုံဒ်အမှာလံာ်လၢပဆိကမိဂ်ပဲာ်ထံးနီၤဖးဒီးန့ဂ်ပာဂ်အံသ့ဒိဖျိ လၢအဟဲလၢကယွာလၢအတလီတဂ်ဘဂ်တကအအိဂ်အပိလီၤ.အါန့ဂ်အအံ,ပှာမာလိဂုဂ်ပိညါတဖှ်

သွန်ညါလၢအတၢ်လဲၤဒီဖျါအပူၤလၢဖဲအသုတၢ်တထီၤဒါလိာ်သးအတၢ်သိၣ်တၢ်သီအံၤလၢလံာ်စီဆုံအပူၤန့ၣ်,တၢ်လၢအထီၤဒါလိာ်သးတဖၣ်လီၤမၤကွံာ်ဝဲလီၤ.

ခဲအံၤပဘၣ်သွန်ညါလၢလံာ်စီဆုံလီၤကၢ်လၢအထီၤဒါလိာ်အသးဒီဖျါလၢပဆိကမိၣ်ကမၣ်အီၤ,တကးဘၣ်အါစုအါဘျီဖျါလၢအထီၤဒါလိာ်သးဒီဖျါပမ့ၢ်ပုၤလၢအတလၢတပွဲၤဘၣ်လီၤ.ပနၢ်ပၤဂၢၢ်လၢအဂ့ၢ်တသ့ဒီဖျါလၢပနၢ်ပၤဂၢၢ်အီၤတတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးခဲလၢာ်အပိၤလီၤ.

သွန်နီၣ်လၢ,ယွၤလၢအသုတၢ်လၢာ်န့ၣ်ပနၢ်ပၤဂၢၢ်အီၤတသ့ခဲလၢာ်ဘၣ်.အပိၤဒီး,ဖဲအပာ်ဖျါထီၣ်အသးလၢဟီၣ်ခိၣ်ဖိလၢအတလၢတပွဲၤဘၣ်အအိၣ်န့ၣ်,အတၢ်ကတိၤတဖၣ်န့ၣ်တဖျါဖိးမံဒီးပုၤဘၣ်.သနၢ်က့တၢ်အံၤတမ့ၢ်လၢကစၢ်ယွၤမ့ၢ်ဂ့ၢ်လံာ်စီဆုံမ့ၢ်ဂ့ၢ်ကတိၤတဖၣ်ထီၤဒါလိာ်အသးဘၣ်.မ့မ့ၢ်တဒီ,အဝဲအံၤမ့ၢ်လၢပတလၢတပွဲၤဘၣ်တုၤဒၣ်လဲာ်ပကနၢ်ပၤဂၢၢ်အီၤအဂီၢ်ပနၢ်ပၤဂၢၢ်တသ့ဘၣ်လီၤ.အပိၤဒီး,ဖဲတၢ်မၤလိထံလံာ်စီဆုံအတၢ်သိၣ်လိလၢပနၢ်ပၤဂၢၢ်လၢပတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးဒၣ်ဝဲတန့ၢ်ဘၣ်အဆၢကတီၢ်,ပုၤမၤလိဂ့ၢ်ပီယွၤဂ့ၢ်ပီညါတဖၣ်တပာ်တုၤလံာ်စီဆုံအတၢ်ကတိၤတဖၣ်အံၤဘၣ်.လၢအလီၢ်န့ၣ်အဝဲသ့ၣ်န့ၣ်လၢလံာ်စီဆုံမ့ၢ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ,ဒီးအဝဲသ့ၣ်န့ၣ်ပၤဂၢၢ်တၢ်လၢအဖျါထီၤဒါလိာ်အသးတဖၣ်တသ့ဘၣ်လီၤ.

ပကကွၢ်သကိးလၢတၢ်ထံၣ်တမံၤအံၤလၢတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်အတၢ်သိၣ်လိအပတီၢ်လၢပထံၣ်ဘၣ်လၢတၢ်ဟဲလီၤစၢၤအပူၤခဲခါ-တၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်အတၢ်သိၣ်လိဘၣ်ဘးယွၤလၢအအိၣ်လၢမူခိၣ်ဒီးတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်အတၢ်သိၣ်လိဘၣ်ဘးယွၤအအိၣ်လၢပသိးပကျါလီၤ.ယွၤလၢအအိၣ်လၢမူခိၣ်တဲဖျါလံာ်စီဆုံအတၢ်သိၣ်လိလၢယွၤအိၣ်လၢတၢ်ခဲလၢာ်ခဲဆုအဖီခိၣ်,ပာ်ဃုာ်ဒီးတၢ်လၢမူဖးဖီဒီးတၢ်ဆၢကတီၢ်အဖီခိၣ်လီၤ.ယွၤအတၢ်အိၣ်လၢပသိးပကျါပာ်ဖျါထီၣ်လံာ်စီဆုံအတၢ်သိၣ်လိလၢအတဲဝဲယွၤဟဲပာ်ဃုာ်အသးဒီးပတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးဒီးတၢ်ဆၢကတီၢ်,ဟဲအိၣ်ဒီးမၤသကိးတၢ်လၢတၢ်ဘၣ်တုၤအပူၤလီၤ.ခဲအံၤ,အဝဲအံၤမ့တမ့ၢ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီလၢလံာ်စီဆုံတဲဖျါဝဲခါလၢာ်ဘၣ်ဒီး,ပဝဲအါဂၤပကတဲဒီးထံၣ်လၢတၢ်ထံၣ်ခဲခါအံၤထီၤဒါလိာ်အသးလီၤ.လၢခဲကတၢ်န့ၣ်,တၢ်ကတိၤလၢမူခိၣ်လၢအအိၣ်ယံၤန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအထီၤဒါလိာ်အသးဒီးအိၣ်ဆိးလၢပသိးပကျါလီၤ.တလီၤကမၢကမၢလၢပုၤမၤလိယွၤဂ့ၢ်ပီညါအါဂၤဂ့ၢ်ကျဲးစးမၤလီၤဘျီတၢ်ဂ့ၢ်အံၤလၢပနၢ်ပၤဂၢၢ်ကသ့အဂီၢ်လၢကျဲးအဘၣ်တဘိလီၤန့ၣ်ဘၣ်.

ပုၤခရံၣ်ဖိတနီၤနီၤအိၣ်ဒီးအတၢ်ဟဲလီၤစၢၤလၢအန့ၣ်တၢ်ခဲလၢာ်န့ၣ်ဘၣ်အိၣ်လၢတၢ်ပာ်လီၤစၢၤအီၤအသိးလီၤ.အဝဲသ့ၣ်ထံၣ်စ့ၢ်ကိးဝဲလၢယွၤအိၣ်လၢတၢ်ဖးဖိလၢအထီၤအပိၤယွၤကအိၣ်ဆိးလၢပသိးပကျါန့ၣ်ထံၣ်ဝဲဆံးစ့ၢ်ဒိၣ်မးလီၤ.အဒိန့ၣ်ပုၤခရံၣ်ဖိတနီၤနီၤကတိၤတၢ်ဒ်အံၤ,“ဒီဖျါလၢကစၢ်ယွၤန့ၣ်အိၣ်လၢတၢ်ဖးဖိလၢတၢ်လီၢ်ဒီးတၢ်ဆၢကတီၢ်အဖီခိၣ်အပိၤ,အဝဲတစံးဆၢတၢ်ထုကဖၣ်ဘၣ်”.လၢတၢ်ကတိၤအဂၤတဖျါၣ်,ပုၤခရံၣ်ဖိတဖၣ်အံၤန့ၣ်ဝဲလၢကစၢ်ယွၤတစံးဆၢတၢ်လၢအမၤအသးလၢပတၢ်စံၣ်စိၤတဲစိၤအပူၤဘၣ်-အဝဲတစံးဆၢတၢ်ထုကဖၣ်မ့တမ့ၢ်တၢ်တမံၤလၢလၢအကဲထီၣ်သးလၢပအိၣ်ဘၣ်လီၤ.

ခရံၣ်ဖိအကရူၢ်ကရၢတနီၤတခီဆိၣ်ထွဲယွၤအတၢ်အိၣ်ဖျါဖျါဖျါဖျါ(Open Theism)လၢအဂ့ၢ်ကျဲးစးမၤဘျီဂ့ၢ်တၢ်န့ၣ်ပၤဂၢၢ်ဘၣ်ဘးယွၤအိၣ်လၢမူဖးဖီဒီးအိၣ်လၢပသိးပကျါအဂ့ၢ်တုၤဒၣ်လဲာ်တပာ်သ့ၣ်ပာ်သးလၢကစၢ်ယွၤအတၢ်ဒိၣ်တၢ်မုၢ်လၢဘၣ်လီၤ.ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်နကနၢ်ပၤဂၢၢ်ပုၤခရံၣ်ဖိတနီၤနီၤကတိၤတၢ်ဒ်အံၤ-“ဒီဖျါလၢယွၤဒိကန့ၣ်ပတၢ်ထုကဖၣ်အပိၤအဝဲမ့ၢ်ပုၤဒ်သိးဒီးပုၤလၢအအိၣ်လၢပကျါဒီးပဆၢကတီၢ်အပူၤလီၤ”.

ခဲအံၤပကထံၣ်လၢတမ့ၢ်တၢ်အကီၤလၢခရံၣ်ဖိတနီၤကထံၣ်တၢ်ဒ်အံၤဘၣ်.တၢ်အိၣ်လၢအယံၤလၢတၢ်ဖးဖိဒီးတၢ်အိၣ်လၢပသိးပကျါမ့ၢ်တၢ်လၢအထီၤဒါလိာ်အသးလီၤ.ဒီးလၢကျဲးတဘိလၢပဘျီဂ့ၢ်တၢ်ဘၣ်ဂံာ်ဂုၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်အာၣ်လီၤတုၤလိာ်တၢ်ဂ့ၢ်တခါဆူၣ်ဆူၣ်တုၤပထီၤဒါတၢ်ဂ့ၢ်အဂၤတခါလီၤ.

သနင်ကုပကသုဂ်နီဂ်လီတံလၢလံာ်စီဆုံမ့တၢ်စိကမီဒိဂ်တုဂ်လီ.ပမ့အဲဒ်ဒီးဆိကမိဂ်တၢ်ဂ့ၢ်အဂၤ ဒဂ်လဲဂ်,လံာ်စီဆုံအုဂ်အသးလၢလၢပဲၤပဲၤလၢကစၢ်ယွၤမ့ၢ်ကစၢ်ယွၤလၢအအိဂ်လၢမူခိဂ်ဒီးအိဂ်လၢပသိးပကျါ လီ.လၢအဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ထုတဖၣ်န့ၣ်,တၢ်လၢအထူးန့ၣ်ပသးအဒိဂ်ကတၢ်လၢလံာ်စီဆုံအပူၤတဲဘၣ်ပှၤလၢက စၢ်ယွၤအိဂ်လၢတၢ်မၤအသးခဲလၢာ်အဖီခိဂ်လီ.သနင်ကုလံာ်စီဆုံတဲဖျါလီတံလၢကစၢ်ယွၤဒိကန့ၣ်ဒီးစံးဆၢ တၢ်ထုကဖၣ်လီ.တၢ်အံၤမ့ၢ်ဒုးအိဂ်ထီဂ်တၢ်ဆိကမိဂ်လၢပခိဂ်န့ၣ်ပူၤထဲလဲဂ်ဘၣ်ဆၣ်ပကြၢးတူၢ်လိာ်အိၤလၢအ မ့ၢ်အတီလီ.ဒီးပတူၢ်လိာ်တၢ်ထံဂ်ဒ်အံၤတဖၣ်မ့ၢ်တသ့ဒီး,ပကြၢးတူၢ်လိာ်လၢပအိဂ်ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢအတ လၢပဲၤဘၣ်လီ.

အဃိဒီး,ဖဲပယုသ့ၣ်ညါပှၤမၤလိဂ့ၢ်ဝီယွၤဂ့ၢ်ဝီညါတဖၣ်အတၢ်ဃုထံဂ်န့ၣ်တၢ်ဆိကမိဂ်အတၢ်သ့ၣ်ညါလၢ အဆိဂ်ထွဲအိၤလၢအတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်အဂ့ၢ်အဆၢကတီၢ်,ပကြၢးတၢ်နီၣ်လၢတၢ်ဆိကမိဂ်တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢၢ်တဖၣ် မ့ၢ်တၢ်လၢအအိဂ်ဒီးအလုၢ်အပှၤလီ.လၢတကပၤန့ၣ်,ပမ့ၢ်ဃုလံာ်စီဆုံအဒိပညီဒီးဖျါလၢပန့ၣ်ပၢၢ်လံာ်စီဆုံလၢပ တၢ်ဆိကမိဂ်တသ့ဘၣ်အဆၢကတီၢ်,ပကြၢးသ့ၣ်နီၣ်လၢပတၢ်ဆိကမိဂ်န့ၣ်တလၢပဲၤဘၣ်လီ.လံာ်စီဆုံအစိကမီ ထီဘိအိဂ်လၢတၢ်ဆိကမိဂ်အစိကမီအဖီခိဂ်လီ.

လၢပကသုဂ်နီဂ်ပတၢ်ဆိကမိဂ်န့ၣ်တမ့ၢ်တၢ်လၢအတူထီဂ်ထီဂ်ဘးလၢဂ့ၢ်ဝီယွၤဂ့ၢ်ဝီညါအပူၤအမဲာ်ညါ, မ့ၢ်တၢ်လၢအဂ့ၢ်ဒိဂ်လၢတၢ်ဆိကမိဂ်မၤစၢၤပှၤမၤလိဂ့ၢ်ဝီယွၤဂ့ၢ်ဝီညါလၢပမၤဆံးလီ.တၢ်အဒိပညီအါမၤလၢလံာ်စီ ဆုံအဆၢတဖၣ်အပူၤလီ.

တၢ်အဒိပညီတဖၣ်လၢဘၣ်တၢ်မၤဆံးလီအိၤ Deduction Implications

ဖဲပှၤမၤလိဂ့ၢ်ဝီညါတဖၣ်ထုးထီဂ်လံာ်စီဆုံအဒိပညီန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်တသးအိဂ်တဲပာ်ဖျါလံာ်စီဆုံအတၢ်သိဂ် လိလၢအဒိပညီဖျါရဲတဖၣ်ဘၣ်.အဝဲသ့ၣ်သးစဲလၢကပာ်ဖျါထီဂ်တၢ်သိဂ်လိလၢအတဖျါရဲတဖၣ်လီ.

လံာ်စီဆုံတဲတၢ်ရဲရဲဘၣ်ဃးတၢ်ဂ့ၢ်အါမၤလီ.သနင်ကုတကတီၢ်ဃီ,အဝဲတတဲပှၤတၢ်သိဂ်လိခဲလၢာ်ရဲရဲ ဘၣ်.တဆီဘၣ်တဆီ,ဖဲပှၤမၤလိဂ့ၢ်ဝီယွၤဂ့ၢ်ဝီညါတဖၣ်မၤလိလံာ်စီဆုံန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ဂ့ၢ်မၤပဲၤတၢ်လီဟံလၢတၢ် သိဂ်လိလၢအဖျါဖျါဖျါတဖၣ်အကဆူးလီ.ဒီးအဝဲသ့ၣ်ထံဂ်လၢအဘၣ်မၤစၢၤလီ.တၢ်တယာ်လၢအအိဂ်လၢတၢ် သိဂ်လိလၢအဖျါရဲရဲတဖၣ်အဖီလံာ်လီ.တၢ်အလုၢ်အပှၤအဒိဂ်ကတၢ်လၢတၢ်ဆိကမိဂ်သ့ၣ်ဝီယွၤဂ့ၢ်ဝီညါမ့ၢ်တၢ် သ့တၢ်ဘၣ်လၢအဟ့ၣ်ပှၤတၢ်သ့ပဲာ်ဖးနီၤဖးတၢ်သိဂ်လိလၢအလီ.ဘၢတဖၣ်ဒိဖျါတၢ်မၤဆံးလီ.တၢ်ဆိကမိဂ်အတ က့ၢ်လီ.

တၢ်ကတီၢ်,“တၢ်မၤဆံးလီ.တၢ်ဆိကမိဂ်”မ့ၢ်တၢ်ဆိကမိဂ်တခါလၢဘၣ်တၢ်ထုးထီဂ်အဒိပညီဒ်အံၤလီ- တၢ်မၤဆံးလီ.တၢ်မ့ၢ်ကျဲတဘိလၢအဟ့ၣ်တၢ်ဆိကမိဂ်ဆိကမးလၢအဟဲလၢတၢ်သ့ၣ်ညါလၢအပူၤကွံာ် ဆူတၢ်ကတီၢ်ကျၢၢ်တံလၢအလီအိဂ်လီ.

ပသုတၢ်ကတီၢ်ကျၢၢ်တံလၢအမၤဆံးလီ.တၢ်ဆိကမိဂ်ဒ်အ “မ့ၢ်တၢ်လၢအလီအိဂ်”ဒိဖျါလၢအဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်တၢ်မ့ၢ် တၢ်တီဖဲတၢ်တယာ်လၢအပူၤကွံာ်တခါမ့ၢ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီအါလီ.ပဟံးန့ၣ်တၢ်ထံဂ်လၢအလီ.ဘၢလၢတၢ်ထံဂ် လၢအပူၤကွံာ်တခါအပူၤ,ဒီးဒုးဖျါရဲထီဂ်အဝဲသ့ၣ်လၢတၢ်ကတီၢ်ကျၢၢ်တံလၢအပူၤလီ.လၢတၢ်မၤလိဂ့ၢ်ဝီယွၤဂ့ၢ်ဝီညါ အပူၤ,ဖဲပှၤမၤလိဂ့ၢ်ဝီယွၤဂ့ၢ်ဝီညါတဖၣ်မ့ၢ်ဆၢတံာ်လၢလံာ်စီဆုံသိဂ်လိတၢ်အဝဲအံၤမ့ၢ်တမ့ၢ်အဝဲန့ၣ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်မၤ ဆံးလီ.တၢ်အဒိပညီတဖၣ်လၢလံာ်စီဆုံအပူၤလီ.

ပကဟံးအဒိ-ပထံဂ်န့ၣ်လၢလံာ်စီဆုံအပူၤတၢ်ထံဂ်လၢအပူၤကွံာ်တခါအံၤလၢအတဲဝဲ-“ပှၤတကၤမ့ၢ် န့ၣ်ကစၢ်ခရံၣ်န့ၣ်,အဝဲကန့ၣ်ဘၣ်တၢ်အုဂ်က့ၢ်နီၣ်က့ၢ်လီ.”ဒီးပထံဂ်န့ၣ်စ့ၢ်ကိးလၢလံာ်စီဆုံအပူၤတၢ်ထံဂ်လၢအ

ပူကွံင်တမံအံၤစွဲကိး-“စီယီဟံၣ်ဘျာတၢ်နာ်ကစၢ်ခရံၣ်လီၤ”.တၢ်ထံၣ်ခံၤလၢာ်အံၤမ့ၢ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီၤဒီး,ပ ဆိကမိၣ်ကျၢၢ်တံၢ်သ့လၢ“စီယီဟံၣ်ဘျာတၢ်နာ်ကစၢ်ဘၣ်တၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤလီၤ”.လၢပကမၤဆံးလီၤတၢ် ကတိၤကျၢၢ်တံၢ်န့ၣ်တလိၣ်လၢပကဘၣ်မၤအါထီၣ်လံာ်စီဆံၣ်အတၢ်သိၣ်လိအသီတခါဘၣ်.မ့ၢ်ဒၣ်တၢ်ယိယိဖိလၢပ ကတဲဖျါရဲၣ်တၢ်အိၣ်ပညီလၢအဖျါတုၤလံာ်လီၤ.

ပကကွၢ်အဒိခံၤတမံ-ပာ်အဒိပုၤမၤလိဂ့ၢ်ဝီယုၤဂ့ၢ်ဝီညါတဖၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ကတိၤဆိလၢအတဲဝဲလံာ် စီဆံၣ်သိၣ်လိပုၤဒ်အံၤ-“ခရံၣ်မ့ၢ်ဂဲၤဆၢထၢၣ်သမူထီၣ်က့ၤဒီး,အဝဲမ့ၢ်ကစၢ်လီၤ”.လၢတၢ်ကတိၤအဂၤတဖျါ, လံာ်စီဆံၣ်သိၣ်လိပုၤလၢခရံၣ်အတၢ်ဂဲၤဆၢထၢၣ်သမူထီၣ်က့ၤဟ့ၣ်တၢ်အုၣ်သးလၢပုၤလၢအဝဲမ့ၢ်ကစၢ်လီၤ.တၢ် ဟ့ၣ်က့ၣ်ဆိအံၤဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၣ်လၢလံာ်စီဆံၣ်အါတီၤလီၤ.ခံၤတမံ,အဒိပုၤမၤလိဂ့ၢ်ဝီယုၤဂ့ၢ်ဝီညါတဖၣ် ထံၣ်လၢလံာ်စီဆံၣ်အပူၤလၢ-“ခရံၣ်ဂဲၤဆၢထၢၣ်သမူထီၣ်က့ၤလီၤ”.တၢ်ဟ့ၣ်က့ၣ်အံၤဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၣ်လၢ လံာ်စီဆံၣ်အတၢ်ကွဲးအါတီၤလီၤ.သနာ်က့ၤလၢတၢ်ဟ့ၣ်က့ၣ်ဆိခံၤလၢာ်အံၤအဃိ,ပုၤမၤလိဂ့ၢ်ဝီယုၤဂ့ၢ်ဝီညါတဖၣ် ကတိၤကျၢၢ်တံၢ်ဝဲလၢ-“အဃိဒီး,ခရံၣ်မ့ၢ်ကစၢ်လီၤ”.တၢ်ကတိၤတၢ်-“ခရံၣ်မ့ၢ်ဂဲၤဆၢထၢၣ်သမူထီၣ်ဒီး,အဝဲမ့ၢ် ကစၢ်လီၤ”.ကတိၤခံ-ခရံၣ်ဆၢထၢၣ်သမူထီၣ်လီၤ.ကတိၤကျၢၢ်တံၢ်က့ၤ-“အဃိဒီး,ခရံၣ်မ့ၢ်ကစၢ်လီၤ”.တၢ်က တိၤကျၢၢ်တံၢ်လၢအတဲစံၣ်လီၤကံၢ်စၢ်အံၤပာ်ဖျါတၢ်ဆိကမိၣ်န့ၣ်ပၢၢ်လၢအလီၤတံၢ်လီၤ.တၢ်မၤဆံးလီၤတၢ်က တိၤသကိးလၢတၢ်တဲဆိအိၣ်မ့ၢ်လီၤတံၢ်ဒီးတၢ်ကတိၤကျၢၢ်တံၢ်စွဲကိးလီၤတံၢ်ဝဲလီၤ.

ခဲအံၤ,ဖဲပတဲသကိးယုၤဂ့ၢ်ဝီညါအဆၢကတိၤ,တၢ်မၤဆံးလီၤတၢ်ကတိၤတဖၣ်အံၤတၢ်တပာ်လီၤအိၣ်ဖျါ ဩၣ်ကလၢဘၣ်.အဝဲသ့ၣ်အိၣ်လၢတၢ်လၢပုၤတဲအိၣ်အခံၤဒီး,ခိဖျါလၢပုၤမၤလိဂ့ၢ်ဝီယုၤဂ့ၢ်ဝီညါတဖၣ်ညီန့ၣ်တယာ်ဝဲ လၢအတၢ်ကတိၤတဖၣ်ဖျါရဲၣ်တုၤဒၣ်လဲာ်တလိၣ်တၢ်ရဲၣ်ပုၤဒ်အိၣ်ဘၣ်လီၤ.အဒိန့ၣ်,မ့ၢ်တၢ်လၢအညီန့ၣ်မၤအသးလၢပုၤ လိဂ့ၢ်ဝီယုၤဂ့ၢ်ဝီညါတဖၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ကတိၤဆိဖဲအတဲဘၣ်ဃးလံာ်ယီၤဟံၣ်ဝုၣ်ဖိဖဲယုၣ်ရူးကတိၤတၢ်ကတိၤ တဖၣ်အံၤလီၤ-

“မ့ၢ်တမ့ၢ်ဘၣ်လၢယၤဒီး,ပုၤတဟဲဘၣ်ဆူပာ်အအိၣ်နီတဂၤဘၣ်”.(လံာ်ယီၤဟံၣ်ဝုၣ်ဖိ)ဒီးအဝဲသ့ၣ်ကျၢၢ် တံၢ်ဝဲလၢ,“ထဲတၢ်နာ်လၢခရံၣ်အပူၤမ့ၢ်ကျဲထဲတဘိလၢတၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤအဂီၢ်လီၤ”.

လၢကျဲအါတိ,ပုၤမၤလိဂ့ၢ်ဝီယုၤဂ့ၢ်ဝီညါတဂၤမ့ၢ်တယာ်ဝဲလၢတၢ်ပာ်ဖိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဒီးကျၢၢ်တံၢ်အိၣ် န့ၣ်လၢပုၤလီၤန့ၣ်ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကမ့ၢ်တၢ်လၢအဘၣ်လီၤ.သနာ်က့ၤပဘၣ်သ့ၣ်ညါလၢတၢ်ကတိၤအံၤဘၣ်ဘူဝဲ,ဒီးတ ဘျီတခိၣ်တၢ်လၢအဘၣ်ဘူအံၤကြးဘၣ်တၢ်မၤရဲၣ်အိၣ်လီၤ.

လၢတၢ်မၤလိဂ့ၢ်ဝီယုၤဂ့ၢ်ဝီညါနီၣ်နီၣ်အပူၤ,ပုၤမၤလိဂ့ၢ်ဝီယုၤဂ့ၢ်ဝီညါဒုးန့ၣ်ဖျါတၢ်ကတိၤတုၤလံာ်တဖၣ်လၢအဝဲ သ့ၣ်န့ၣ်လၢကကဲတၢ်မၤစၢၤဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲအတၢ်နာ်တဖၣ်လီၤ.တဘျီတခိၣ်တၢ်မၤဆံးလီၤတၢ်ကတိၤန့ၣ်တၢ်မၤ ဖုၣ်လီၤအိၣ်ခိဖျါလၢတၢ်ဆိကမိၣ်လၢအဂ့ၢ်အါ,ဘၣ်ဆၣ်တဘျီတခိၣ်တၢ်မၤစ့ၤလီၤတၢ်ကတိၤတဖၣ်တၢ်တဲဖျါအိၣ် လၢာ်ကဆူးလၢာ်ကတုၤခဲလၢာ်လီၤ.

လၢတၢ်အိၣ်သးခဲလၢာ်အပူၤ,တၢ်မၤဆံးလီၤတၢ်အိၣ်ပညီလၢပဆိကမိၣ်လၢအဂ့ၢ်လၢလံာ်စီဆံၣ်သိၣ်လိ တဖၣ်န့ၣ်ကျဲအိၣ်သ့ၣ်တဘိလၢပုၤမၤလိဂ့ၢ်ဝီယုၤဂ့ၢ်ဝီညါတဖၣ်သ့ၣ်ထီၣ်အယုၤဂ့ၢ်ဝီညါတၢ်စူၢ်တၢ်နာ်ခိၣ်သ့ၣ် လီၤ.ဖဲအဝဲသ့ၣ်ပာ်ဖိၣ်လံာ်စီဆံၣ်အတၢ်ကွဲးတကၢ်တြာဘၣ်တကၢ်တြာန့ၣ်,ကျဲလၢအရဲဒိၣ်တဘိမ့ၢ်တၢ်မၤဆံးလီၤတၢ် အိၣ်ပညီလၢအဝဲသ့ၣ်ထံၣ်လၢလံာ်စီဆံၣ်အပူၤလီၤ.

ဒ်ပထံၣ်ဘၣ်အသိး,ပုၤမၤလိဂ့ၢ်ဝီယုၤဂ့ၢ်ဝီညါတဖၣ်ဒုးန့ၣ်ဖျါအတၢ်မၤဆံးလီၤတၢ်ကတိၤဖဲအဝဲသ့ၣ်ဒုးအိၣ် ထီၣ်တၢ်စူၢ်တၢ်နာ်မိၣ်ပုၤလီၤ.ဒီးဖဲအတၢ်ကတိၤတုၤလံာ်တဖၣ်မ့ၢ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီၤန့ၣ်,အဝဲသ့ၣ်အတၢ်မၤဆံးလီၤတၢ်

ကတိကျကျတိတဖန်မှတ်တမ်းတင်လီလီမံလီလီ.သနင်ကု,ပှမလိဂ်ဝီယူဂ်ဝီညါတဖန်ပတ်ဖျါတင်ဆိကမိဂ်လၢ
ဒုးထံဂ်ပှတင်အစၢလီ.ဒီးတင်သံကွၢ်လၢပဘဂ်ကွၢ်ဆၢဂ်မဲာ်ဖဲအံၤမ့ၢ်ဝဲ-တင်ဆိကမိဂ်လီတင်မနုၤလၢတင်ဒုး
သ့ၣ်ညါတင်ဆိကမိဂ်ဟဲစိာ်ဆူဂ်ဝီယူဂ်ဝီညါအပူၤလဲၣ်?

တင်ဒုးသ့ၣ်ညါတင်လီတင် Inductive Certainty

တင်ဒုးသ့ၣ်ညါတင်လီတင်န့ၣ်အိၣ်ဒီးအိပညီအါမံၤ,ဘဂ်ဆၢဂ်ကမ့ၢ်တင်လၢအလၢပဲၤဖဲပထုးထီၣ်အိပ
ညီဒ်အံၤလီ.

တင်ဒုးသ့ၣ်ညါတင်လီတင်မၤတင်ဆိကမိဂ်ဆိကမးအကျဲတဘိလၢအစးထီၣ်လၢတင်ပတ်ဖျါတင်မ့ၢ်တင်တီ
တဖန်ဆူဘဂ်သ့ၣ်သ့ၣ်တင်ကတိကျကျတိတဖန်လီ.

လၢဂ်ဝီယူဂ်ဝီညါအပူၤ,တင်မ့ၢ်တင်တီအိၣ်သ့ၣ်လၢဘဂ်တင်ကွၢ်ဆိကမိဂ်အိၣ်မ့ၢ်တင်မ့ၢ်တင်တီဘဂ်ဃးလံာ်စီ
ဆုံ-လံာ်စီဆုံသိၣ်လိအဝဲအံၤမ့ၢ်တင်မ့ၢ်အဝဲန့ၣ်ဒ်လဲၣ်.ဒီးလၢတင်မ့ၢ်တင်တီတဖန်အံၤအဖီခိၣ်,ပှမလိဂ်ဝီယူဂ်ဝီ
ညါတဖန်ဒုးကဲထီၣ်တင်ကတိကျကျတိတဖန်လီ.

လၢပကဃုသ့ၣ်ညါတင်ဒုးသ့ၣ်ညါအတင်မၤလၢဂ်ဝီယူဂ်ဝီညါအပူၤအဂီၢ်,ပကတဲသကိးတင်ဂ်သၢခါ-
တၢ,တင်ဒုးသ့ၣ်ညါကျဲအကလုာ်;ခံ,တင်ဒုးသ့ၣ်ညါအတင်လီဖျါလီဟံး;ဒီးသၢ,တင်ဒုးသ့ၣ်ညါအိပညီလၢဂ်ဝီ
ယူဂ်ဝီညါအပူၤလီ.ပကကွၢ်အဆိကတၢ်လၢတင်ဒုးသ့ၣ်ညါအကလုာ်လီ.

အကလုာ်တဖန်-လၢကျဲအါတီ,တင်ဒုးသ့ၣ်ညါမၤတင်လၢကျဲခံဘိလီ.တကမၤမ့ၢ်တင်ဒုးသ့ၣ်ညါလၢအ
တဲကတြၢတၢ,မ့ၢ်ဖဲပဟ့ၣ်ထီၣ်တင်ကတိကျကျတိတဖန်လၢတင်မ့ၢ်တင်တီတခါခါအဖီခိၣ်ဖဲအဝဲယၤထီၣ်ဝံၤယၤထီၣ်
ကွၢ်တင်ဂ်တခါတဘျီဝံၤတဘျီလီ.လၢအဝဲတကမၤတခါ,မ့ၢ်တင်ဒုးသ့ၣ်ညါလၢတင်ပတ်ဖျါဆူၣ်အိၣ်ဖဲပကတိ
ကျကျတိတဖန်မ့ၢ်တင်တီတခါခါလၢအပတ်ဖျါဆူၣ်သးဒီးဒုးကဲထီၣ်တင်မ့ၢ်တင်တီတဖန်လၢအပတ်ဖျါဆူၣ်အသးလီ.

ပကဆိကမိဂ်သကိးတင်ဒုးသ့ၣ်ညါလၢအတဲဝံၤတဲကွၢ်အဒိလၢလံာ်စီဆုံအချၢလီ.ပာ်အဒိယထံၣ်ထီၣ်
ဒ့ၣ်တဘျီလၢအလွဲဝါလီ,ဒီးယထံၣ်ကဒီးထီၣ်ဒ့ၣ်အဂၤတဘျီလၢအဝါစ့ၢ်ကိးလီ,အသီတဘျီန့ၣ်က့ဝါဒီးလၢ
ခံတဘျီန့ၣ်က့ဝါလီ.တင်လဲၤခီဖျါဒ်အံၤမ့ၢ်တုၤအဘျီလၢအကလးဒီး,ယကကတိကျကျတိတဖန်လၢ “ထီၣ်ဒ့ၣ်ခဲလၢာ်
န့ၣ်အလွဲဝါလီ”.

အဝဲအံၤပကဆိကမိဂ်ကဒီးလၢတင်အဒိဘဂ်ဃးတင်ပတ်ဖျါဆူၣ်တင်ဒုးသ့ၣ်ညါ,ဆၢကတီၢ်ဖိပဆိကမိဂ်
တင်မ့ၢ်တင်တီလၢတင်ကတိကျကျတိတဖန်လၢတင်ပတ်ဖျါဆူၣ်အသိလီ.တင်အံၤပမၤအိၣ်ကိးနံၤဒဲးလီပာ်ကဲအဒိယ
ကွၢ်ထီၣ်လၢယဟံၣ်ဒီးယထံၣ်လၢယတြၢန့ၣ်အိးထီၣ်ထီၣ်အသးလီဖဲန့ၣ်ယကွၢ်စိလၢဟံၣ်ပူၤဒီးယထံၣ်လီၤဆ့ၣ်
နီၤတဖန်တအိၣ်လၢအလီၤဘဂ်.ယကွၢ်စိလၢဟံၣ်ပူၤဒီးယထံၣ်ပှလၢယတသ့ၣ်ညါနီၤတဘျီတဂၤစိာ်ယကွၢ်ဟူဖျါ
ဒီးဟးထီၣ်လၢဟံၣ်လီၤခံလီ.ယကကျကျတိတဖန်ထီၣ်ဒ်လဲၣ်?ယကပတ်ဖျါတင်လၢယထံၣ်ခဲလၢာ်ဒီးန့ၣ်တင်လၢ
ယထံၣ်ဒီးမၤကတၢ်အိၣ်လၢ “ယဘဂ်တင်တဖျါယၤလီ” .အဝဲအံၤမ့ၢ်တင်ဒုးသ့ၣ်ညါလၢအပတ်ဖျါဆူၣ်အသးအ
ကွၢ်အဂီၢ်တခါ,လၢပပတ်ဖျါဆူၣ်တင်ဂ်ခဲလၢာ်ဒီးကျကျတိတဖန်ခီဖျါတင်ပတ်ဖျါဆူၣ်တင်ဂ်တဖန်လီ.

ဖဲပှမလိဂ်ဝီယူဂ်ဝီညါတဖန်မၤလိလံာ်စီဆုံန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ညါတင်ဒုးသ့ၣ်ညါခံမံၤလၢာ်လီ.လၢတကမၤ
န့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ညါတင်ဒုးသ့ၣ်ညါလၢအတဲကတြၢတၢဖဲအဝဲသ့ၣ်မၤကျကျတိတဖန်တင်မ့ၢ်တင်မ့ၢ်တင်တီလၢအဒိးသနုၤ
အသးလီလၢတင်တဲဝံၤတဲကွၢ်အါတီလၢလံာ်စီဆုံအပူၤလီ.လၢတကမၤတခါ,အဝဲသ့ၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တင်ဒုးသ့ၣ်
ညါ,လၢတင်ပတ်ဖျါဆူၣ်အိၣ်,ဖဲအဝဲသ့ၣ်ထံၣ်န့ၣ်တင်မ့ၢ်တင်တီတခါခါလၢလံာ်စီဆုံအပူၤလၢအဟ့ၣ်ထီၣ်တင်ကတိ
ကျကျတိတဖန်လၢအပတ်ဖျါဆူၣ်အသးအသိလီ.ကွၢ်အဂီၢ်ခံမံၤလၢာ်အရ့ဒိၣ်လၢဂ်ဝီယူဂ်ဝီညါအပူၤလီ.

ဗျာဒိတဒုးသွဉ်ညါခံမံလၢၤအံၤပကကွၢ်တၢ်ဒုးသွဉ်ညါအတၢ်ဆိကမိၣ်လၢအရ့ဒိၣ်ခံခါတခါလၢအမ့ၢ်အတၢ်လီၤဖျၢၣ်လီၤဟံလီၤ.

တၢ်ဒုးသွဉ်ညါအတၢ်လီၤဟံ-မ့ၢ်တၢ်လၢအရ့ဒိၣ်လၢတၢ်ဒုးသွဉ်ညါအတၢ်ကတိၤသကိး,အတၢ်ကတိၤကျၢၢ်တံၢ်တဖၣ်ညါန့ၢ်ပာ်ဖျိၣ်ဗျာဒိတဒုးသွဉ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအတမ့ၢ်တၢ်လၢအအိၣ်တၢ်လံလၢအပူၤကွံာ်ဘၣ်လီၤ.အဝဲသ့ၣ်လဲၤတလၢန့ၣ်တၢ်ကတိၤတၢ်လၢပသ့ၣ်ညါတၢ်ဒုးသွဉ်ညါအတၢ်တဖၣ်လီၤအဃိဒီး,တၢ်လီၤဟံအိၣ်ထီၣ်ဝဲလၢတၢ်လၢပထံၣ်န့ၢ်ဒီးတၢ်လၢပကျၢၢ်တံၢ်အဘၢၣ်စၤလီၤ.ပုၤလၢအသုတၢ်ဆိကမိၣ်တဖၣ်ညါန့ၢ်သုတၢ်ကတိၤ,အတၢ်ဒုးသွဉ်ညါအတၢ်လီၤဟံလၢအတဲတၢ်ဒုးသွဉ်ညါလၢတၢ်လၢပကသ့ၣ်ညါဒီးတၢ်လၢပကျၢၢ်တံၢ်လၢတၢ်ဒုးသွဉ်ညါတဲသကိးအဂ့ၢ်လီၤ.

ပကဆိကမိၣ်ထီၣ်တၢ်အဒိလၢပယၤထီၣ်တၢ်လံလီၤ.အဆိကတၢ်,တၢ်အဒိဘၣ်ဃးတၢ်ဒုးသွဉ်ညါလၢတၢ်တဲအိၣ်တလီၤလီၤလီၤ.ပမ့ၢ်ဗုသ့ၣ်ညါထီၣ်ဒုးသွဉ်ညါဒီးတဲလၢ“ထီၣ်ဒုးသွဉ်ညါဝါလီၤ”.ဒီးပမ့ၢ်ထံၣ်အတၢ်တဘျီဒီးတဲလၢ“အဝဲလီၤ”.ဒီးပထံၣ်အိၣ်အဘျီလၢအကလး;ပသးကနၤလၢပကတဲလၢထီၣ်ဒုးသွဉ်ညါခဲလၢဝါလီၤန့ၣ်လီၤ.သန့ၣ်ကတၢ်လီၤဆိအိၣ်လၢတၢ်သ့ၣ်ညါထီၣ်ဒုးသွဉ်ညါလၢအကလးအကလီၤလၢအဝါဒီးတၢ်တဲလၢထီၣ်ဒုးသွဉ်ညါခဲလၢန့ၣ်ဝါဝဲလီၤ.တၢ်ကတိၤကျၢၢ်တံၢ်လၢထီၣ်ဒုးသွဉ်ညါခဲလၢဝါလီၤန့ၣ်ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကမ့ၢ်တၢ်အနီၢ်ကိၢ်ကစီဒီးလီၤ,ဘၣ်ဆၣ်တၢ်လီၤတံၢ်လီၤဆဲးနီၢ်နီၢ်လီၤ.တၢ်ဒုးသွဉ်ညါအတၢ်လီၤဟံအိၣ်လၢတၢ်ဗုသ့ၣ်ညါဒီးတၢ်ကျၢၢ်တံၢ်က့ၤအဘၢၣ်စၤလီၤ.

အဃိဒီး,တၢ်မနုၤလၢအပျဲပကျၢၢ်တံၢ်လၢထီၣ်ဒုးသွဉ်ညါခဲလၢန့ၣ်ဝါဝဲပသ့ၣ်ညါလၢတၢ်အံၤအါန့ၢ်ဒ်တၢ်လၢပဗုသ့ၣ်ညါတက့ၢ်လီၤန့ၣ်လဲၣ်.လၢတၢ်ကတိၤတဖျၢၣ်န့ၣ်ပကတဲလၢပဆၢတဲာ်တၢ်လၢတၢ်ထံၣ်အဘျီအါအဃိလီၤ.ပတၢ်လဲၤခိဖျိအဘျီအါအဃိပကိးအိၣ်လၢအိၣ်ရှ့ၣ်အတၢ်သ့ၣ်ညါလၢ-တၢ်အံၤပန့ၢ်ပၢၢ်သ့ၣ်ခိဖျိလၢပတၢ်ထံၣ်တၢ်န့ၢ်ပၢၢ်အဃိလီၤ.ပတဲလီၤပသး,“ပကွၢ်ထီၣ်ဒုးသွဉ်ညါအဘျီလၢအကလးအဃိပတဲသ့ၣ်လၢပတၢ်ဘၣ်ဒီးလၢပုၤလီၤ.”

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တခါဃိမၤစ့ၢ်ကိးအသးလၢတၢ်ဒုးသွဉ်ညါလၢတၢ်ပာ်ဖျိၣ်ဗျာဒိတဒုးသွဉ်တဖၣ်လီၤ.သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်ယတဲဘၣ်ဃးယဟံၣ်ဘၣ်တၢ်တဖျၢၣ်အိၣ်အဂ့ၢ်ဖါ.ယထံၣ်ပဲတြီၤအိးထီၣ်အသး,လီၤဆၣ်နီၤသးအသး,ဒီးပုၤတကၤစိၣ်ကွံာ်ယကွဲၤဟူဖျိဆူအယံၤလီၤ.တၢ်ဗုထံၣ်န့ၢ်တဖၣ်အံၤဆုၤယလၢတၢ်ကျၢၢ်တံၢ်လၢဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကမ့ၢ်တၢ်နီၢ်ကိၢ်လီၤ.ဘၣ်ဆၣ်တၢ်ကျၢၢ်တံၢ်အံၤတမ့ၢ်တၢ်နီၢ်ကိၢ်ကိၢ်တၢ်.မ့ၢ်ဒုးသွဉ်ညါလၢအမ့ၢ်ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်လီၤ.လၢခံကတၢ်,ပုၤစိၣ်ကွဲၤဟူဖျိတကၤအံၤဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကဟဲဘျီတၢ်ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်အဝဲဟဲန့ၢ်လီၤဟံၣ်ကမၣ်.တၢ်တမံၤလၢလၢလၢယဆိကမိၣ်ဗျာဒိတဒုးသွဉ်တဖၣ်ကမၣ်ဝဲသ့ၣ်လီၤ.တဘျီကဒီး,ပတုၤဃီဆူတၢ်ဒုးသွဉ်ညါလၢအလီၤဖျၢၣ်လီၤဟံလီၤ.

တၢ်မနုၤလၢအဒုးတဲယၤလၢယဘၣ်တၢ်တဖျၢၣ်ယလဲၣ်.တၢ်မနုၤလၢကကဲထီၣ်တၢ်တဘျီလၢတၢ်လီၤဟံတခါအံၤအဂီၢ်လဲၣ်.ယတယာ်တၢ်အံၤခိဖျိလၢယတၢ်လဲၤခိဖျိလၢအပူၤကွံာ်ဒီးတၢ်ညါန့ၢ်မၤအသးလၢယဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ်တမ့ၢ်ကမၤဒ်အံၤနီၤတကၤဘၣ်.ထဲပုၤလၢကတဖျၢၣ်တၢ်တကၤကမၤဒ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်တၢ်ဒုးသွဉ်ညါအတၢ်လီၤဟံအံၤမ့ၢ်တၢ်လၢအရ့ဒိၣ်ခိဖျိလၢဖဲပုၤမၤလိဂ့ၢ်ဖိယုၤဂ့ၢ်ဖိညါတဖၣ်သ့ၣ်ထီၣ်အတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤအဂီၢ်,အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်ဒီးတၢ်လီၤဟံတခါအံၤလီၤ.ဖဲအဝဲသ့ၣ်ဗုထုၤလံာ်စိဆံအဆၢတဖၣ်ဒီးယုၤဂ့ၢ်ဖိညါအတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဆိလၢအဝဲသ့ၣ်ဟံးန့ၢ်လၢလံာ်စိဆံအပူၤန့ၣ်,ပုၤမၤလိဂ့ၢ်ဖိယုၤဂ့ၢ်ဖိညါတဖၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်ဘၣ်တၢ်ဒုးသွဉ်ညါအတၢ်လီၤဖျၢၣ်လီၤဟံလီၤ.ဒီးဒ်ပထံၣ်ဘၣ်အသိး,မ့ၢ်တမ့ၢ်ပာ်လီၤပတၢ်ဆၢတဲာ်သန့ၣ်ကတသ့ၣ်ညါအတၢ်ခဲလၢလီၤတံၢ်လီၤဆဲးခိဖျိလၢအဝဲသ့ၣ်ဟဲလၢတၢ်ဒုးသွဉ်ညါအိၣ်လီၤ.

လာကျတဘိမုတမုတဘိနုနု၊ပှမာလိဂုဂိယုဂုဂိညါတဖှဘှကွာဆာှမဲးဒီးတဒးသှညါအတဂ်လီဟ်လီ.

မုဂ်တဂ်လီသးအးလာ၊ပှမာလိဂုဂိယုဂုဂိညါတဖှသးပှနီဂ်လာအတဂ်စူဂ်တဂ်နဂ်ကျာဂ်တံာ်တဖှဒီးသန့အသးလာတဂ်ဒးသှညါဒီးအဝဲသှဘှကွာဆာှမဲးတဒးသှညါအတဂ်လီဟ်နုနုလီ.အသိဒီးအဝဲသှတဲတဂ်ဒိဂ်နုဒီးတဂ်လာအသှညါဝဲတကွာလီ.ပကကွာအဒိBerhofအ“တဂ်ဂုဂိမိဂ်ပှဘှဘးတဂ်လာတဂ်ပှ”လာပထံဂ်အီလာအဆာှ၄,ဝဝလာအဂုဂိယုဂုဂိညါအပှလီ.လာအတဂ်ကတီသကီးတတီနုနု၊Berhofတံးနုပှစီဆှအါကလာလံာ်စီဆှအပှလီ.စီယါဘးလာယါဘး၉,၃;ဒီး ၂ဝပှကွဲးထါလာထါစံးထီဂ်ပဂြာ၇,၂;၅; ၁၃ဝး၃;ဒီး၁၄၃;၂;ဒီးပှကူဂ်ဘှကူဂ်သှလာလံာ်တဂ်ကတီဒိ ၂ဝး၉;ဝံယဂ်ယါလာယဂ်ယါ၆၄း၆;ဒီးအနးယုလးလာလံာ်အနးယုလး-၉း၁၆,ဒီးစီပီလူးလာလံာ်ရီမုဂုး၁၄အပှလီ.တံးနုအဒိလာပှအံသှတဖှအတဂ်အိဂ်မူ,Berhof ကျာဂ်တံာ်ဝဲလာ-

လာလံာ်စီဆှအပှပှစီဆှတဖှတပယူာ်ဃီဃုပှအတဂ်ဒးဘးလီ.(လံာ်စီဆှတဲဝဲ)

ခဲအံ,ပမုဂ်အဲဒီးနုလာတဂ်ကျာဂ်တံာ်တခါအံမုမုတဂ်မုတဂ်တီဒဂ်လဲာ်(ဒီးယဆိကမိဂ်လာတဂ်ဟှတဲထီဂ်အကပာ်ဖျါလာတဂ်အံကဘှဝဲဖးဒိဂ်ညါ),Berhofအတဂ်ကျာဂ်တံာ်ဘှကွာဆာှမဲးတဒးသှညါအတဂ်လီဖျှဂ်လီဟ်လီ.Berhofတဲတဂ်တလာအခးဖဲအဝဲအုဂ်အသးလာပှစီဆှခဲလာာ်တပယူာ်ဃီဃုပှအတဂ်ဒးဘးလီ.အဝဲဒးနုထဲခွဲဘျါလာတဂ်အံမာအသးလီ.တဂ်အဒိခွဲခါကကဲတဂ်အုဂ်သးလာပှစီဆှတဖှဃုပှအတဂ်ဒးဘးထီဘိနုတသှဘှ.တဂ်လာအကတဲဆာကွာတဂ်ကတီတခါအံပကထံဂ်ဘှအဒိလာပှစီဆှကွာနုကွာတဂ်တကလာအတလဲခါဖျါဘှကျအံလီ.တဂ်ကျာဂ်တံာ်လာအဘှကတါလာပကတဲလာBerhofပာ်ဖျါထီဂ်လံာ်စီဆှအတဂ်ကတီလာအဘှကမုဂ်ဒ်အံလီ.-“လံာ်စီဆှအပှပှစီဆှတဖှတဘျါတခီဃုပှအတဂ်ဒးဘး(လာလံာ်စီဆှအပှအံလီ)”

ဘှမန့အသးBerkhofအသးလာလာကကတီကျာဂ်တံာ်ဝဲလာ“ပှစီဆှတဖှတပယူာ်ဃီဃုပှအတဂ်ဒးဘးဒ်လဲာ်? “အဝဲတံးနုတီမန့တဘိလာကမာပှတဂ်ဒးသှညါတဂ်လီဟ်တခါအံလာတဂ်အုဂ်သးလာအတလာပှထဲနုအတဂ်ကတီကျာဂ်တံာ်လဲာ်?တဂ်စံးဆာမုတဂ်ယီယီဖိလီ.-အဝဲမာပှတဂ်လီဟ်ဒ်ပမာအသိးလာအပံးနုတဂ်ဂုတဂ်ကျါလာအဟဲလာအဝဲအတဂ်စူဂ်တဂ်နဂ်ဒဲဒဲခရံာ်ဖိအသိးလီ.အဝဲအသးမဲလာအတဂ်ကတီကျာဂ်တံာ်ခါဖျါလာတဂ်အံဘှထွဲဒီးတဂ်လာအဝဲနုဝဲဒီးတယာ်စုဂ်ကီးဝဲလာပှဖးတဂ်ဖိတဖှကနုဝဲစုဂ်ကီးလီ.သနုကုပဂြားတဂ်နီဂ်လာအတဂ်ကတီကျာဂ်တံာ်အံလဲာ်တလာနုတဂ်အုဂ်သးလာအအိဂ်ဒီးအီတကွာလီ.

ခဲအံပကလဲာ်ဆူတဂ်ဂုသခါတခါလာအမုတဂ်ဒးသှညါတဂ်လီဟ်လီ.တဂ်အဒိပညါမန့တဖှလာတဂ်ဒးသှညါဒးနုဝဲလာမုတဂ်အရုဒိဂ်လာတဂ်စူဂ်တဂ်နဂ်မိဂ်ပှလာပထံဂ်လာဂုဂိယုဂုဂိညါအပှလဲာ်.

တဂ်ထုးထီဂ်အဒိပညါတဖှ-အစှကတါတဂ်အိဂ်ဝဲခဲခါလာပကမာလိနုလာပထံဂ်နုအီလီ.-တတမံ,ပကဘှမာအံာ်လာတဂ်ဒးသှညါအတဂ်လီဟ်ဒီးခဲမာတမံ,ပဂြားသှနီဂ်တဂ်ဒးသှညါအတဂ်လီဖျှဂ်လီဟ်လီ.

အဆိကတါတတီဂ်,မုပှစူဂ်ကွာနုကွာတဂ်ကီးကအမူအဒါလာကဘှမာအံာ်လာတဂ်ဒးသှညါအတဂ်လီဟ်အံဒ်သိးပကအိဂ်ဒီးတဂ်ကတီကျာဂ်တံာ်လာအလီဟ်လီခဲးလီ.ဖဲပတဲယုဂုဂိညါအတဂ်ကတီသကီးတဖှနုမုတဂ်လာအလီအိဂ်လာပကပာ်ဖျါထီဂ်ပတဂ်ထံဂ်လာအဂံာ်ဆူဘါဆူဂ်လီ.လာပမာဒ်အံက

နှာအင်္ဂါ၊ပလိပ်ဘတ်လာပကမဆံးလီတင်ဒုန်စၤလၢပတင်အုန်အသးဒီးပတင်ကတိကျၢ်တံၢ်အဘၢၣ်စၤလီၤ.

ကျဲတဘိလၢပမၤသ့ၣ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ဟံၣ်ဖျိၣ်လံာ်စီဆုံအတၢ်အုန်သးလၢအဟ့ၣ်တၢ်ကတိကျၢ်တံၢ်တခါဃီလီၤ.တၢ်အုန်အသးဒ်အါဒီး,ပကတိကျၢ်တံၢ်ကမ့ၢ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီဒ်အါလီၤ.အဒိန့ၣ်Berkhofလၢလံာ်စီဆုံအပူၤပှၤစီဆုံတဖၣ်တပယုၣ်ဃီဃုပျၢ်အတၢ်ဒဲးဘးလီၤ.(လံာ်စီဆုံတဲဝဲ)ဒုးထံၣ်ပှၤတၢ်လီၤဟံးဖးလဲၣ်ဒီဖျိလၢအဝဲဟံးန့ၣ်ထဲတၢ်အဒိခုံခါဇါအဃီလီၤ.သန့က့အဝဲမ့ၢ်ဟံးန့ၣ်တၢ်အဒိအခါတကယၤတခါအတၢ်ကတိကျၢ်တံၢ်အဂံၢ်အဘါကဆူၣ်တက့ၢ်လီၤ.အဝဲမ့ၢ်ဟ့ၣ်အဒိတကထိတခါ,အတၢ်ကတိကျၢ်တံၢ်ကဘၣ်ဝဲလီၤတံၢ်ဒိၣ်တက့ၢ်,အလီၢ်မ့ၢ်တအိၣ်ထဲန့ၣ်ဒုၣ်လဲၣ်လီၤ.ခဲအံၤ,ပထံၣ်န့ၣ်တၢ်အဒိထဲအံၤတမ့ၢ်တၢ်လၢအညီဘၣ်ဆၣ်ကဟ့ၣ်အတၢ်ကတိကျၢ်တံၢ်လၢတၢ်လီၤသံလီၤမံၣ်ဒိၣ်ဒုၣ်တၢ်တက့ၢ်လီၤ.

ဖဲပမၤဘၣ်ထွဲပသးဒီးတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါအတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးလၢတၢ်တဲသကိးတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်,မ့ၢ်တၢ်လၢအဒုဒိၣ်လၢပကသံကွၢ်လီၤက့ၢ်ပသးဒီးသံကွၢ်ပှၤအဂၤတၢ်သံကွၢ်အံၤ-မ့ၢ်တၢ်အုန်အသးအိၣ်ကပွဲၤလၢကဟဲစိာ်တၢ်အုန်ကီၤလၢတၢ်ထံၣ်တခါအံၤအဖီခိၣ်ဖါ.တဘျီတခါ,ပကထံၣ်န့ၣ်တၢ်လိၣ်အဒိၣ်တက့ၢ်လၢတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါအတၢ်အုန်အသးလၢမၤအံၣ်လီၤတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါအတၢ်လီၤဟံးလီၤဖျဲၣ်လီၤ.

တၢ်အဒိပညီခံခါတခါမ့ၢ်တၢ်အဝဲအံၤ-ပကြားသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်ထီဘိလၢပကဃုၢ်ပူၤတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါအတၢ်လီၤဖျဲၣ်လီၤဟံးတသ့ဘၣ်.အဃီသတးဒီး,မ့ၢ်တၢ်ကူၣ်သ့ၣ်အကျဲလၢပကသ့ၣ်ညါလၢယွၤဂ့ၢ်ပီညါအတၢ်ကတိကျၢ်တံၢ်တနီၤပန့ၣ်န့ၣ်အိၣ်ကသ့ဒိၣ်တက့ၢ်ဒီးတနီၤကသ့စ့ၤဝဲတစဲးလီၤ.

ဒ်ပူၤပထံၣ်လၢတၢ်မၤလိအဂၤအပူၤအသိး,မ့ၢ်တၢ်ကဲဘျးလၢပကဆိကမိၣ်တၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်အတၢ်ကတိကျၢ်တံၢ်ဒ်ပထံၣ်တၢ်လီၤတံၢ်လီၤဆဲးအခွးဖိလီၤ.တၢ်န့ၣ်အိၣ်ဝဲတနီၤလၢပထံၣ်န့ၣ်တၢ်လီၤတံၢ်လီၤဆဲးအဃီအဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဖျါလၢခွးဖိအဖီခိၣ်လီၤ.တၢ်န့ၣ်တနီၤပန့ၣ်န့ၣ်အိၣ်လီၤတံၢ်တသ့အဃီအဝဲသ့ၣ်အိၣ်လၢခွးအဖီလၢတစဲးလီၤ.ဒီးလၢခံကတၢ်,တၢ်န့ၣ်တနီၤလၢအတၢ်လီၤတံၢ်အိၣ်ထဲတစဲးအဃီအဝဲသ့ၣ်အိၣ်လၢခွးအခံဒ်လီၤ.ဖဲပဆိကမိၣ်ထီၣ်တၢ်လီၤတံၢ်လီၤဆဲးလၢပတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါအတၢ်ကတိကျၢ်တံၢ်အဂီၢ်န့ၣ်,ကမ့ၢ်တၢ်လၢအမၤစၤပှၤဖဲပက့ၢ်တၢ်အဒိဖိတခါအံၤလီၤ.

လီၤလီၤဆီဆီ,တၢ်န့ၣ်အိၣ်တနီၤလၢပန့ၣ်န့ၣ်အိၣ်လီၤသ့ဒီဖျါလၢတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါအတၢ်အုန်အသးအဂံၢ်ဆူၣ်ဒီးတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါအတၢ်လီၤဟံးဆံးအဃီလီၤ.အဃီဒီး,တၢ်န့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤအိၣ်လၢခွးအဖီခိၣ်လီၤ.တၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်တဖၣ်အံၤကဲထီၣ်တၢ်လီၤသံလီၤမံၣ်လၢပတၢ်န့ၣ်အပူၤလီၤ.သန့က့တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါအတၢ်အုန်အသးလၢတၢ်န့ၣ်အဂီၢ်မ့ၢ်တဆူၣ်ထဲန့ၣ်,ဃုာ်ဒီးတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါအတၢ်လီၤဟံးမ့ၢ်လဲၣ်,ပကတၢ်က့ၢ်လၢတၢ်လီၤတံၢ်လီၤဆဲးတအိၣ်လၢပတၢ်န့ၣ်အပူၤဘၣ်လီၤ.အဃီဒီး,မ့ၢ်တၢ်လၢကမၤစၤပှၤလၢပကသ့ၣ်ညါလၢတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်အတၢ်ကတိကျၢ်သကိးလၢဂ့ၢ်ပီယွၤဂ့ၢ်ပီညါလၢပတူၢ်လိာ်သ့အါတက့ၢ်မ့ၢ်ဖဲအဝဲသ့ၣ်ဟံးန့ၣ်လံာ်စီဆုံအတၢ်ထံၣ်,လၢပန့ၣ်ပၢၢ်အိၣ်သ့ဒီဖျါလၢအဝဲသ့ၣ်ဒုးန့ၣ်လံာ်စီဆုံအတၢ်ကွဲးလီၤ.

အဒိန့ၣ်,ဖဲပတဲဘၣ်ဃးမ့ၢ်နံၤခံကတၢ်အဂ့ၢ်န့ၣ်ပအိၣ်ဒီးတၢ်န့ၣ်ကျၢ်မုဆုၤလၢလံာ်စီဆုံသိၣ်လိပှၤလၢခရံၣ်ကဟဲက့ၢ်ပွဲၤဒီးတၢ်လၢကပီၤန့ၣ်လီၤ.တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါအတၢ်အုန်အသးဘၣ်ဃးတၢ်န့ၣ်အံၤဆူၣ်တုၤဒုၣ်လဲၣ်ပသးဒုဒိလၢအဂ့ၢ်တသ့ဘၣ်.တၢ်န့ၣ်အံၤအိၣ်လၢခွးဖိအဖီခိၣ်ကတၢ်လီၤ.သန့က့တၢ်အုန်အသးအံၤကဲထီၣ်တၢ်လၢအဂံၢ်စၢ်ဖဲခရံၣ်ဖိတဖၣ်တဲဘၣ်ဃးခရံၣ်ကဟဲက့ၢ်အဆၢကတိၢ်ဖဲလဲၣ်ဒီးဒ်လဲၣ်လီၤ.အဃီဒီး,တၢ်ကတိကျၢ်တံၢ်တဖၣ်အံၤအိၣ်လၢထံခွးဖိအဖီလၢလီၤ.ပကြားအၢၣ်လီၤတူၢ်လိာ်ပွဲၤဒီးတၢ်န့ၣ်လၢခရံၣ်ကဟဲက့ၢ်လီၤ.သန့က့ပုၤလဲၣ်တလၢကွဲာ်တၢ်အုန်အသးဖဲပန့ၣ်မူသ့အတၢ်ဟဲက့ၢ်အဆၢကတိၢ်ဒီးကမၤအသးဒ်လဲၣ်အခါလီၤ.

ပမ္းတဲလီပသးဒီးပုၤအဂၤလၢပတအိၣ်ဒီးတၢ်အုၣ်သးကျၢၤတံၢ်လၢတၢ်လၢပန့ၢ်ခဲလၢၢ်အပူၤဘၣ်န့ၣ် တမ့ၢ်တၢ်လၢအကမၣ်ဘၣ်.ညီၣ်န့ၢ်န့ၣ်,တၢ်တၢ်တၢ်လၢပတကြၢးတဲလီပနီၢ်ကစၢ်အသးဒီးပုၤဂၤတဖၣ်မ့ၢ်အဝဲ အံၤ-“အဝဲအံၤမ့ၢ်ကျဲထဲတဘီလၢတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်တမံၤအံၤဘၣ်တၢ်န့ၢ်ပၢၢ်ဒီးသ့လီၤ”.လၢအလီၢ်န့ၣ်,တၢ်အဂၤ ဒိၣ်န့ၢ်အဝဲအံၤမ့ၢ်ပကတဲလၢ,“တၢ်န့ၢ်ပၢၢ်ဘၣ်ဘးတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်တခါအံၤအဂ့ၢ်လီၤကံၤလၢကဘၣ်ဒိၣ်န့ၢ်တၢ်န့ၢ် ပၢၢ်အဂၤတဖၣ်တစဲးလီၤ”.ဖဲန့ၢ်မးဒီးပကရူၤဒီးပုၤစူၢ်က့ၤန့ၢ်က့ၤတၢ်အဂၤတဖၣ်လၢကမံၤကွၢ်စီၤကွၢ်တၢ်အုၣ်အသး တဖၣ်ပဲၤဒီးအသူအသၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ကွဲးက့ၤလၢအဖျၢၣ်န့ၣ်,တၢ်သ့ဆိကမိၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်လၢအရူၤဒိၣ်ဒိၣ်မးဖဲပတဲသကိးတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်အ ဂ့ၢ်လၢဂ့ၢ်ဝီၤယုၤဂ့ၢ်ဝီၤညါအပူၤလီၤ.ပကြၢးသ့ဟံးန့ၢ်တၢ်သ့ဆိကမိၣ်ဆိကမးဖဲပမၤလိလံာ်စီဆုံအတၢ်သိၣ်လိဒီးတၢ် သ့ဆိကမိၣ်တၢ်ဘၣ်အိၣ်လၢလံာ်စီဆုံအဖီလၢလီၤ.ဖဲပတဲသကိးယုၤဂ့ၢ်ဝီၤညါအတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်အဂ့ၢ်န့ၣ်,ပကြၢးက တဲာ်ကတီၤသးလၢကမၤဆံးလီၤတၢ်အခီပညီၤလၢလံာ်စီဆုံအပူၤဖဲပတဲတၢ်ဂ့ၢ်အါမံၤအခါလီၤ.သန့က့ၤလၢခံက တၢ်န့ၢ်တၢ်ဒုးသ့ညါအဂံၢ်ခိၣ်ထံးလၢယုၤဂ့ၢ်ဝီၤညါအတၢ်သိၣ်လိဘၣ်ဘးတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်ကြၢးဒုးသ့နီၣ်ပုၤလၢပုၤ ဟီၣ်ခိၣ်ဖိအတၢ်သိၣ်တၢ်သီတခါမးတဲသ့လၢတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤမ့ၢ်တၢ်ကျၢၤတံၢ်ဒ်အံၤဒ်န့ၢ်လီၤန့ၣ်ဘၣ်.ကျဲအိၣ် ထီဘီလၢပကမၤဂ့ၢ်လီၤပတၢ်န့ၢ်လီၤ.

ခဲအံၤပမၤလိန့ၢ်လံတၢ်ကတီၤဆိလၢအဒုးန့ၣ်ပုၤတၢ်သိၣ်လိဘၣ်ဘးတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်ဒီးတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ် စူၢ်တၢ်န့ၢ်ဝံၤအလီၢ်ခံ,ပကွၢ်သကိးတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီအသီတခါလၢအမ့ၢ်,တၢ်အလုၢ်အပူၤတဖၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိာ်တဖၣ် လၢပထံၣ်ဘၣ်လၢတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤလၢဂ့ၢ်ဝီၤညါအပူၤလီၤ.

တၢ်အလုၢ်အပူၤတဖၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိာ်တဖၣ် Values and Dangers

ဖဲပသ့သ့ညါတၢ်အလုၢ်အပူၤဒီးတၢ်ဘၣ်ယိာ်တဖၣ်လၢယုၤဂ့ၢ်ဝီၤညါအတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤအပူၤအဖၢ မ့ၢ်န့ၣ်,ပကပိာ်တၢ်အက့ၢ်အဂီၢ်လၢပထံၣ်န့ၢ်လၢတၢ်မၤလိလၢအပူၤကွံာ်တဖၣ်အခံခီဖျိတၢ်ကွၢ်တၢ်အစၢလၢတၢ် စူၢ်တၢ်န့ၢ်အပူၤလၢတၢ်ဂ့ၢ်သၢမံၤအဖီခိၣ်ဖဲတၢ်သ့ညါထီၣ်ခရံၣ်ဖိအယုၤဂ့ၢ်ဝီၤညါအသးလီၤ.

နကသ့နီၣ်လၢခရံၣ်ဖိတဖၣ်သ့ညါထီၣ်ယုၤဂ့ၢ်ဝီၤညါလၢကစၢ်ယုၤအတၢ်လီၣ်ဖျါလီၤဆီဒီးတၢ်လီၣ်ဖျါလၢပုၤ အါဂၤထံၣ်သ့အဖီခိၣ်လီၤ.ပန့ၢ်ဘၣ်တၢ်လီၣ်ဖျါလီၤဆီဒီးတၢ်ထုးထီၣ်လံာ်စီဆုံအခီပညီၤဒီးမၤလိအီၤလီၤတံၢ်,ဒီးပ န့ၢ်ဘၣ်တၢ်လီၣ်ဖျါလၢပုၤအါဂၤထံၣ်သ့ဒီဖျိပတၢ်သးစၢၢ်ဆၢဆူတၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးပုၤတဝၢ(မၤလိန့ၢ်လၢပုၤဂၤအအိၣ်, လီၤဆီဒ်တၢ်ခရံၣ်ဖိအဂၤတဖၣ်),ဒီးသးစၢၢ်ဆၢလၢခရံၣ်ဖိအတၢ်အိၣ်မူ(ပနီၢ်ကစၢ်အတၢ်လဲၤခီဖျိလၢအအိၣ်လၢ ခရံၣ်အဂီၢ်)န့ၣ်လီၤ.

ခီဖျိလၢတၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်အံၤမ့ၢ်တၢ်လၢအရူၤဒိၣ်ဒိၣ်မးအဃိ,ပကဃုဃိထံတၢ်အလုၢ်အပူၤတဖၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ် ယိာ်တဖၣ်ဖဲတၢ်တဲသကိးတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤအဂ့ၢ်လၢဂ့ၢ်ဝီၤညါအပူၤတခါဘၣ်တခါန့ၣ်လီၤ.ပကကွၢ်အဆိက တၢ်လၢတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤအဂ့ၢ်ဘၣ်ဘးခရံၣ်ဖိအတၢ်အိၣ်မူ;ခံမံၤတမံၤ,ပကဃုဃိထံတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤအဂ့ၢ် လၢအဘၣ်ထွဲဒီးပုၤတဝၢ;ဒီးသၢ,ပကမံၤကွၢ်စီၤကွၢ်တၢ်ဘၣ်ထွဲဖဲပထုးထီၣ်လံာ်စီဆုံအခီပညီၤလီၤ.ပကကွၢ်သကိး အဆိကတၢ်ယုၤဂ့ၢ်ဝီၤညါအဂ့ၢ်ဘၣ်ဘးခရံၣ်ဖိအတၢ်အိၣ်မူလီၤ.

ခရစ်တိယအတတ်အိမ်မှု Christian Living

ဒ်ပထံဘၣ်တၢ်လံအသိး,ခရ်ဖိအတၢ်အိမ်မှုနီၣ်ကစၢ်အတၢ်မၤစီဆံ့သး,ဒီးအိမ်ညှၢ်လီၤအသးလၢ တၢ်ဆိကမိၣ်,တၢ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးဒီးတၢ်တူၢ်ဘၣ်အပတီၢ်တဖၣ်လီၤ.မ့တမ့ၢ်ဘၣ်ဒီး,ဒ်ပပာ်လီၤတၢ်လံအိၤလၢတၢ် ကတီၤဒ်အံၤအသိး-အိမ်သိၣ်ဒီးစံၣ်/တၢ်နာ်လၢအဘၣ်,အိမ်သိၣ်ဖြူစံး/တၢ်မၤလၢအဘၣ်,ဒီးအိမ်သိၣ်ဖဲသိမ်/ တၢ်ပလၢၤတၢ်ဘၣ်လၢအဘၣ်လီၤ.

ပတၢ်ဆၢကတီၢ်တအိမ်လၢပကဃုသ့ၣ်ညါကျဲလၢတၢ်စ့ၢ်တၢ်နာ်ခိၣ်သ့ၣ်မၤဘၣ်ဒွဲးဘၣ်ဒွဲးတၢ်မၤစီဆံ့ထဲ လဲၣ်န့ၣ်ဘၣ်.အဃိဒီး,ပကပာ်သ့ၣ်ပာ်သးထဲတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်သ့ၣ်တခါလၢအမၤဆူၣ်ထီၣ်ခရ်ဖိအတၢ်အိမ်မှုဒီးကျဲတဘီ လၢအပြီၤဃာ်ခရ်ဖိအတၢ်အိမ်မှုလီၤ.ပကကွၢ်သကိးအဆိကတၢ်ကျဲလၢတၢ်စ့ၢ်တၢ်နာ်အတၢ်တဲသကိးမၤဆူၣ် ထီၣ်တၢ်အိမ်မှုလၢခရ်ဖိအဂီၢ်လီၤ.

တၢ်လၢအမၤဆူၣ်ထီၣ်တၢ် Enhancement

တၢ်အဂ့ၢ်ဖးဒိၣ်တမံၤလၢယွၤဂ့ၢ်ပိညါအတၢ်စ့ၢ်တၢ်နာ်မိၣ်ပှၢ်ဟ့ၣ်ပှၢ်မ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်မၤစၢၤပှၢ်လၢပကဆိက မိၣ်ပတၢ်နာ်အဂ့ၢ်လၢအတက့ၢ်ဖးလဲၣ်လီၤ.ဒ်ပထံဘၣ်အသိး,တၢ်စ့ၢ်တၢ်နာ်ခိၣ်သ့ၣ်ဘၣ်တၢ်ညှၢ်ထီၣ်အိၤလၢ တၢ်ပာ်ဖိၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးတဖၣ်ဒီးဂ့ၢ်ပှၢ်လံာ်စီဆံ့အါတီၤဒ်သိးသိးလီၤ.မ့ၢ်တၢ်လီၤသးအးလၢ,ပှၢ်ခရ်ဖိအါဂၤ တသ့ၣ်ညါလၢကဘၣ်ဆိကမိၣ်အတၢ်နာ်အဂ့ၢ်ဒ်လဲၣ်ဘၣ်လီၤ.အနီၣ်ကီၢ်န့ၣ်,တဘျီဘျီပှၢ်ခရ်ဖိလၢအပာ်လီၤသး လၢမ့ၢ်ခရ်ဖိနီၣ်ဒ်လဲၣ်တကနာ်ဃုၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ဆိကမိၣ်ထံဆးအတၢ်နာ်ဘၣ်လီၤ.လၢအလီၢ် န့ၣ်,အဝဲသ့ၣ်ပာ်လီၤအတၢ်နာ်အတၢ်ဆၢတဲာ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်တခါခံၣ်အဖိခိၣ်လီၤ.

ယသ့ၣ်နီၣ်တဘျီပှၢ်သးစၢ်တဂၤကတီၤသကိးတၢ်ဒီးယၤဒီးအဝဲနာ်ဝဲလၢအတၢ်ဂြၢးဟ့ၣ်တၢ်ခိၣ်တၢ်သ့ဆူ အပဒိၣ်ဘၣ်.အဝဲဟံးန့ၣ်လံာ်ဝကရံၣ်သူးဝဝဒီးတဲဝဲ,“ယဘၣ်မၤတၢ်ခဲလၢာ်လၢယွၤအလၢကပီၤအဂီၢ်လီၤ.ဒီး ယဆိကမိၣ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်ခိၣ်သ့တမ့ၢ်တၢ်မၤလၢကပီၤကစၢ်ယွၤဘၣ်”.ဂ့ၢ်လံ,တၢ်လၢအဝဲတဲတနီၤယတူၢ်လိာ်သ့ လီၤ.မ့ၢ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီလၢပကဘၣ်မၤတၢ်ခဲလၢာ်လၢယွၤလၢကပီၤအဂီၢ်လီၤ.သနာ်က့တၢ်အခိပညီလၢအဝဲထူး ထီၣ်ဖဲအံၤတအိမ်ဒီးလံာ်စီဆံ့အတၢ်ဆိၣ်ထွဲအါအါဘၣ်;တဘၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲအိၤလၢလံာ်စီဆံ့အတၢ်သိၣ်လိအဂၤ တဖၣ်ဘၣ်.

တၢ်မနုၤကမၣ်လၢသးစၢ်တဂၤအံၤအတၢ်ထံၣ်လဲၣ်?အဝဲသးပှၢ်နီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်သ့ၣ်ဘၣ်ဃးလံာ်စီဆံ့လၢပ ကြၢးသ့ၣ်နီၣ်အိၤထီၣ်တထံၣ်ဃီလီၤ.ယညီန့ၣ်တဲအိၤဒ်အံၤ-“နတဲတၢ်ခဲလၢာ်တကတီၢ်ဃီတသ့ဘၣ်.ကစၢ်ယွၤ ဒ်လဲၣ်တဲဝဲတသ့ဖဲအကတီၢ်တၢ်ဒီးပှၢ်အဆၢကတီၢ်လီၤ”.

ပသ့ၣ်ညါလၢတၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီလၢပတၢ်အိမ်မှုကိးနံၤဒဲးအပူၤလီၤ.ပတဲလၢပဆိကမိၣ်မ့ၢ်ခဲလၢာ်တ သ့ဖဲပလိၣ်ဘၣ်တဲထဲတၢ်ဂ့ၢ်မိၣ်ပှၢ်ထဲတမံၤအခါလီၤ.ပတၢ်ဆၢကတီၢ်တအိမ်ဘၣ်.ပဘၣ်တဲထဲတၢ်တနီၤလၢပဘၣ် တဲလီၤ.ဒီးပမုာ်လၢလၢပှၢ်အိမ်လၢပခိၣ်ပဃၢၤတဖၣ်ကသ့ၣ်နီၣ်တၢ်အဂၤလၢကမၤစၢၤအဝဲသ့ၣ်န့ၣ်ပာ်တၢ်စ့ၢ်တဲ လၢပအဲၣ်ဒီးတဲအဝဲသ့ၣ်လၢတၢ်ဆၢကတီၢ်တကတီၢ်တီၢ်လီၤ.

ဂ့ၢ်လံ,အဝဲမ့ၢ်စ့ၢ်ကိးတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီလၢကစၢ်ယွၤအဂီၢ်ဖဲအကတီၢ်တၢ်ဒီးပှၢ်လၢလံာ်စီဆံ့အပူၤလီၤ.ဒီးအဝဲ အံၤတမ့ၢ်လၢကစၢ်ယွၤတဲတၢ်အါအါဂီၢ်ဂီၢ်တဘျီဃီတသ့ဘၣ်န့ၣ်ဘၣ်.လၢအလီၢ်န့ၣ်,တၢ်အံၤမ့ၢ်လၢပမ့ၢ်တၢ် ဘၣ်တုလၢအတလၢပှၢ်ဒီးန့ၣ်ပာ်တၢ်ကတီၢ်အါအါဂီၢ်ဂီၢ်တဘျီဃီတသ့ဘၣ်အဃိလီၤ.ခိဖျိကစၢ်ယွၤမၤဘၣ်လိာ် လံာ်စီဆံ့အကလုၢ်ကထီၣ်ဒီးပတၢ်တတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးအဃိ,လံာ်စီဆံ့တတီၤဖိတတဲတၢ်ခဲလၢာ်ဖဲအဘၣ်တဲထဲတၢ်

ဂွၢ်ခိၣ်တီထဲတခါဇၢ်န့ၣ်ဘၣ်လီၤ.အဃိ,ဒ်သိးပကနၢ်ပၢၤတၢ်ဂွၢ်ခိၣ်တီထဲတခါမူၢ်မူၢ်နီၣ်နီၣ်အဂီၢ်,ပတၢ်ကြားသန့သး ထဲလံာ်စီဆုံတတီၤခံတီၤဇၢ်ဘၣ်.လံာ်တတီၤခံတီၤတဲတၢ်ခဲလၢာ်ဘၣ်ဃးတၢ်ဂွၢ်တခါတသ့ဘၣ်.လၢအလီၢ်န့ၣ်,ပ ကြားမၤဘၣ်ထွဲပတၢ်ဆိကမိၣ်လၢလံာ်စီဆုံအတီၤအတၢ်ကွဲးအဖီခိၣ်လီၤ.

အဒိန့ၣ်,ပမ့ၢ်ကွၢ်အဒိလၢတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ခိတၢ်သွဲန့ၣ်,ပကြားကွၢ်ထံယွၤဂ့ၢ်ပီညါအတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဆိလၢလံာ် စီဆုံအပူၤအါန့ၣ်တတီၤတက့ၢ်.ဒ်သိး-“မၤတၢ်ခဲလၢာ်လၢယွၤလၢကပီၤအဂီၢ်”ၵကရံၣ်သူးၵဝးၵၢအပူၤလီၤ.ပ ကြားပာ်ဖျိၣ်ရဲၣ်လီၤလံာ်စီဆုံအတီၤလၢတၢ်ဆိၣ်ထွဲတၢ်ဂွၢ်အံၤလီၤ.အဒိန့ၣ်,ပကြားကွၢ်စ့ၢ်ကီးလံာ် ၂ကရံၣ်သူး ၂၈: ၂၀,လၢအနီၤဖး,“တၢ်လၢအဘၣ်ဃးဒီးယွၤဒီးတၢ်လၢအဘၣ်ဃးဒီးစီၤပၤလီၤ”.ပကြားကွၢ်စ့ၢ်ကီးလံာ်မးသဲ ၂၂: ၂၀,ဖဲခရံၣ်ကတီၤတၢ်ဘၣ်ဃးပဒိၣ်ပပုၤလၢအပၢတၢ်အဂ့ၢ်ဆူအပူၤတၢ်မၤဖိအအိၣ်အခါလီၤ.-

“ဟ့ၣ်ကဲစၢ်လၢကဲစၢ်အတၢ်,ဒီးယွၤလၢယွၤအတၢ်တက့ၢ်”.

(မးသဲ ၂၂:၂၀)

စီၤပီလူးတဲစ့ၢ်ကီးဝဲလၢလံာ်ရိမ့ၤၵဝးၵၢ,ၵအပူၤလၢပကြားဟ့ၣ်တၢ်ခိတၢ်သွဲဆူပပဒိၣ်ပပုၤအအိၣ်ခိဖျိအဝဲ သ့ၣ်တၢ်ဖူဒီးလၢကစၢ်ယွၤလီၤ.ခဲအံၤ,လၢပကပာ်ဖျိၣ်ယွၤဂ့ၢ်ပီညါအတၢ်ကတီၤဟ့ၣ်ကူၣ်ဆိတဖၣ်အဂီၢ်ပလိၣ် ဘၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်ထံထံဆးဆးလီၤ.သန့က့မ့ၢ်ပမူၢ်ဒါလၢပကဆိကမိၣ်လံာ်စီဆုံအဆၢတဖၣ်လၢကကဲထီၣ်တၢ် စ့ၢ်တၢ်န့ၣ်အလံာ်လၢအဘၣ်တၢ်ပာ်ဖျိအံၤလၢတၢ်ကူၣ်သ့အပူၤလီၤ.ဒီးဖဲပမၤဝံၤဒီး,ပထံၣ်လၢပကြားဟ့ၣ်ပဒိၣ်ပပုၤ တၢ်လၢအကြားဒီးအဝဲသ့ၣ်လီၤ.

တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢပကပာ်ဖျိၣ်လံာ်စီဆုံအတၢ်သိၣ်လိလၢတၢ်ကူၣ်သ့အပူၤမ့ၢ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢအရူ ဒိၣ်လၢကြားအိၣ်ဒီးခရံၣ်ဖိကီးၵၤလီၤ.ဖဲပအိၣ်ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢပကသ့ၣ်ထီၣ်လံာ်စီဆုံအတၢ်သိၣ်လိခိဖျိတၢ် ဒုးသ့ၣ်ညါအတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးဒီးတၢ်မၤဆဲးလီၤတၢ်လၢတၢ်ဆိကမိၣ်အီၤမူၢ်မူၢ်နီၣ်နီၣ်န့ၣ်,ပမၤဆူၣ်ထီၣ်ခရံၣ်ဖိ အတၢ်အိၣ်မူလီၤ.

ခဲအံၤ,တၢ်မၤလိရဲၣ်လီၤတၢ်န့ၣ်လၢတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးထီထီမ့မ့ၢ်တၢ်လၢအဂ့ၢ်ဒိၣ်မးဘၣ်ဆၣ်,ပဘၣ်ပာ် သ့ၣ်ပာ်သးစ့ၢ်ကီးလၢတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးတြီၤဃာ်ခရံၣ်ဖိအတၢ်အိၣ်မူသ့စ့ၢ်ကီးလီၤ.

တၢ်တြီတၢ် Hindrance

ညီန့ၣ်ခရံၣ်ဖိလၢအထံၣ်တၢ်အလုၢ်အပူၤလၢတၢ်ဆိကမိၣ်ပဲာ်ထံနီၤဖးယွၤဂ့ၢ်ပီညါအတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၣ်မိၣ်ပုၤ တဖၣ်န့ၣ်ထံၣ်ဝဲလၢတၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ကြားမၤဝဲမ့ၢ်ဒ်တၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးဒီးတၢ်ပဲာ်ထံနီၤဖးတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၣ်မိၣ်ပုၤ တဖၣ်လီၤ.အဝဲသ့ၣ်ကွၢ်ကပာ်ကွံာ်ခရံၣ်ဖိအတၢ်အိၣ်မူ,မၤဆဲးလီၤယွၤဂ့ၢ်ပီညါအကျဲဆူတၢ်ဆိကမိၣ်ထဲတခါ,တၢ် ဆိကမိၣ်ပဲာ်ထံနီၤဖးတၢ်တမံၤဇၢ်လီၤ.သန့က့ပမ့ၢ်ဆိကမိၣ်တၢ်ဒ်အံၤန့ၣ်,ပဆၢကတဲာ်ဒီးယွၤဂ့ၢ်ပီညါအတၢ်ကွဲး လၢအအိၣ်ဒီးအလုၢ်အပူၤတဖၣ်လီၤ.

ဖဲပစးထီၣ်တၢ်မၤလိအံၤသီသီအခါပထံၣ်ဘၣ်လၢတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါတၢ်ဆိကမိၣ်လၢအဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်လီၤဟံ လၢတၢ်အုၣ်သးဒီးတၢ်ကတီၤကျၢၢ်တံၢ်အဘၢၣ်စၢၤလီၤ.ပထံၣ်ဘၣ်စ့ၢ်ကီးလၢတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါလၢအလီၤဖျိၣ်လီၤ ဟံအံၤဘၣ်တၢ်မၤပဲၤအီၤလၢပနီၣ်ကစၢ်အတၢ်တၢ်သ့ၣ်ညါဒီးတၢ်န့ၣ်,လၢအပာ်ဃုာ်ဒီးတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီၤလၢအရူဒိၣ် လၢအတပာ်ဃုာ်ဒီးတၢ်ဆိကမိၣ်ပဲာ်ထံနီၤဖးဘၣ်လီၤ.ပကြားမၤဘၣ်ဃးပသးဒီးခရံၣ်ဖိအဂၤတဖၣ်လၢပကဟးဒီး ခရံၣ်,ထံၣ်န့ၣ်တၢ်ကဟ့ၣ်ကယာ်ဒီးပသးအအိၣ်ရှုၣ်လီၤ.ပမ့ၢ်မၤစီဆုံလီၤပသးဒ်အံၤမးဒီးပကအိၣ်ဒီးတၢ်န့ၣ်န့ၣ်လီၤပ သးလၢကမၤပဲၤကျဲၤတၢ်လီၤဟံလၢကျဲၤလၢအမၤမုာ်ကစၢ်ယွၤအသးလီၤ.တၢ်မၤဆဲးလီၤကျဲၤလၢအကတီၤကျၢၢ်

တံၢ်ယုၤဂ့ၢ်ပီၤညါအတၢ်အဂီၢ်ပမ့ၢ်သ့ထဲတၢ်ဆိကမိၣ်ပဲၣ်ထံၣ်နီၤဖးတမံၤဒီးပကဒိၣ်တဲာ်ယုၤအတၢ်ဟ့ၣ်အကတဖၣ် လၢကမၤဆူၣ်ထီၣ်ခရံၣ်ဖိအတၢ်အိၣ်မူလီၤ.

အါန့ၢ်ဒီးတၢ်နီၤပၢၢ်တၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်မိၣ်ပုၤအဂ့ၢ်လၢအဟဲၣ်တၢ်ကဲဘျးဒီးတၢ်တကဲဘျးလၢခရံၣ်ဖိအတၢ် အိၣ်မူအပူၤ,ပကြၢးကွၢ်စ့ၢ်ကီးအဝဲသ့ၣ်မၤဘၣ်ဒွဲးဘၣ်ထွဲပတၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးပုၤတဝၢဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဘၣ်ထွဲလၢပုၤတဝၢအပူၤ Interaction in Community

တၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးပုၤတဝၢမၤစၢၤပုၤလၢပကသးစၢၤဆၢဒီးခရံၣ်အနီၢ်ခိလၢပတၢ်အိၣ်မူအပူၤလီၤ.လၢတၢ်မၤ လိတဖၣ်အံၤအပူၤ,ပတဲသကိးတၢ်လံတၢ်ထီၣ်တၢ်ဒွဲးအရ့ဒိၣ်သၢမံၤလၢတၢ်ဘၣ်ထွဲလၢပုၤခရံၣ်ဖိအတၢ်အပူၤ လီၤ.-ခရံၣ်ဖိအတၢ်ဟဲလီၤစၢၤ(တၢ်အိၣ်ဖိၣ်လၢပုၤအတၢ်အုၣ်သးလၢသးစီဆံၤမၤတၢ်လၢအပူၤ),ခရံၣ်ဖိလၢမ့ၢ်မ ဆိတနံၤအံၤ(တၢ်အုၣ်သးလၢခရံၣ်ဖိအိၣ်မူလၢမ့ၢ်မဆိတနံၤအံၤ)ဒီးနီၢ်ကစၢ်အတၢ်ဆၢတဲာ်(တၢ်အုၣ်သးလၢပနီၢ် ကစၢ်အတၢ်ကျၢၢ်တံၢ်ဒီးတၢ်န့ၢ်တဖၣ်လီၤ.)တၢ်အန့ၢ်ခဲလၢာ်အံၤဘၣ်ထွဲလိာ်သးလၢက့ၢ်အဘိလီၤ.

ပကယၤထီၣ်ကျဲၤတၢ်လၢတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်မိၣ်ပုၤမၤဆူၣ်ထီၣ်ဒီးတြီၤဘၣ်ပုၤတဝၢတဖၣ်အတၢ်ဘၣ်ထွဲလိာ် သးလီၤ.ပကကွၢ်အဆိကတၢ်လၢက့ၢ်တဘိလၢတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်မိၣ်ပုၤအတၢ်မၤလိမၤဆူၣ်ထီၣ်ပုၤတဝၢအတၢ်ဘၣ် ထွဲလိာ်သးလီၤ.

တၢ်လၢအမၤဆူၣ်ထီၣ်တၢ် Enhancement

ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢယုၤဂ့ၢ်ပီၤညါအတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်မၤသ့လၢခရံၣ်ဖိအတၢ်အိၣ်မူအဂီၢ်မ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်အ တၢ်ဟဲၣ်တၢ်ဆူၣ်တၢ်ဖိဒီးတၢ်သးတဖျၢၣ်ဃီလၢတၢ်အိၣ်ဖိၣ်အပူၤလီၤ.ကျဲၤမ့ၢ်အိၣ်ထဲတဘိလၢကမၤဆူၣ်ထီၣ်ပ တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢပကဘၣ်ထွဲလိာ်သးတကဒီးတကန့ၢ်ကမ့ၢ်တၢ်ဆိကမိၣ်ပဲၣ်ထံၣ်နီၤဖးသကိးတၢ်ဒ်သိးသိးဒီဖျိ ယုၤအကလုာ်ကထိအတၢ်သိၣ်လိတဖၣ်လီၤ.

ယအိၣ်ဒီးယသကိးလၢအအိၣ်ဒီးအပုၤတဖုလၢအမ့ၢ်သးမၤကလီၤတီၢ်ထီၣ်ဟံၣ်လၢပုၤဖိၣ်ဖိအဂီၢ်လီၤ.မ့ၢ် တၢ်မၤလၢအဒိၣ်ဒီးအဝဲမၤဘျးဘၣ်ပုၤအါဂၤလၢအတၢ်ကျဲးစးတခါအံၤအယိလီၤ.တဘျီယသံကွၢ်ဒီး,“တၢ်ကီ တၢ်ခဲလၢနဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်အဒိၣ်ကတၢ်မ့ၢ်မနုၤလၢနတၢ်မၤအပူၤလဲၣ်”အဝဲစံးဆၢယၤချသဒိး,“ပုၤအသီ,မ့ၢ် တၢ်ကီတၢ်ခဲအဒိၣ်ကတၢ်လီၤ.ပဘၣ်ပတုာ်တၢ်ခဲလၢာ်လၢပမၤဒ်သိးပကရဲပုးတၢ်လၢပဘၣ်မၤစးထီၣ်လၢအဒိၣ် ထံးလီၤ.ပုၤအသီမၤစၢၤပုၤဒီတဖုလၢကမၤဝံၤတၢ်မၤအဂီၢ်လီၤ.

ဂ့ၢ်လံၤ,လၢက့ၢ်အါဘိန့ၢ်ယသကိးအတၢ်လဲၤဒီဖျိဒူးသ့ၣ်နီၣ်ယၤလၢယုၤဂ့ၢ်ပီၤညါအတၢ်ဘၣ်ထွဲလၢခရံၣ်ဖိအ တဝၢအပူၤလီၤ.မ့ၢ်တၢ်လၢအဂ့ၢ်လၢပုၤအသီဟဲန့ၢ်လီၤဆူၣ်ခရံၣ်ပူၤဘၣ်ဆၢၣ်,ပဝဲပကဘၣ်တုၤသကိးတၢ်ဒ်လီၤ.မ့ၢ် တၢ်လၢအရ့ဒိၣ်လၢပကသိၣ်လိခရံၣ်ဖိအသီတဖၣ်လၢတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်မိၣ်ပုၤအဂ့ၢ်,ဒ်သိးပသုတဘၣ်ပတုာ်ပတၢ် သူၣ်ထီၣ်ဒီးက့ၢ်ဆူၣ်တၢ်သိၣ်လိလၢအဒိၣ်ထံးဒိၣ်ဘိတဂ့ၢ်အဂီၢ်လီၤ.

နကသ့ၣ်နီၣ်ပုၤကွဲးလံာ်ဒုၤဒြဲၣ်သိၣ်လိအပုၤဖးလံာ်တဖၣ်ဒ်သိးကအီတၢ်န့ၢ်ထံလၢတၢ်န့ၢ်အပူၤ,လၢအမ့ၢ် တၢ်သိၣ်လိယိဖိလၢခရံၣ်ဖိအတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်အပူၤလီၤ.လၢလံာ်ဒုၤဒြဲၣ် ၅:၁၂အပူၤအဝဲကွဲးတၢ်ကွဲးဖိအံၤ- အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ,လၢအဆၢအကတီၢ်ဖဲသုဂ့ၢ်ကဲထီၣ်သရၣ်တဖၣ်န့ၢ်ဒီး,ပုၤသိၣ်လိကဒီးသုလၢယုၤအကလုာ် ကထိမိၣ်ပုၤအဒိၣ်ထံးန့ၢ်,အလီၢ်အိၣ်,ဒီးသုကဲထီၣ်ပုၤလၢအဂ့ၢ်န့ၢ်တၢ်န့ၢ်ထံ,ဒီးတမ့ၢ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်အသံး အကၢ်ဘၣ်.(ဒုၤဒြဲၣ်၅:၁၂).

တၢ်န့ၢ်ပၢၤတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤတမ့ၢ်ကျဲထဲတဘိလၢပလိၣ်ဘၣ်လၢပကဒိၣ်ထီၣ်ဒ်သိးသိးလၢခရံၣ်အပူၤဘၣ်.ဘၣ်ဆၣ်ဖဲပနီၤဟ့ၣ်လိာ်တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်အတၢ်န့ၢ်န့ၣ်,ပကသ့ၣ်ထီၣ်သကိးယွၤအဘိမုၢ်ဂ့ၢ်ဒိၣ်တက့ၢ်လီၤ.

တကတီၢ်ဃီ,တၢ်န့ၢ်ပၢၤတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤလၢအဘၣ်ကမၤဆူၣ်ထီၣ်ပတၢ်ဘၣ်ထွဲဒုၣ်ကယၢၢ်,တၢ်သးစၢၢ်ဆၢလၢတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤအပူၤထဲတခါတြီၢ်ဃာ်ပတၢ်ဘၣ်ထွဲလိာ်သးသ့လီၤ.

တၢ်တြီၢ်တၢ် Hindrance

ပကဆိကမိၣ်ထီၣ်ခရံၣ်ဖိအကရူၢ်ကရၢအါဖုလၢအဟ့ၣ်တၢ်သးစၢၢ်ဆၢတဒ်သိးလိာ်အသးဘၣ်လီၤ.တၢ်ကရၢကရိတနီၤသးစၢၢ်ဆၢလၢတၢ်ဟဲလီၤစၢၢ်အတၢ်ဘူၣ်ထီၣ်ဘါထီၣ်ဒ်အမ့ၢ်ပုၤတဝၢအသကဲးပဝးတခါလီၤ.ညီန့ၢ်မၤအသးလၢတၢ်အိၣ်ဖိၣ်လၢအဘိယွၤသ့တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲတခါဃီတဖၣ်လီၤ.တနီၤတဒိဃုအနီၢ်ကစၢ်ဒုၣ်ဒဲအတၢ်လဲၤဒီဖျိလၢအဒုးသ့ၣ်ပိၣ်သးဝးဒီၤလၢကထံၣ်န့ၢ်အတၢ်ဘၣ်ထွဲလၢတကဒီးတကဒ်အိၣ်လီၤ.တၢ်အိၣ်ဖိၣ်တဖၣ်အံၤညီန့ၢ်သးစဲလၢပက့ၢ်ပုၤလီၤမၤမ့တမ့ၢ်သးစိဆံၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်လၢအလီၤဆိတဖၣ်လီၤ.တၢ်အိၣ်ဖိၣ်တနီၤနီၤတဘျီသန့အသးလၢတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤလၢကဒုးဘၣ်ထွဲဒီၤဒီးအပူၤတဝၢလီၤ.အဝဲသ့ၣ်ထံၣ်အတၢ်ဃုတၢ်ဖိးဒီဖျိယွၤဂ့ၢ်ပိၣ်ညါအတၢ်ထံၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဟံးဃာ်ဝဲလီၤ.

ခဲအံၤပကထံၣ်လၢသကဲးပဝးတမံၤလၢလၢအိၣ်ဒီးအတၢ်ဂံၢ်ဆူၣ်ဘါဆူၣ်လီၤ.သန့က့အိၣ်စ့ၢ်ကိးဒီးအတၢ်ဂံၢ်ဆံးဘါစၢ်ဒုၣ်ဝဲလီၤ.အနီၢ်ကိၢ်န့ၣ်,တၢ်အိၣ်ဖိၣ်တဖၣ်ကြၢးဟးဆွဲးတၢ်ကီတၢ်ခဲအါကလုာ်ဖဲအဝဲသ့ၣ်သးစဲဒီးတၢ်အိၣ်ဖိၣ်အကတဖၣ်ဘၣ်သးတၢ်မန့ၢ်ဒိၣ်ကတၢ်လဲၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်ဖိၣ်လၢအသးစဲထဲတၢ်ဘါကြၢးဟ့ၣ်တၢ်သးစၢၢ်ဆၢဆူတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤအဂ့ၢ်ဒီးနီၢ်ကစၢ်အတၢ်လဲၤဒီဖျိလၢသ့ၣ်လၢသးတဖၣ်လီၤ.တၢ်အိၣ်ဖိၣ်လၢအသးစဲထဲနီၢ်သးအတၢ်လဲၤဒီဖျိတဖၣ်ကြၢးဟံးသ့ၣ်ပာ်သးအါထီၣ်လၢတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်အဂ့ၢ်ဒီးမၤသကိးလၢတၢ်ဘူၣ်ထီၣ်ဘါထီၣ်တကပၤလီၤ.ဒီးမ့ၢ်လံ,ပုၤလၢအသးစဲထဲတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤတဖၣ်ကြၢးဟ့ၣ်လီၤအတၢ်သးစၢၢ်ဆၢဆူတၢ်ဘူၣ်ထီၣ်ဘါထီၣ်ဒီးနီၢ်ကစၢ်အတၢ်လဲၤဒီဖျိလၢသ့ၣ်လၢသးတဖၣ်လီၤ.

ပုၤလၢခံကတၢ်တဖုလၢပယၤထီၣ်အံၤအံၤမ့ၢ်ပုၤတဖုလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ကီတၢ်ခဲလၢအသးစၢၢ်ဆၢထဲယွၤဂ့ၢ်ပိၣ်ညါအတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤတုၤလၢအဝဲသ့ၣ်တြီၢ်ဃာ်တၢ်ဘၣ်ထွဲလၢပုၤတဝၢပုၤလၢတၢ်ဂ့ၢ်တမံၤအံၤအံၤလီၤ.ပနီၤဟူဘၣ်ခရံၣ်ဖိလၢအမ့ၢ်ပုၤအဲၣ်တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်အတၢ်သိၣ်တၢ်သီ,တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤ,သ့ၣ်ဒိၣ်သးဖျိဒီးပာ်ကဖၢလၢသးလၢသ့ၣ်ညါတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤအဂ့ၢ်တဖၣ်အသိလီၤ.

ယဆိမိၣ်ပကြၢးသ့ၣ်နီၣ်ကစၢ်ခရံၣ်အက့ၢ်အဂီၢ်လီၤ.ကစၢ်ယွၤဟ့ၣ်လီၤပုၤတၢ်ဟ့ၣ်တဒ်သိးနီၣ်တကဘၣ်.တၢ်ဟ့ၣ်လၢန့ၢ်ဆၢမ့ၢ်ဂ့ၢ်သးစိဆံၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်တဒ်သိးလိာ်သးဘၣ်.လၢတၢ်ဟ့ၣ်တနီၤနီၤအသိပဝဲတနီၤပသးဆူၣ်သးဂဲၤဒီးပာ်ဒိၣ်တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤအဂ့ၢ်လီၤတံၢ်လီၤ.ဒီးလၢတၢ်န့ၢ်အသိပမၤပသးလီၤကံလၢပုၤအကသးစဲလၢတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤစ့ၢ်လီၤလၢပသိလီၤ.တမ့ၢ်တၢ်လၢအကမၣ်လၢပုၤတကသးစဲဒီးတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤအဂ့ၢ်ဒီးပုၤအကတကတသးစဲထဲန့ၣ်ညါဘၣ်.ပကြၢးသ့ၣ်ညါလၢပတၢ်သးစဲဘၣ်ဃးတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤအဂ့ၢ်န့ၣ်ဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢပတၢ်ဟ့ၣ်သါဒီးပတၢ်ကိးအပူၤလီၤ.ဒီးအါန့ၢ်အဝဲအံၤ,ပကြၢးသ့ၣ်နီၣ်လၢပဝဲခရံၣ်ဖိကိးဂပလိၣ်ဘၣ်လိာ်သးတကဒီးတကလီၤ.ပုၤလၢအသးဆူၣ်တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤတဖၣ်လိၣ်ဘၣ်ပုၤလၢတသးဆူၣ်လၢတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤအပူၤတဖၣ်ဒ်သိးသိးလီၤ.ပမ့ၢ်မၤသကိးတၢ်မးပတုၤသိးထဲသိး;မၤစၢၢ်လိာ်သးလၢပကအိၣ်မူလၢခရံၣ်အဂီၢ်ဒ်သိးသိးဒီးမ့ၢ်ကျဲလၢပမၤဒုၣ်ထဲတကတသ့ဘၣ်လီၤ.

သနင်ကုပုတဝါအတၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်မၤစၤလိာ်သးကဒဲကဒဲန့ၣ်ဘၣ်တၢ်တြီအိၤဖဲပဟ်ဒိၣ်တၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်မိၢ်ပုၤအဂ့ၢ်ဖးတလၢလီၤ.

ပထံၣ်ဘၣ်တၢ်လံာ်ကျဲလၢတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်မိၢ်ပုၤအဂ့ၢ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးခရံၣ်ဖိအတၢ်အိၣ်မုၢ်ဒီးပုၤတဝါအတၢ်ဘၣ်ထွဲဝံၤ,ပကြၢးတရံးဃီၤဆူယုၤဂ့ၢ်ပိညါအဂ့ၢ်အဂၤတခါလၢအမ့ၢ်တၢ်ထူးထီၣ်လံာ်စီဆုံအနီၣ်ပညိၤလီၤ.တၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်အတၢ်ကတိၤသကိးလၢဂ့ၢ်ပိညါအပူၤမၤဘၣ်ထွဲပတၢ်ကျိးထံလံာ်စီဆုံဒ်လဲၣ်?

တၢ်ထူးထီၣ်လံာ်စီဆုံတဆၢဘၣ်တဆၢအနီၣ်ပညိၤ Exegesis of Scripture

တၢ်ထူးထီၣ်လံာ်စီဆုံမ့ၢ်တၢ်အရူဒိၣ်လၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ယုၤဂ့ၢ်ပိညါမ့ၢ်လၢအဝဲအံၤမ့ၢ်ယုၤအတၢ်လီၣ်ဖျါလီၤလီၤဆီဆီလၢပန့ၣ်ဘၣ်အိၤလီၤလီၤလီၤ.လၢတၢ်မၤလိလၢအပူၤကွံာ်အပူၤတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်တၢ်လံာ်ပုၤလၢပကဆိကမိၣ်ကျဲသၢတိၤလၢသးစီဆုံဆုၤအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢကထူးထီၣ်လံာ်စီဆုံအနီၣ်ပညိၤလီၤ.ပန့ၣ်ဘၣ်လံာ်တၢ်အက့ၢ်အဂီၤတဖၣ်အံၤ-တၢ်ခံကွၢ်စီကွၢ်လၢတၢ်ကွဲးတကဟ,တၢ်စံၣ်စါတဲစါအတၢ်ခံကွၢ်စီကွၢ်ဒီးတၢ်ခံကွၢ်စီကွၢ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တိၤလီၤ.တၢ်ခံကွၢ်စီကွၢ်လၢတၢ်ကွဲးတကဟန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ကွၢ်လံာ်စီဆုံဒ်တၢ်ဂီၤတဘျီအသိး,ဒ်တၢ်ဂီၤလၢပုၤကွဲးလံာ်လၢအမ့ၢ်ပုၤကညိတဖၣ်ကွဲးအတၢ်ကွဲးဒ်သိးကကတိၤတၢ်ဒီးအပူၤဖးလံာ်ဖိတဖၣ်ဒ်အတၢ်ကွဲးလီၤဆီလိာ်သးတကစုာ်စုာ်အသိးလီၤ.တၢ်စံၣ်စါတဲစါအတၢ်ခံကွၢ်စီကွၢ်တခါကွၢ်လံာ်စီဆုံဒ်ပဲတြီဖိလၢအက့ၢ်တၢ်ဆၢတၢ်စံၣ်စါတဲစါ,မ့ၢ်ကျဲတဘိလၢအထံၣ်ဒီးမၤလိန့ၣ်တၢ်လၢတၢ်မၤအသးလၢပုၤလၢလံာ်စီဆုံကွဲးနီၣ်ဃာ်ဝဲလီၤ.ဒီးတၢ်ခံကွၢ်စီကွၢ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တိၤတခါကွၢ်လံာ်စီဆုံဒ်မဲာ်ထံကလၢ,မ့ၢ်ကျဲလၢပသံကွၢ်သံဒီးလီၤက့ၢ်ပသးဒီးကွၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တိၤလၢအမၤစဲပသးတဖၣ်လီၤ.

ဃုာ်ဒီးတၢ်အက့ၢ်အဂီၤသၢမံၤအံၤလၢပခိၣ်န့ၣ်ပုၤ,ပကြၢးဃုဃိထံကျဲတဖၣ်လၢတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်မိၢ်ပုၤမၤဆူၣ်ထီၣ်ဒီးတြီဃာ်ပတၢ်ထူးထီၣ်လံာ်စီဆုံအနီၣ်ပညိၤလီၤ.ပကကွၢ်အဆိကတၢ်လၢကျဲလၢတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်မိၢ်ပုၤမၤစၤပုၤလၢပတၢ်ထူးထီၣ်လံာ်စီဆုံအနီၣ်ပညိၤလီၤ.

တၢ်လၢအမၤဆူၣ်ထီၣ်တၢ် Enhancement

မ့ၢ်တၢ်လီၤကမၤကမၣ်လၢယကီၢ်ဖဲယထံၣ်ပုၤခရံၣ်ဖိအါကန့ၣ်လၢခရံၣ်ဖိအတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်မိၢ်ပုၤန့ၣ်တၢ်သိၣ်လိအိၤဖျါဖျါလၢလံာ်စီဆုံအပူၤလီၤ.တၢ်မ့ၢ်တၢ်တိတခါ,တၢ်န့ၣ်အကံၢ်အလဲလၢတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်အပူၤတဘၣ်တၢ်ကွဲးအိၤဒီးဖဲလီၤလီၤလၢလံာ်စီဆုံအပူၤဘၣ်.

တဘျီယန့ၣ်ဟူတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်တကလၢပုၤအါကသ့ၣ်ညါအိၤတကတဲအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဒ်အံၤ-“ပကြၢးန့ၣ်ထဲလံာ်စီဆုံသိၣ်လိပုၤလီၤလီၤဒီးရဲရဲ,တလိာ်ပန့ၣ်တၢ်အနီၣ်ပညိၤလၢပဆိမိၣ်လၢအမ့ၢ်တၢ်မန့ၣ်လဲၣ်ဘၣ်“.လၢယတၢ်လဲၤဒီဖျါဒ်ယဲအပူၤ,ယထံၣ်ဘၣ်ပုၤခရံၣ်ဖိအါကဆိမိၣ်လၢပဘၣ်ဟ့ၣ်တၢ်သိၣ်လိလၢလၢလံာ်စီဆုံအပူၤလၢအဖျါရဲရဲတဖၣ်အလီၢ်အါန့ၣ်ဒီးတၢ်လၢအဘၢတဖၣ်ဒ်လီၤ.

သနင်က့တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တိၤမၤလၢပကြၢးသ့ၣ်နီၣ်-ညိန့ၣ်,တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢပုၤအဲၣ်ဒီးဟ်ဖျါအိၤန့ၣ်တမ့ၢ်တၢ်လၢပုၤတဲအိၤရဲရဲနီၣ်တဘျီဘၣ်.လၢအလီၢ်န့ၣ်,အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်တယာ်တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်သ့ၣ်လီၤ.လၢတၢ်ကတိၤအဂၤတဖျါ,တဘျီလၢလိဖဲတၢ်ကတိၤဒီးပုၤတကဟ,မ့ၢ်တမ့ၢ်တဘျီလၢလိဖဲပကွဲးလံာ်ပရၢမ့ၢ်တမ့ၢ်လံာ်တဘျီ,ပတညိန့ၣ်တဲပျီပုၤတၢ်သးလီ,တၢ်လၢပအဲၣ်ပုၤန့ၣ်န့ၣ်ဘၣ်.

ပကဆိကမိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တိၤတခါအံၤတစဲးလၢတၢ်မၤလိဒိတကတိၤအံၤအပူၤယတတဲနီၣ်တဘိလၢယန့ၣ်လၢကစၢ်ယုၤမူဝဲန့ၣ်ဘၣ်.ဘၣ်မန့ၣ်အဃိလဲၣ်?ဒီဖျါလၢတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်လၢယုၤအိၣ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်သ့ၣ်လၢပဝဲကိးဂပ

နာလယနာအသိလီၤ.ယတတဲစ့ၣ်ကီးလၢလံာ်စီဆုံမ့ၢ်ယွၤအကလုာ်ကထိလၢတၢ်မၤလိတခါအံၤအပူၤဘၣ်.ဘၣ်မနုၤအသိလဲၣ်?ခိဖျါလၢပသ့ၣ်ညါတ့ၢ်လံာ်.တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီအဝဲအံၤဒီးတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီအကတဖၣ်,အိၣ်လၢတၢ်လီၤဘၣ်အပူၤခိဖျါလၢတၢ်လၢယတဲဖျါရဲၣ်တဖၣ်ပာ်ဖျါအဝဲသ့ၣ်လီၤ.

လၢကျဲအါဘိန့ၣ်လံာ်စီဆုံစ့ၣ်ကီးမ့ၢ်ဒ်န့ၣ်လီၤ.ပှၤကွဲးလံာ်စီဆုံတဖၣ်တပာ်ဖျါရဲၣ်ဂ့ၢ်ဝီပီညါအတၢ်ကွဲးလၢအဝဲသ့ၣ်အဲၣ်ဒီးတဲဝဲလီၤလီၤဘၣ်.တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီတဖၣ်အံၤအိၣ်လီၤဘၣ်လၢတၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်တဲဝဲပျီပျီတဖၣ်အဖီလံာ်လီၤ.ဒီးဖီတၢ်တခါလၢဂ့ၢ်ဝီယွၤဂ့ၢ်ဝီညါအဂီၢ်မ့ၢ်တၢ်ဃုထံၣ်န့ၢ်ယွၤဂ့ၢ်ဝီညါအတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပှၤအဂ့ၢ်လၢပထံၣ်ဘၣ်အိၣ်လၢလံာ်စီဆုံအပူၤလီၤ.အဒိန့ၣ်,ပတထံၣ်န့ၢ်ယွၤသၢကတဂၤဃီအဂ့ၢ်လၢလံာ်စီဆုံအပူၤနီတတီၤဘၣ်.ခရံၣ်အနုဆၢၣ်ခံမံၤစ့ၣ်ကီးတၢ်တကွဲးဖျါအိၣ်ရဲၣ်နီတတီၤဘၣ်.တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပှၤခံမံၤအံၤမ့ၢ်တၢ်လုၢ်ဒိၣ်ပှၤဒိၣ်ဖးဒိၣ်ခံမံၤလၢခရံၣ်ဖိအတၢ်စံၣ်စါတဲစါအပူၤလီၤ.အဝဲအံၤဒီးခရံၣ်ဖိအတၢ်သိၣ်လိသီလိလၢအရူဒိၣ်အဂ့ၢ်တဖၣ်မ့ၢ်တၢ်ထုးထီၣ်လံာ်စီဆုံအဒိပညီခိဖျါတၢ်သူတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးတဖၣ်လၢပထံၣ်ဘၣ်လၢလံာ်စီဆုံအါတီၤအပူၤလီၤ.ဖဲပှၤမၤလိဂ့ၢ်ဝီယွၤဂ့ၢ်ဝီညါတဖၣ်ဒုးကဲထီၣ်တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပှၤအဂ့ၢ်ဒ်ယွၤသၢကတဂၤဃီမ့ၢ်တဖၣ်ခရံၣ်အနုဆၢၣ်ခံခါန့ၣ်,အဝဲသ့ၣ်တပာ်ဖျါအိၣ်လံာ်စီဆုံအတၢ်ကွဲးဘၣ်,မ့ၢ်တၢ်ဒိအဝဲသ့ၣ်တဲဒိၣ်တၢ်လၢအအိၣ်လၢလံာ်စီဆုံအပူၤလၢအလီၤဘၣ်လၢတၢ်လၢအဖျါရဲၣ်တဖၣ်အဖီလံာ်လီၤ.

ခိဖျါလၢတၢ်ဂ့ၢ်ဝဲအံၤအသိ,ပတၢ်ထုးထီၣ်လံာ်စီဆုံအဒိပညီဘၣ်တၢ်မၤဆူၣ်ထီၣ်အိၣ်ခိဖျါလၢတၢ်ကူၣ်သ့လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဖျါလၢအဒိၣ်ထီၣ်ဂ့ၢ်ထီၣ်လၢန့ၣ်ယၤဖျါတဖၣ်လၢဘၣ်တၢ်သူတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးပဲာ်ထံနီၤဖးဖဲအထုးထီၣ်လံာ်စီဆုံအဒိပညီလီၤ.တၢ်လၢလံာ်စီဆုံသိၣ်လိဝဲန့ၣ်တဖျါရဲၣ်နီတဘျီဘၣ်.ဒီးဂ့ၢ်ဝီယွၤဂ့ၢ်ဝီညါမ့ၢ်တၢ်မၤစၢဖးဒိၣ်တခါလၢကမၤဖျါထီၣ်တၢ်သိၣ်လိလၢအလီၤဘၣ်တဖၣ်လီၤ.

တၢ်တြီတၢ် Hindrance

လၢတၢ်ကတီၤတဖျါန့ၣ်,တၢ်ဘၣ်ယိာ်အဒိၣ်ကတၢ်လၢဂ့ၢ်ဝီယွၤဂ့ၢ်ဝီညါအတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်အပူၤမ့ၢ်တၢ်တယာ်လၢတၢ်အုၣ်သးတအိၣ်ဘၣ်လီၤ.ဒ်ပတဲတ့ၢ်လံာ်အါဘျီ,ပှၤမၤလိဂ့ၢ်ဝီယွၤဂ့ၢ်ဝီညါလၢမ့ၢ်မဆါတနံၤအံၤအိၣ်ဒီးအကမၢ်လၢပှၤကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လၢခဲးသလုးအစါအအိၣ်လီၤ.သန့က့အသကဲးပဝးအဒိၣ်ကတၢ်လၢခဲးသလုးအစါမ့ၢ်တၢ်တယာ်လၢတၢ်ဆိကမိၣ်ပဲာ်ထံနီၤဖးဟ့ၣ်တၢ်အိၣ်ဖျါလၢတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီလၢအအါန့ၢ်လံာ်စီဆုံအတၢ်သိၣ်လိတက့ၢ်လီၤ.ပဝဲအါပကနၢ်ဟူဘၣ်တၢ်သံကွၢ်လၢအတအိၣ်ဒီးတၢ်အုၣ်သးဒ်အမ့ၢ်-“ကလူးဂဲၤကလံာ်လၢထးဖိအလီၤသ့ပဲၤကလဲၣ်?”

ခဲအံၤခိဖျါလၢပှၤထီၣ်ဒဲးသလုးဂ့ၢ်ဝီပီညါန့ၣ်အိၣ်ဒီးအကမၢ်လၢပှၤကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အယွၤဂ့ၢ်ဝီညါအသိ,အဝဲသ့ၣ်စ့ၣ်ကီးပိာ်ဝဲတၢ်တယာ်လၢအတၢ်အုၣ်သးတအိၣ်တဖၣ်အခံလီၤ.အဝဲဃုသ့ၣ်ညါစ့ၣ်ကီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဒီးမၤကျါတံၢ်အိၣ်ဃုဒီးလံာ်စီဆုံအတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီထဲတဖဲးဖိဒီးတဘျီတခါတပာ်ဃုဒီးလံာ်စီဆုံဒ်လဲၣ်ဘၣ်.ခိဖျါလၢတၢ်ကတီၤကျါတံၢ်တဖၣ်အံၤလိၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးအသိလီၤ.

အဒိန့ၣ်,နကမၢ်ကမၢ်လၢပှၤထီၣ်ဒဲးသလုးတဖၣ်အဂ့ၢ်ဝီယွၤဂ့ၢ်ဝီညါတဲအါတၢ်ဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်ဘၣ်ဃးတၢ်ဂ့ၢ်“lapsarian”အတၢ်သံကွၢ်တဖၣ်လီၤ.ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်နကနၢ်ဟူတၢ်ကတီၤစူဖၣ်လဲးစၣ်ရံၤယၤနံၤစၢၤမံ(တၢ်အုၣ်က့ၢ်ခိၣ်က့ၢ်ဆူပှၤလၢဘၣ်တၢ်ဃုထၢအိၣ်)Infralapsarianism(ယွၤပျဲတၢ်လီၤကမၢ်ဒ်သိးကအုၣ်က့ၢ်ခိၣ်က့ၢ်ပှၤ)ဒီးSublapsarianism(သးစဲလၢယွၤပျဲတၢ်လီၤကမၢ်)ဒီးအကတဖၣ်လီၤ.တၢ်တဲအါဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်ကဲအသးလၢပှၤဟဲထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျါတဖၣ်အဘၣ်စၢၤလီၤ.ဒီးတၢ်တဲအါဒိတကတီၤညါဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်သံကွၢ်တဖျါလၢ

အမှန်-“ကစ၍ယူအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢတၢ်အုၣ်က့ၤနီၣ်က့ၤန့ၣ်ရဲၣ်လီၤအသးဒ်လဲၣ်?” မ့ၢ်လံၤ.ကစ၍ယူရဲၣ်လီၤအတၢ်အုၣ်က့ၤနီၣ်က့ၤအကျဲၤလဲၣ်-အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢဟီၣ်ခိၣ်ဒိၣ်ဘၣ်အဂီၢ်.

ခဲအံၤယုၤလၢပုၤကိးကၤကပလၢၢ်ဘၣ်လၢလံာ်စီဆံၣ်တဲတဲဘၣ်ဃးတၢ်ဂ့ၢ်တခါအံၤနီတစဲးဘၣ်.အဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်ခူသ့ၣ်ဖးဒိၣ်လၢလံာ်စီဆံၣ်ဟ့ၣ်ပုၤလၢအတဲတဲတၢ်နီတမံၤဘၣ်.သနၢ်က့တၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးပဲာ်ထံနီၤဖးဆုၤပုၤဆူတၢ်တယၢ်တခါအံၤဒီးအကတဖၣ်လီၤ.

ဖဲပမၤလိပကဘၣ်ပာ်ဖျါတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးအဂ့ၢ်ဒ်သိးပကဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်စူၢ်တၢ်နၢ်မိၢ်ပုၤလၢအဟဲလၢလံာ်စီဆံၣ်အပူၤဒ်အံၤအကတီၢ်,ပကြၢးအိၣ်ဒီးတၢ်ကူၣ်သ့လၢပကသ့ၣ်နီၣ်စီၤမိၤရှုအတၢ်ကတီၢ်လၢလံာ်စီမိၤရှု ၂၉:၂၉အပူၤ-

တၢ်အိၣ်ခူသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်အိၣ်ဒီးယူၤပကစၢ်လီၤ.မ့ၢ်တၢ်လၢတၢ်လီၣ်ဖျါအိၣ်တဖၣ်န့ၣ်အိၣ်ဒီးပုၤဒီးပဖိပလံာ်လီၤစီၤလီၤထီၤ,ဒ်သိးပကတီၢ်န့ၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိအံၤအတၢ်ကတီၢ်ခဲလၢာ်လီၤ.(၅မိၤရှု၂၉:၂၉).

တၢ်ခူသ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်ဝဲ,တၢ်ခူသ့ၣ်လၢတဖျါထီၣ်လၢပမဲာ်ညါဒီးဘၣ်.အဃိ,တၢ်ဆိကမိၣ်ပဲာ်ထံနီၤဖးဆုၤပုၤဆူတၢ်တယၢ်ကွၢ်တၢ်လီၤ.

ဖဲပထုးထီၣ်လံာ်စီဆံၣ်အစီပညီဘၣ်ဃးတၢ်စူၢ်တၢ်နၢ်အခိၣ်သ့ၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်ပဘၣ်ဒုးသ့ၣ်နီၣ်လီၤပသးထီၣ်တၢ်လၢပတဘၣ်ဟးယံၤတလၢကွံာ်ဒီးလံာ်စီဆံၣ်ဘၣ်.ပကြၢးသံကွၢ်လိာ်ပသးထီၣ်တၢ်အုၣ်သးမနုၤလၢလံာ်စီဆံၣ်ထွဲတၢ်စူၢ်တၢ်နၢ်တမံၤအံၤလဲၣ်လီၤ.ပမ့ၢ်သ့ပတၢ်ဆိကမိၣ်တယၢ်တၢ်လၢလံာ်စီဆံၣ်အလီၢ်ဒီးတၢ်အံၤကကြိပတၢ်ထုးထီၣ်လံာ်စီဆံၣ်အစီပညီလီၤ.

တၢ်ကတီၢ်လၢအံၤ Conclusion

လၢတၢ်မၤလိတခါအံၤအပူၤပဃုဃိထံတၢ်စူၢ်တၢ်နၢ်မိၢ်ပုၤအဂ့ၢ်လၢဂ့ၢ်ဝီယူၤဂ့ၢ်ပိညါအပူၤလီၤ.ပထံၣ်ဘၣ်အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်တၢ်မနုၤဒီးအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ထွဲဒီးဂ့ၢ်ဝီယူၤဂ့ၢ်ပိညါဖဲလဲၣ်လီၤ.

ပဃုဃိထံစ့ၢ်ကိးတၢ်စူၢ်တၢ်နၢ်မိၢ်ပုၤတဖၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၣ်ဒ်လဲၣ်ဒီးပကွၢ်သကိးတၢ်အလုၢ်အပူၤဒီးတၢ်ဘၣ်ယိာ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဟဲစိာ်လီၤ.

ခရံာ်ဖိကိးကၤအိၣ်ဒီးအတၢ်စူၢ်တၢ်နၢ်မိၢ်ပုၤလၢအနာ်ဝဲလီၤ.ဘၣ်တၢ်ကွဲးလီၤအိၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်တၢ်တဲအိၣ်လၢထးခိၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်တၢ်စူၢ်တၢ်နၢ်မိၢ်ပုၤလီၤ.သနၢ်က့တၢ်မၤလိန့ၣ်ဂ့ၢ်ဝီယူၤဂ့ၢ်ပိညါဒုးအိၣ်ထီၣ်ခရံာ်ဖိအတၢ်စူၢ်တၢ်နၢ်မိၢ်ပုၤလၢနံၣ်ကယၢ်တဖၣ်အပူၤမ့ၢ်ကျဲအဂ့ၢ်ကတၢ်လၢပဂီၢ်လၢပကခံကွၢ်စီၤကွၢ်တၢ်လၢပနၢ်ဒီးမၤအါထီၣ်ပတၢ်နၢ်ပာ်ကစ၍ယူအကလုၢ်ကထိဖဲပမၤအတၢ်ဒီးပမၤအပူၤဂီၢ်မုၢ်အခူအပူၤအတၢ်မၤလီၤ.